

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

in the Private Library of
His Highness the Maharaja of
Jammu & Kashmir.

A
DESCRIPTIVE CATALOGUE
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

IN THE PRIVATE LIBRARY OF

HIS HIGHNESS SHRI RAJARAJESHWAR MAHARAJADHI-
RAJ MAHARAJA SHRI HARISINGHJI BAHADUR,

K. C. I. E., K. C. V. O.

OF

JAMMU AND KASHMIR

BY

RAMCHANDRA KAK

Superintendent of Archaeology and Curator, Sri Pratap Singh Museum, Srinagar

AND

HARABHATTA SHASTRI.

POONA :

1927.

[Printed at the Aryabhushan Press, Poona by A. V. Patvardhan and
published by the authority of His Highness the Maharaja
of Jammu and Kashmir.]

Introduction.

The fine collection of printed and manuscript Sanskrit and Tibetan works made by the late General Raja Sir Amar Singh of Kashmir amply proves that he had inherited the taste for the study of the ancient culture of India from his illustrious father, Maharaja Ranbir Singh, who was one of the most enlightened among the princes of India after the time of Akbar. In the reign of the late Maharaja, Kashmir again nearly attained the pinnacle of fame which it had reached in the centuries previous to the Muhammadan occupation, as a centre of Sanskrit learning. Scholars were invited from all parts of India to take charge of the schools, libraries, and research institutions that were established in Srinagar, Jammu, and other important places. A thoroughly qualified staff of Pandits and Maulvis was engaged in the translation of important Persian and Arabic classics into the vernacular and the compilation and publication of authoritative works on Hindu Law, Ritual, Astrology, Medicine etc. The extent of the Maharaja's interest in Sanskrit is revealed by the fact that he had a military manual prepared with the intention of replacing the English terms of command by Sanskrit ones. Even the instructions regarding the bringing up of the princes, his children, and their daily time-table were issued in Sanskrit, which incidentally shows that the young Rajas also had more than a mere passing acquaintance with the ancient language. It is not, therefore, a matter of surprise that in later life all of them evinced keen interest in fostering a knowledge of Sanskrit and the preparation of copies of important and rare manuscripts. The late Raja Sir Ram Singh's manuscript library consisting of nearly two thousand volumes has been transferred *in toto* to the Raghunath Temple Library of Jammu, but is not included in Sir Aurel Stein's Catalogue of that Library.

The Sanskrit library of Raja Sir Amar Singh, now in the possession of his son, General Raja Sir Harisingh,* K. C. I. E., K. C. V. O., whose munificence has rendered the preparation and publication of this catalogue possible, consists of 1325 volumes, of which, 274 are manuscripts and the rest printed books. The subjects represented are (1) Veda and Vedic literature, (2) Smriti and Dharma Śāstra, (3) Purāṇa and Itihāsa, (4) Philosophy, (5) Tantra, (6) Grammar and Lexicography, (7) Drama,

---

* Now His Highness the Maharaja of Jammu and Kashmir.

Poetry and Poetics, (8) Astronomy and Astrology, (9) Ritual, (10) Medicine, (11) Polity, etc.

Since this collection was made, many of the works which appear in manuscript form here and are briefly noticed in the following paragraphs have been published outside Kashmir.

Vedic Literature.

The only manuscript work belonging to the Vedic literature is the *Śivasāṅkalpamantravivṛitti*. It is written on birch bark and is a brief commentary on the well-known *Śivasūkta* which is familiar to every Brahman who performs his daily *Sandhyā-vandana*.

Smṛiti and Dharmaśāstra.

Among the manuscript works on the subject of *Smṛiti* and *Dharmaśāstra* are (1) *Aparāditya's* commentary on *Yājñavalkya*, (2) *Raṇavīravrataratnākara*, which is a large treatise on the observance of ceremonial fasts by the Hindus, compiled under the auspices of the late Maharaja Ranbir Singh, (3) the *Nirṇayāmṛita* by *Gopīnārāyaṇa*, (4) the *Vishṇusmṛiti* and (5) the *Manusmṛiti*. The last three are written on birch bark. The *Raṇavīravrataratnākara* does not appear to have been published up to this time. An important and probably unpublished work which needs special mention is (6) the *Mahārṇavanibandha*. Its alternative title is the *Karmavipāka*. It appears to have been written during the reign of king *Māndhātṛi*, son of king *Madana*. The locality of which *Māndhātṛi* and *Madana* were kings is not traceable. (7) The *Dvādaśinirṇaya* is a small birch bark work on the astrological methods of ascertaining the exact duration of the *ekādaśī* fast.

Purāṇa and Itihāsa.

In this section the only important manuscripts are :—(1) *Hari-varṃśasaṅgraha* (on birch bark), (2) the *Bhāgavata Purāṇa* and (3) *Tulsidāsa's* *Hindī Rāmāyaṇa*. The latter is said to have been copied specially for the study of Maharaja Ranbir Singh. There is also (4) the *Śāntiparva* (in four volumes) of the *Mahābhārata* with *Hindī* translation and commentary. (5) The *Māghamāhātmya* is a birch bark manuscript and forms part of the *Padmapurāṇa*. It details the greatness of benefits accruing to persons who bathe daily and observe fasts in the month of *Māgha*.

Philosophy.

Another manuscript which the late Maharaja had got copied for his own personal study is the very handsomely bound series of

twenty volumes of the *Yoga Vāsishṭha*, with translations in the vernacular.

Under this heading may be noted the great commentary on the *Yōga Sūtras* by Patañjali. It is written on birch bark.

An unpublished work on Śaiva Darśana is the *Īśvarapratyabhijñāvivṛitti*. A shorter commentary on the same work by the same author is known as the *Īśvarapratyabhijñāvimarśiṇī* which has been published.

Three manuscript copies of the *Bhagavadgītā* may be mentioned on account of their beautiful calligraphy and coloured illustrations. Other works deserving notice are the *Yogavāsishṭhasāra* in Hindi *Rāmāhriḍaya*, and *Rāmasitā*. The latter two works are frequently used for reading and reference by orthodox Hindus who are versed in the Vedāntic Philosophy.

There is a birch bark manuscript copy of the *Sāṅkhyavivṛitti* of *Vigraharājabhaṭṭa*.

Pavanavijaya and *Śivasūryodaya* are two works on *Prāṇayoga*.

Grammar and Lexicography.

The most notable manuscripts on Grammar are (1) *Kātantralaghuvṛitti* and (2) *Bālabodhini*. The latter is written on birch bark. Both of these are unpublished and were, until the Kashmir *Pāṭhaśālas* came under the aegis of the Punjab University, the chief grammatical textbooks of the Sanskritists of Kashmir. The first work is a commentary by *Chhuchchhukabhaṭṭa* on Śarmavarman's *Kalpasūtras* and the second is a further elaboration of the same by *Jagaddhara Bhaṭṭa*. All of these writers were Kashmirians.

Śabdarūpāvali with translation in Hindi and *Sārasvata Vyākaraṇa* are two other manuscripts on the subject of Grammar. The first deals with the declension of nouns. The second is a treatise on Grammar generally, but is incomplete. Its author is *Anubhūtiśvarūpa*, of whom nothing is known.

Drama, Poetry and Poetics.

Under this head the most interesting work is the birch bark manuscript commentary of *Vallabhadeva* on *Śisupālavadha*. This *Vallabhadeva* was a Kashmirian. The commentary is not yet published.

The only work on Drama which need be mentioned is the *Hāsyāriṇava*, a humorous play by *Jagadīśvara*.

A remarkable work which may be noted here, though it does not properly belong to this section, is the *Bhaktirasāmritasindhu*. It describes the different sentiments of love, devotion, mercy etc., as illustrated by the life of Śrī Kṛṣṇa. This work which is probably unpublished, has been copied from the original manuscript now preserved in the Raghunath Temple Library. The original is dated 1463, Vikrama Samvat. The author is unknown.

Astrology.

The *Ākhetakaprashṇa* is a curious work on Astrology and describes methods of finding out the proper time for setting out on hunting expeditions etc. The original Sanskrit is accompanied by a Hindi translation.

The *Kāka Śāstra* and the *Vasantarāja Śākuna* are, as their names indicate, two treatises on the subject of omens etc. that may be drawn by a person when he comes in contact with various birds and beasts. The latter is specially devoted to crow-lore.¹

The *Skandhāsthiprashṇa* is a treatise on the subject of deriving omens from the position of the shoulder-bone of the sacrificial goat. The *Svapnachintāmaṇi* is devoted to the interpretation of dreams.

The *Meghamālā* is an Astrologico-meteorological work stating the planetary combinations under which rainfall may be expected and what the consequences of such and similar combinations will be to the people and the world at large. Its author is Megharāja.

The *Raṇavīravijaya* is a work compiled by Viśveśvara, the court astrologer of Maharaja Ranbir Singh. It describes from an astrological point of view the favourable times on which a king may set out on military campaigns in order to be sure of victory.

The *Līlāvati* of Bhāskarāchārya is a manual of Arithmetic and forms part of the *Siddhānta Śiromaṇi*. It has been published.

Ritual.

The only manuscript belonging to this class is the *Śrāddhakāṇḍī*, a small manual of śrāddha rites as performed in Kashmir.

Medicine.

The *Rasakāmadhenu* is an important work on the science of medicine. A summary of its contents is given on page 18.

---

1. The word *śākuna* (Persian, *shagūn*) means, 'augury', while *śakunta* means 'a bird.'

Polity.

The Kāmaudakī Nīti Śāstra is the only manuscript which needs mention in this class, unless Hitopadeśa is also included.

Tantras.

The number of Tāntic texts in this collection as well as in that of the late Raja Sir Ram Singh K. C. B. shows that both the Rajas possessed very great interest in the subject. Among the notable works that are in manuscript here but have been published elsewhere are :—

(1) Sanatkumāra Tantra (2) Shatkarmadīpikā (3) Śyāmālahasya (4) Śāradātīlaka (5) Śāktānandatarāṅginī (6) Guptasādhana Tantra (7) Rudrayāmala—latter part only (8) Yoginī Tantra (9) Mahāmūrvāna Tantra (10) Nirvāna Tantra (11) Niruttara Tantra (12) Devīmāhātmya—birch bark and paper copies, with commentary by Nārāyaṇa son of Nārasimha (13) Dattātreyā Tantra (14) Tripurāsārasamuchchaya of Nāgabhaṭṭa with commentary (15) Tārā Rahasya (16) Jñānārṇava Tantra (17) Kulārṇava Tantra (18) Kāmaratna Tantra (19) Kakshaputa by Siddha Nāgārjuna (20) Indra Jāla.

The texts that do not appear to have been published, at least in the Devanāgarī script, are 16 in number. The summaries of their contents are given in the following pages.

Miscellaneous.

The Āhnikapaddhati is a sort of Rules of Conduct to be daily observed by the princes of Maharaja Ranbir Singh's family. For brief contents of this very interesting work see page 20.

Padātīśikshā, Rayantrābhyāsa, Rayantrasīkshā and Sāmudrikasīkshā are manuals of military drill and rifle practice for the use of the Kashmir army. The intention of the Maharaja was to impart such knowledge as far as possible in the Hindi language and replace the English terms of command by Sanskrit ones of his own invention.

A noteworthy manuscript in the collection is a fragmentary copy of the Kathāsaritsāgara.

SUMMARIES OF IMPORTANT MANUSCRIPTS

TANTRA.

The Tantras like the Vedas are regarded by the orthodox as revelations. They fall into five classes :—(1) Bhairava, in which the deity of worship is Śiva in any of his forms ; (2) Śākta in which the Devī Pārvatī, personified as Śakti or Power in any of her aspects, is the subject of worship ; (3) Vaiṣṇava, in which Viṣṇu or any of his incarnations is the deity of worship ; (4) Saura in which Sūrya, the Sun-God is the object of worship ; and (5) Gāṇapatya, in which Gaṇeśa is the presiding deity.

1. Gandharva Tantra.

The Gandharva Tantra is a Śākta Tantra, as the deity whose worship it enjoins is Tripurasundarī, the goddess who is the “ Beauty of the three worlds.”

The royal sage Viśvāmitra witnessing the extraordinary psychic powers of his Brahman rival Vasīṣṭha approached the great rishi Dattātreya and expressed his dissatisfaction at the fruitlessness of his austerities, costly sacrifices and gifts, and recitation of elaborate mantras. The latter in order to remove his distress undertook to initiate him into the mysterious lore of Śrīvidyā, which, he said, had been communicated to him by Nandikeśvara, who had heard it in a dialogue between Śiva and Pārvatī.

The term Śrīvidyā is used to describe both the famous fifteen-syllabled mantra (pañchadaśī) and the sixteen syllabled mantra (shodaśī). By contemplation on the mantra in the prescribed way the devotee (sādhaka) is said to be able to secure the enjoyments (bhoga) of both this world and heaven, as well as salvation (moksha). There are two principal ways of upāsana : bāhya (outer) and antah (inner). The bāhya upāsana is performed in the usual way with physical materials such as flowers etc. Its chief distinguishing feature is the preparation of a yantra—the well-known Śrī-chakra, a diagram composed of interlaced triangles whose number is forty-three. This is also called the aparā-pūjā (not-transcendental worship) as distinguished from the antah (inner) or parā (transcendental worship). The latter is purely Kundaṇī yoga, a wonderful system of physico-psychic culture by which the aspirant attains tādātmya (that-same-ness) or aikābhāva (oneness) with his *ishtadevatā*, the deity of his meditations, who in the case of Gandharva Tantra is the Devī Tripurasundarī. The chief

feature of this worship, if it may be so called, is *prāṇāyāma* and its attendant practices, by which the Kuṇḍalinī Śakti, the Serpent Power or Coiled Force said to be located in the Mūlādhāra at the base of the spinal column, is awakened or unfolded and led by degrees to the Sahasrāra padma, "Thousand-petalled Lotus," a spiritual centre supposed to be located in the cerebrum. There is a third, a mixed form of pūjā, known as the parāparā, the outer and inner combined, which is prescribed for the devotee who aspires after liberation without giving up or wishing to give up worldly enjoyments. The greatest Sādhaka of the parāparā pūjā is said to have been Śrī Kṛṣṇa, while that of parā pūjā is Śiva. The aparā pūjā is intended for those whose desires are centered round the enjoyments of this world and the next.

2. Rādhā Tantra.

This Tantra like the Gandharva is said to have been revealed by Śiva to Pārvatī. The story refers to the propagation of Kulāchāra, the left hand path of Śaktism, by Kṛṣṇa. It is said that Viṣṇu once worshipped the Devī for a long time. When she appeared before him she communicated to him the thirty-lettered mantra. It however seems that this mantra by itself was not sufficient to enable him to obtain the psychic powers (siddhis) he was in search of. These siddhis so difficult to obtain are, the Devī said, comparatively easily attainable if She is worshipped according to the forms proper to the Kulāchāra, the chief feature of which is the presence of a *dūtī*, a lady who is conversant with and eligible for participation in the rites. Therefore Padminī (probably Lakshmi herself), an attendant of the goddess, offered to go down to the world of mortals to facilitate Viṣṇu's worship of Tripurā in consonance with the Kula rites. Thus Viṣṇu and Padminī took birth in Mathura as Kṛṣṇa and Rādhā to perform and, as the Tantra says, to illustrate the practice, principles, and results of the left hand form of Śakti worship.

The predominant feature of the Vāma mārga, the left hand path of Tantrism, is worship with the five Ma-kāras: wine, woman, meat, fish, and mudrā (mystic signs and postures of the hands etc.).

3. Mātrikābhedantra.

This Tantra like the foregoing ones owes its origin to Śiva. The Devī asks how in the Kali-kāla (the present Dark Age) it is possible to perform the worship of Tripurā when gold, precious stones, and other materials with which alone such worship could be conducted are so scarce and costly. Śiva in addition to describing the different

methods of chemical or, more correctly speaking, alchemical transformations of quick-silver for the purposes of utilising it in the transmutation of metals, describes a number of peculiar rites regarding the consecration of wine and the production of male offspring, speaks in praise of ceremonial wine-drinking in a skull, and reveals the methods of the preparation of a Śiva-līṅga from quick-silver etc.

The signification of the name Mātrikābhēdatantra seems to be doubtful. It may either be resolved into Mātrikā-bheda or Mātrikā-abheda. In the first case the term may mean the "Tantra devoted to the Great Mother (Śakti Tripurasundarī) from whom all varieties (bheda) of śaktis (forces) are derived." The second meaning is that the Tantra is devoted to the worship of Śakti-Mātrikā into whom all other Śaktis are indissolubly (abhedena) absorbed. The deity whose worship is enjoined in the Tantra is Tripurasundarī.

4. Uḍḍāmareśvara Tantra.

This Tantra is a purely secular text. No mention is anywhere made regarding the means of salvation or attainment of divine joys. The whole of it is exclusively devoted to the preparation of drugs and the exercise of the mantric powers for acquiring the good things of life, such as freedom from various diseases, preserving the foetus of a pregnant woman, counteracting the injurious effects of snake bite, bringing under control of goblins, witches, and other preternatural beings; also for the acquisition of magic sandals, the power of making oneself invisible, and of extemporising verses, etc. Magical methods of killing one's enemies, causing madness, blindness, unconsciousness, etc. are also described.

In the colophon this Tantra is described as forming part of the Rudrayāmalatantra.

5. Kāmākhyā Tantra.

This Tantra asserts for itself a divine origin, but does not contain anything very interesting apart from its dedication to the Goddess Kāmākhyā who is worshipped in Assam. Kāmākhyā is a form of Kālī. The text devotes a special chapter to the worship of the Devī with the five Ma-kāras (see *ante*).

6. Śaktisaṅgama Tantra.

This large text is full of the scribe's errors. Its special interest lies in its mentioning the two schools of Śakti worship known as the Kāḍimata and Hāḍimata. The former represents the left hand school,

in which the chief object of worship is the Goddess. Kālī, and which not only allows but enjoins practices that under ordinary circumstances would be considered extremely objectionable. Hādimata on the contrary represents the right hand school in which the most transcendental philosophy and devotion of the highest order is associated with the worship of the Śakti. The right hand school does doubtless possess an elaborate ritual, but there is nothing in it which would not bear the light of day. The same cannot, unfortunately, be said of the left hand school. Among the varieties of this latter school are mentioned the Mahānīla Krama, Mahāchīna Krama, Gandharva Krama, Chhinna-mastā Krama, Bhairava Krama, Bagalāmukhi Krama, Mahārāja Krama, Bhuvaneśvari Krama, Kamalā Krama, Dhūmāvati Krama, and Brahma-mārga Krama.

The followers of this sect are said to have the privilege of not being polluted by Sūta, the ceremonial impurity on the occasions of birth and death in high caste Hindu households. Various kinds of Yoga, e. g., Dhyānaśakti yoga, Kālayoga, Balakalpa, Latāyoga, Brahma yoga, Rahasya yoga, etc. are described.

Last of all is related the way of consecration of a corpse to be used as a seat in the course of performance of the rites, and of a skull to be used as a pot for offering oblations etc.

7. Kramadīpikā.

In Kramadīpikā the Tāntric worship of Kṛishṇa Gopāla is described in detail. A peculiarity of this Tantra, perhaps of this branch of Tantras, is that it makes no distinctions and lays down no conditions for the aspirant. No matter what one's caste or colour or sex may be, one is eligible for participation in the worship, provided one has the initial qualification of devotion to Kṛishṇa.

8. Devīrahasya.

Devīrahasya forms part of the great Rudrayāmala Tantra. It is divided into two parts. The first part deals with the performance of Dīkshā, an elaborate sacrifice by which the performer builds for himself a new spiritual (mantramaya) body, gets rid of his accumulated past karmas (sañchitakarma) and at the end of his current life automatically attains either salvation or a divine body (through which he partakes of celestial joys) according as his Dīkshā has been performed from a Mumukshu's or a Bubhukshu's point of view¹. This Tantra in spite of its

---

(1) Mumukshu is an aspirant after pure salvation; Bubhukshu, on the other hand is a person who hankers after enjoyments whether earthly or celestial.

name, which ought to confine its contents to the elucidation of the mysteries of the Devi's worship alone, deals with the mantras and worship of a number of other gods and goddesses. In the first part in addition to the revelation of the Śākta mantras, the mantras of Śiva and Viṣṇu are also revealed. It must be understood that the mere knowledge of a mantra does not endow the student with any particular power. The text therefore narrates how the mantra is to be "unlocked" or "unbolted" which makes it ready for use and then how it is to be vivified, when alone it can be put to use. The different diagrams pertaining to the mantras, the reason why a mantra should have a rishi and a chhanda, and the way the Bhairava is to be brought under control are also described. The origin and purification of wine-etc. are described in the first part, while the second is entirely devoted to the pañchāṅgas of the five deities, Gaṇapati, Sūrya, Lakṣmī, Nārāyaṇa, Mrityuñjaya and Durgā. Pañchāṅga consists of the five factors of worship viz. (1) a hymn in praise of the particular God, (2) his thousand names, (3) the preparation of the diagram and the revelation of the mantra, (4) the kavacha or armour prepared by invoking the several protective aspects of the deity and placing each of them as a sort of guard on parts of the Sādhaka's body and (5) the ritual of worship.

One pañchāṅga is missing from the manuscript.

9. Gāyatrī Tantra.

This small text describes, as the name indicates, the worship of Gāyatrī and belongs to the right-hand path (dakṣiṇa mārga) of Sakti worship. It is related that Gaṇeśa heard this Tantra from Śiva and acting under His orders, communicated it to the Brahmans of Siddhāśrama. The worship of Gāyatrī is described in detail. Not only has the whole mantra a presiding goddess (the Gāyatrī embodied), but every one of its twenty-four letters has a distinctive colour, a special place (nyāsa) in the body of the Sādhaka (for his acquiring a maṇtramaya or spiritual body), and a special presiding deity. An interesting feature of Gāyatrī worship as described in this Tantra is that it must be preceded by the pūjā of Śiva-līṅga.

10. Toḍala Tantra.

In the Toḍala Tantra Śiva describes to Pārvatī the ten Mahāvidyās (great goddesses of supreme knowledge) and the corresponding Bhairava of each goddess. Each of the goddesses is identified with one of

the ten Avatāras of Viṣṇu, e. g., Tārā with Matsya, Bagalāmukhī with Kūrma, Dhūmāvātī with Varāha, Kālī with Kṛṣṇa and so on. Thus it will be seen that this text does not extol and enjoin the worship of one particular god or goddess, but of a number of deities who, being the manifestations of the same supreme spirit, are capable of bestowing upon their respective devotees, the same benefits and powers.

The prāsāda mantra, the syllable Hūm, is described. It is to be understood in the case of these mantras that though they are supposed to be the vehicles of force, they are considered to be powerless unless endowed with chaityanya (life or consciousness). This can only be achieved by prāṇāyāma and by uncoiling and raising to the Sahasrāra of the force known as the Kuṇḍalinī, which is supposed to reside in the Mūlādhāra, near the base of the spinal column.

11. Kaṅkālamālīnī Tantra.

This Tantra owes its name to the fact of Kālī being its presiding deity. Kaṅkālamālīnī, wearer of a garland of skulls, is one of the titles of Kālī. It belongs to what is known as the Dakṣiṇāmnāya which is described in detail in the first Āhnikā of Abhinavagupta's Tantrāloka. It is stated there that Śiva in the form of Svachchhanda delivered six āmnāyas or systems of Tantric philosophy through his six mouths. The āmnāya to which this Tantra belongs was delivered by his right (dakṣiṇa) mouth. The various mantras of Kālī and the six centres of power (ṣaṭ-chakra) are described in this work.

12. Brihan-Nīla Tantra.

This text begins with "Homage to Tārā" and contains the mantras of Nīla-Sarasvatī, and the rites of initiation of the neophyte who aspires to her worship. The appellation Nīla in connection with, Sarasvatī and dedication of the text to Tārā seem to me to indicate that the ritual, before its present Hindu Tantric garb was given to it was connected with the worship of the Buddhist Goddess Nīla-Tārā. Apart from this fact this Tantra does not contain anything in which it materially differs from the doctrines and practices of other similar treatises. Chapter VII describes how a favour once granted to a person may be withdrawn, and chapter IX deals with the subjugation to one's will of the Vetāla or Vira, the Guardian deity of the cremation ground.

13. Śrīvidyārṇava.

Śrīvidyārṇava is a very important Tāntric work by the sannyāsī Vidyāranya, the pupil of Pragalbhāchārya, who was himself the pupil of Viṣṇu Śarmā, the pupil of the great Śaṅkarāchārya.

The author states that he was regent during the minority of Prince Ambādeva, whose father, Praudhadeva, had died before his birth. The cause of the father's death is recounted thus. Lakshmaṇa, one of the 14 pupils of Śrī Śaṅkarāchārāya, was wandering about as an ascetic when Praudhadeva invited him to his own capital and accorded him a princely welcome. A special house with all that was necessary for his comfort was given to him. Once a number of merchants from foreign parts presented some costly pieces of cloth to the King, who handed them over to Lakshmaṇa. The latter taking them to his house, lit a sacrificial fire and burnt them as an offering to the Devī. The king hearing of this incident waxed wroth and demanded the return of his present. Lakshmaṇa prayed to the Devī to let him have the fabrics back. The Devī acceded to his request. Lakshmaṇa, thereupon sent back to the king his gift, and inflicting the curse of childlessness on him because he had demanded back a gift given to a Brahman, left the place for Dakṣiṇā-patha. The repentant king followed and tried to appease him. The result of his efforts was that Lakshmaṇa relented so far as to say that he would have a son, but would not derive any enjoyment from him ; and so the king died when his wife became *enciente*.

After the king's death and during the infancy of Prince Ambādeva his son, Vidyāranya, then probably a householder and connected in some capacity with the royal family, became the regent. During his regency he founded a new city, Śrīvidyānagarī, at a cost of over 12 crores (coin not mentioned).

When Ambādeva came of age, Vidyāranya retired and, at the request of the scholars present in the king's court, began to write his *magnum opus*, the Śrīvidyārṇava. His purpose in writing it was to define the respective limits of the Kādimata and Kālīmata of the Tāntric ritual so that the practices of the followers of the two systems might not get mixed up and lead to confusion, and thereby detract from the siddhis resulting from the upāsana. In the introduction the author states that the main difference between the Kādimata and the Kālīmata is that the former is a system of upāsana, the aim of which is the attainment by the Sādhaka of spiritual identity with the Devī Madhumatī, while the aim of the latter is the attainment of spiritual identity with the Devī Mālīnī. The four most important and the best known works of the Kādimata are said to be Tantrarāja, Mātrikārṇava, Tripurārṇava and Yoginihridaya. An interesting statement in the author's introduction is that the systems of Tantra at present [i. e., in the author's time] in vogue have all been propagated by Śaṅkarā-

chārya. Upto that time, according to the author, the succession of Gurus was a very limited one, as no Guru had more than one pupil. But Śaṅkarāchārya had fourteen pupils, five of whom were Bhikshus (monks) and nine, householders. These persons were initiated into different mantras and different systems of upāsana; and as they settled in different parts of the country, there was naturally some diversity in the systems of ritual followed in different regions. The names of the five Bhikshus were Śaṅkara, Padmapāda, Bodha, Gīrvāṇa and Ānandatīrtha; and those of the householders were Sundara, Vishnuśarmā, Lakshmaṇa, Mallikārjuna, Trivikrama, Śrīdhara, Kapardi, Keśava, and Dāmodara. They were put in charge of the various maṭhas, pīṭhas, and upapīṭhas instituted by Śaṅkara. Vishnuśarmā's pupil was Pragalbhāchārya and the latter's pupil was Vidyāranya, author of the present treatise.

A very interesting feature of the Tantra is the mention of the presiding deities of the six centres of the Sushumnā. They are Navātmeśvara, Dvīpeśvara, Samvartakeśvara, Hameśvara, Viśveśvara, and Parameshvara, respectively (beginning with the Mūlādhāra), and are the same as those mentioned in the famous Hymn, Saundaryalaharī, ascribed to Śaṅkarāchārya himself. The worship of the rashmis, rays of power [śakti], emanating from the presiding deities, is described in great detail. The total number of rays in all the chakras is 360.

The mantra of worship is the Shoḷaśī and the deity is Tripurasundarī. A curious feature of the Shoḷaśī mantra is the number of versions (about thirty) in which it is preserved. The most famous recension is that of Lopāmudrā which was the one favoured by Śaṅkara himself, since he has made mention of it in the Saundaryalaharī.

The upāsana of the Śrīvidyā belongs to the Urdhvāmnāya, that is to say, it is supposed to have been inculcated by the uppermost head of Śiva.

14. Śivatāṇḍava with Commentary.

The text belongs to what is known as the Yantra Śāstra, the science of magic diagrams which may be worshipped, worn as amulets, or launched forth as offensive weapons. The difference between the exercise of psychic powers through mantras and yantras is, that while a yantra engraved on a thin plate of copper, silver or gold, or simply written on a piece of birch bark can be given to the person for whom divine protection or divine anger is invoked, the mantra cannot be imparted except to a regularly initiated pupil. The adept alone can use a mantra. The yantra, though drawn and invested with magic power by an adept can be used by any one, who need not necessarily

be an initiate. But the power of the yantra is strictly limited. It is efficacious only in the case of the person for or against whom it is intended and for the particular purpose for which it is intended. Thus a yantra which is capable of ridding a person of his enemies is powerless to procure him wealth or offspring. All the consonants in Deva Nagari alphabet except *n* and *ṇ* have numerical values, the two exceptions *n* and *ṇ* being counted as zero. The value of conjunct consonants is determined by their last member. Vowels are not counted. The mantra which consists of a number of syllables is resolved into figures which are arranged into squares of four, five or more—each according to the convenience of the arrangement; but care must be taken that the total of the figures in each row of squares, no matter whether taken vertically, horizontally or diagonally, is the same. The commentator, Nīla Kanṭha, is specially interesting when he attempts to “diagramise” some of the Vedic mantras, thereby trying to establish the contention that it is not only the Tāntric but also the Vedic mantras that lend themselves to being reduced to yantras, and that, in other words, the Tantras have their roots in the Vedas.

The original work, Śivatāṇḍava, is ascribed to Dakṣiṇāmūrti, a semi-divine form of Śiva. The commentary has been written by one Choudhri Nīla Kanṭha in the Śāka Samvat 1602 (A. D. 1680). It is named Anūparamā, after Anūp Singh, the ruler of Bikāner (?) in whose reign it was written. The genealogy of Anūp Singh is traced back to a few generations.

15. Ghaṭa Yoga.

This incomplete text forms part of a large work known as the Gheraṇḍa Saṁhitā. Unlike the preceding text it does not aspire to the distinction of a divine origin, but frankly confesses to being a compilation by a sage called Gheraṇḍa. It describes some forms of prāṇayoga (control of breath), and generally follows the practice laid down in the Haṭhayogapradīpikā. The system of Yoga described in this fragmentary text is called Ghaṭayoga from the root ghaṭ, meaning ‘to join, mix up,’ because prāṇa, apāna, nāda, bindu, jīvātmā and Paramātmā act in unison while the sādḥaka is engaged in this yoga. Possibly also the body in which prāṇa etc. move and have their being is likened to a ghaṭa (a jar).

16. Bhaktirasāmritasindhu.

This is a large devotional work with Kṛishṇa as its hero and deity. In it the various forms which Bhakti may take and under which a devotee can worship his god, are described in detail.

ASTROLOGY.

1. Skandhāsthiprashṇa.

This work has a curious history. In the prologue the author, the astrologer Viśveśvara (who is still living) states that Maharaja Ranbir Singh's curiosity was excited by a foreigner's (the foreigner was probably a Persian or an Arab) relating to him the methods of augury prevalent in his own country . He accordingly had the main treatise on the subject brought over to Kashmir. This was translated into Sanskrit by Viśveśvara and named Skandhāsthiprashṇa. He states that this system of astrology was first propagated by the famous physician Lukmān and that he was by its means able to read the secrets of the past, present and future. His enemies fearing his knowledge had his books torn to shreds and thrown into a river. The very rough treatment meted out to the books, far from destroying the knowledge they contained, only served to preserve it in a more permanent form. The books got dissolved in water which was drunk by some sheep. Henceforth, the whole species of sheep, or more particularly their shoulder-bones, became the repositories of the science of augury. The translator himself seems to be aware of the manifest absurdity of this legend, but consoles himself with the reassuring belief that everything is possible through the agency of Māyā.

Augury is drawn from the position and other conditions of the shoulder-bones of the sheep which is sacrificed.

2. Kākaśāstra.

This treatise describes the auguries to be drawn from the movements of crows. It is a compilation, the first part comprising "crow lore" according to Garga, and the second part according to Gautama.

3. Svapnachintāmaṇi.

Svapnachintāmaṇi is a manual on the interpretation of dreams. It has been composed by Deva, son of Durlabharāja. Dreams are classified into nine varieties, the last three only of which, those inspired (1) by the Gods, (2) by the dreamer's own previous sins or (3) by his merits, are said to afford a clue for unravelling the mystery of the events to come. Day dreams are not suitable for this kind of investigation. It is further stated that the dreams of the first quarter of the night bear fruit after an interval of one year, those of the second after six months, those of the third after three months, while those of the last quarter fructify immediately. The means of warding off the evils indicated by dreams are also mentioned.

4. Raṇavīravijaya.

Raṇavīravijaya is the name of a compilation by the astrologer Viśveśvara. The originals from which its various parts or subjects are drawn are (1) Rājaviṇaya (2) Mukundaviṇaya (3) Śatruparābhava (4) Yuddhajayārṇava and (5) Naraṇatijayacharyā. The compiler has also added a Hindi commentary to the text. The object of this bulky work (consisting of 282 large leaves written on both sides) is to give a detailed description of the signs and omens which ensure the victory of an army in battle, the days on which proceeding on campaigns in particular directions is to be avoided, the various methods, empirical and otherwise, by which the result of a conflict between two persons or armies can be foretold, and the undertaking of an action in accordance with breathing through one or the other nostril (the time when a man breathes through the right nostril being considered auspicious for hard and merciless actions such as war or infliction of punishment, etc, the time when a man breathes through the left nostril, for other works, and the time when a man breathes through both the nostrils, altogether inauspicious). The various methods of taking by storm a city, or a fortress, built in water or on a mountain, are also described. Ways of ascertaining beforehand the weather conditions of a campaign are mentioned. The qualifications of a commander-in-chief are narrated. The qualities, methods of manufacture, and cleaning and keeping, of arms in a serviceable condition are described. Methods of aiming at flying objects, and hitting animals which are heard but not seen, are stated. If the king himself is to take part in battle, magical means for ensuring his safety are given.

The work concludes with a chapter from the Mahābhārata in praise of war.

5. Ākheṭaka Prashṇa.

The work describes some astrological methods of finding the proper time of going out on hunting expeditions and of finding good sport. It is accompanied by a Hindi translation and must have been written in Maharaja Ranbir Singh's time.

RITUAL.

1. Śrāddhakāṇḍī.

This little birch bark manuscript gives a short description of the Śrāddha ritual as performed in Kashmir. It is traditionally ascribed to the Rishi Laugākshi and belongs to a śākhā of Yajurveda. Śrāddha in

Kashmir is a much more elaborate affair than that which is current in the plains of India. Three kinds of Śrāddha are described : Nitya, Kāmya and Pārvaṇa. The first is the daily tarpaṇa at which oblations, generally of water, are given not only to the manes, but to all beings visible or invisible. The second, Kāmya, is performed on such days as the lunar or solar eclipse etc., when oblations are given to twelve *pitris*, the three immediate male and three female ancestors on the father's side and the same on the mother's side. This śrāddha is performed with a view to obtain children, wealth and other desirable objects from or through the intercession of the manes. Pārvaṇa Śrāddha is performed on the death anniversary of any particular person.

2. Vivāhapaddhati.

The ritual of marriage herein described is that of the Sūtras generally followed in India. The Kashmir form of marriage is slightly different from this and is based on Laugākṣi sūtras.

3. Raṇavīravrataratnākara

This manuscript of nearly 1500 large leaves is devoted to the determination of the parvan or holy days in the year and the merit accruing to the orthodox by the observance of fasts and the performance of appropriate religious ceremonies on such days. It was compiled by a large staff of Pandits under the direction of Pandit Shiv Shankar in Samvat 1922. The verses are the composition of Navya Chandī Dās, a resident of a village near Kurukshetra. This work begins with the genealogy of Maharaja Ranbir Singh traced by the poet Chandī Dās to the Sun, the tutelary deity of the solar race of Rājputs. It is divided into three parts, the first giving a very minute description of the holidays in the months of Chaitra to Āshāḍha, the second from Śrāvaṇa to Āśvina, and the third from Kārtika to Phālguna.

4. Mahārṇava Nibandha.

This again is a large work compiled under the auspices of a king named Māndhātṛi, son of Madanapāla, whose genealogy is traced to some generations in the beginning of the work. It attempts to prescribe such remedies as fasting, hearing of sacred texts, giving gifts to Brahmans, etc. for diseases and natural defects of body and mind, which are supposed to be due to a person's sinful deeds in previous births. The work is incomplete. The name of the author has not been found in the portion that is available.

MEDICINE.

Rasa Kāmadhenu.

The Rasakāmadhenu is a large compilation on the science of Āyurveda as practised in ancient India. The compiler's name is Chāḍāmaṇi. No information concerning him beyond his name is available from the work. The work is divided into four parts. The first is devoted to the medical practitioner's tools and materials; the second to the collection of metals and minerals of which medicines are to be made, the third to the "killing" [that is to say, chemical resolution into a substance which can be assimilated by the human system and produce useful results] of quicksilver; and the fourth to the diagnosis of diseases and prescription of remedies for them. The tools are mainly those that are necessary for compounding drugs, such as pestle and mortar, pincers, blowing tube etc. The minerals are mica, quicksilver, sulphur, hartāl, śilājatu etc. The metals are gold, silver, copper etc. For medicinal purposes they are reduced to ashes or a liquid form and taken in very minute doses.

GRAMMAR.

1. Kātantralaghuvritti. 2. Bālabodhinivritti.

Kātantra sūtras formed until a few years ago the chief grammatical study of the Kashmir Brahmins. These sūtras are more or less elementary and afford a very easy key to the acquisition of the Sanskrit language. The tradition relating to them is as follows.

A king and his queen were one day playing in water. The queen was proficient in Sanskrit, while the king was not. He went on continually throwing water on her. She got tired and cried to him "Modakam dāhi" (mā udakam dāhi), i. e. "Don't throw water on me." The king instead of dissolving the first compound word considered it as a simple word meaning "sweets" (modaka) and had a basketful of sweetmeats brought for her. The queen sent it away with a disdainful smile at the king's ignorance, which annoyed him to such an extent that he at once resolved upon learning Sanskrit immediately. On his enquiring if there was any one capable of leading him to a knowledge of Sanskrit by a short cut, a scholar named Śarmavarmāchārya offered his services. He prepared the Kātantra sūtras, which really are much easier to learn than the great Ashtādhyāyī of Pāṇini.

Chhuchchhukabhaṭṭa wrote a short commentary on them which came to be known as the Kātantralaghuvritti.

Later on, Jagaddhara Bhaṭṭa, the author of the well known *Stutikusumāṇjali*, wrote a more elaborate commentary for the benefit of his son, Yaśodhara, which he called the *Bālabodhinivṛitti*.

LITERATURE.

1. *Śiśupālavadha* with Vallabhadeva's Commentary.

This is a large birch bark manuscript of Vallabhadeva's commentary on the famous poem, *Śiśupālavadha*. Vallabhadeva was a Kashmiri poet and was the great-grandson of one Ānandadeva of whom nothing is known. It appears from Vallabhadeva's frequent references to the Grammar of Pāṇini that this Grammar was more widely read in Kashmir in those days than it was in recent years when Kātantra had almost entirely superseded it.

2. *Harivamśasaṅgraha*.

This birch bark manuscript is an abbreviated edition of the well-known *Harivamśa*, in which the genealogy of the princes of the Yadu race is given with much detail. As a number of pages both at the beginning and at the end are lost, it is not possible to discover the author of this summary.

PHILOSOPHY.

Īśvarapratyabhijñāvivṛttivimarśinī.

Utpaladeva in the beginning of the tenth century A. D. composed the *Pratyabhijñā Sūtras*, also a *vivṛitti* and a *ṭikā* on them. Later on, to be more precise, in 4115 Kali era, i. e. 1015 A. D., Abhinavagupta, the disciple of his disciple Lakshmaṇagupta wrote his *Īśvarapratyabhijñāvivṛttivimarśinī*, which is a more elaborate exposition of the *Pratyabhijñā Sūtras*. In this work the author has not only elucidated many of the knottier problems which Utpala had imperfectly explained, but he has also reconciled the apparent inconsistencies between the latter's *vivṛitti* and *ṭikā*. The subject-matter of the work is the attainment of *Śivādvaita*, oneness with Śiva. In fact the *Pratyabhijñā Sūtras* contend that the phenomenal world has no independent existence apart from the *Śaktyollāsa*, the "display of the power" of Śiva, and that, therefore, the natural state of man is union with Śiva.

MISCELLANEOUS.

1. Padātīśikshā.

Padātīśikshā is a trilingual Infantry Manual written under the directions of Maharaja Ranbir Singh. The Mahārāja's intention was to replace the English terms of command etc. by their equivalents in Sanskrit. The English terms with their Sanskrit equivalents are explained in Hindi. The first part of the work is devoted to the drill of foot soldiers ; the second to the disposition of troops in battle and general musters (this is called samudaya (?) śikshā); the third, Rayantrābhyāsa, is devoted to the care of rifles (rayantra) and rifle drill.

2 Āhnikāpaddhati.

The term Āhnikāpaddhati literally translated means " daily practice." It was written by the order of Maharaja Ranbir Singh by Navya Chandīdās, a Pandit of Kurukshetra, in the service of the Maharaja. It is a treatise on what a prince ought to do every day from the time he leaves his bed in the early morning to the time he retires for the night. It was prepared for the benefit and observance of the princes of the Maharaja's family. It enjoins that a prince should leave his bed at sunrise, perform his ablutions, dress, start for riding exercise, and keep himself physically fit by swinging clubs etc. On his return from open air exercise he should study for some time, then take his meals : this would be about noon. After that he should attend the king's court and participate in the administrative business of the day. When the court adjourns he should go to inspect the army and submit a report to the king, his father, on the condition of the troops. Then he should take his evening exercise. Hunting is specially recommended, because it affords the prince opportunities of seeing different places. In the evening before retiring he should have the stories of great kings read out to him and model his conduct upon theirs.

This little work presents a noteworthy example of what an enlightened Hindu ruler of the old type wished his children to be, and what he considered to be the ideal of Hindu kingship.

बौद्धिकग्रन्थाः ।

संख्या	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्र संख्या	विवरणम्
१	१४	शिवसंकल्पविधुतिः	.....	५० ३	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं भूर्जपत्रात्मकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिजीर्णविश्याकं प्राचीनतरं संपूर्णम् । (निर्णयामृतग्रन्थ सं० ३२८ अनुबद्धम्) ।

व्याकरणकोशादिग्रन्थाः ।

२	९६	कतन्त्रलघुवृत्तिः	कुञ्जकभट्टः	३७८	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं संपूर्णम् ।
३	१०४	धातुरूपादर्शः	.....	१६७	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकम् असंपूर्णं नवीनम् । तालपत्रसमानपत्रकम् ।
४	१०८	नाममाला	.....	४३	पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
५	११२	बालबोधिनी वृत्तिः (कल्पः)	जगद्धरभट्टः	२००	इदं भूर्जपत्रात्मकं हस्तलिखितं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकमतिजरदवस्थम् अतीवप्राचीनम्, आदितः ६३ पत्राणि विनष्टानि, अन्ततोऽपि विनष्टाल्पभाग- शेषकम् ।
६	१२४	शब्दरूपावली भाषानुवादेपेता	.....	२६६	हस्तलिखितोऽयं ग्रन्थो देवनागराक्षरलिपिको नूतनोऽसंपूर्णः ।
७	१३०	सारस्वती प्रक्रिया भाषेपेता	अनुभूतिवरूपः	१०३	पूर्वाधर्म्य । अयं ग्रन्थो हस्तलिखितो देवनागराक्षरलिपिको नूतनावस्थः ।

सं०	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं०	विवरणम्
८	१३१	सारस्तव्याकरणम्	अनुभूतिस्वरूपः	२६७	पूर्वार्धम् । अयं ग्रन्थो हस्तलिखितो देवनागराक्षरलिपिको नूतनावस्थः ।
९	१३२	तदेव	"	२३२	"
१०	१३३	तदेव	"	१४९	"

काव्यनाटकादिग्रन्थाः

११	१९२	भक्तिरसामृतसिन्धुः	.....	१६०	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं संपूर्णं तालपत्राकारम् लिपिविरचनकालः संवत् १९४५ ग्रन्थविरचनकालः १४६३ ।
१२	२१९	रामकृष्णविलोमकाव्यम्	सूर्यकविः	९	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
१३	२४१	शिशुपालवधम्	दत्तकामज-माधकवि	३७५	इदं हस्तलिखितं भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिप्राचीनं जरद वस्थ्याकम्, आदितः पञ्च पत्राणि विमण्डानि, अन्तरान्तरा अन्तेऽपि पत्राणि विमण्डानि हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनावस्थं संपूर्णम् ।
१४	२५८	हास्याणवग्रहसनम्	जगदीश्वरकविः	३०	

नीतिग्रन्थाः

१५	२७३	आह्निकपद्धतिः	दुर्गादत्तात्मज-नव्य-चण्डीदासः	१०८	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
१६	२७४	सैव	"	१०७	"
१७	२७५	कामन्दकीय-नीतिसारः भाषेपितः	कामन्दकिः	१४१	"

१८	२९२	पदातिशिक्षा	रणवीरसिंहकारिता	७०	१ म भागः । हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् इंग्लिशभाषानुवादसहितं भाषायां विरचितविवरणम् ।
१९	२९३	रयन्नाशिक्षा	"	२७५	" (रयन्नाभ्यास २९४ बद्धम्) ।
२०	२९४	रयन्नाभ्यासः	"	१८४	"
२१	३००	समुदायशिक्षा (सैन्यशिक्षा)	"	७४	"
२२	३०१	हितापदेशः	विष्णुशर्मा	२०६	" तालपत्रसमानाकारम् ।
		विषमपदव्याख्योपेतः	तारानाथशर्मा		

धर्मशास्त्रग्रन्थाः

२३	३०६	अपराकः	अपरादित्यः	३८२	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवावस्थाकम् अपूर्णं (ग्रह- शान्तिप्रकरणान्तः प्रथमोऽध्यायः) ।
२४	३२४	द्वादशीव्रतनिर्णयः	.....	१	भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकमिदं हस्तलिखितं शारदाक्षरलिपिकं अतिप्रार्चीनं जट- दवस्थाकं (निर्णयामृत ३२८ बद्धम्) ।
२५	३२८	निर्णयामृतम्	गोपीनारायणः	१११	भूर्जपत्रेषु हस्तलिखितमिदं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकं अतिजरदवस्थाकम्, आदितः ६४ पत्राणि विनष्टानि, कतिचित् सण्डशो जीर्णीच्छिन्नानि ।
२६	३३९	मनुस्मृतिः मूलमात्रम्	मनुः	८९	" (निर्णयामृत ३२८ बद्धम्) ।
२७	३४२	महाणवनिबन्धः (कर्मविपाकः)	मदनसूनुमाध्यावृष्टप- कारितः	३९२	हस्तलिखितमिदं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनम् असंपूर्णम् ।
२८	३६७	रणवीरव्रतारत्नाकरः	रणवीरसिंहकारितः	४७५	" १ म भागः । संपूर्णं नवीनम् । ग्रन्थविरचनकालः संवत् १९२२ ।
२९	३६८	स एव	"	४७१	" २ य भागः ।
३०	३६९	स एव	"	५३६	" ३ य भागः ।

संख्या	ग्रन्थांकः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं.	विवरणम्
३१	३७३	विष्णुस्मृतिः	विष्णुः	५६	इदं पुस्तकं भूर्जपत्रेषु हस्तलिखितं शाखाशालिपिकम् अतिजरदवस्थाकं प्राचीनतरं संपूर्णम् (निर्णयामृत ३२८ अनुबद्धम्) ।
३२	३७४	विष्णुस्मृतिपर्यायः	.....	६	" " ६७, ९०, ९८ प्रकरणानां पर्यायमात्रमेतत् (निर्णयामृत ३२८ अनुबद्धम्) ।

कर्मकाण्डग्रन्थाः

३३	३९६	अनन्तपूजा	.....	१	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागाराक्षरालिपिकं नवीनसंपूर्णम् (नित्यहोम-विधि ४४० बद्धम्) ।
३४	४२७	चतुर्विंशतिगायत्री	.....	२६	" नवं संपूर्णम् (गणेशस्तोत्र ११३९ बद्धम्) ।
३५	४२८	सैव	.....	३६	" " (नित्यहोमवि० ४४० बद्धम्) ।
३६	४३१	नवग्रहमन्त्राः	.....	६	" (गणेशस्तोत्र ११३९ बद्धम्) ।
३७	४३८	नित्यहोमविधिः	.....	६	" तालपत्रात्मकम्
३८	४३९	स एव	.....	१०	"
३९	४४०	स एव	.....	४	"
४०	४४१	स एव	.....	१२	" सनवग्रहमन्त्रः (संख्याप्रयोग० ४८६ बद्धः) ।
४१	४४६	प्रातःकृत्यम्	शंकरः	७	" (नित्यहो० ४४० बद्धम्) ।
४२	४४९	मूलशान्तिः	शौनिकः	४५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागाराक्षरालिपिकं प्राचीनं जरदवस्थाकं ताल-पत्रसमानाकारम् ।
४३	४५०	सैव	.....	४	" असंपूर्णम् ।

४४	४६६	लक्ष्मीपूजाविधिः	.....	६	"	मवीनं संपूर्णम् (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्)
४५	४६८	विवाहपद्धतिः	शौनकः	३२	"	प्राचीनं जरदवस्थाकं संपूर्णं तालपत्रसमानपत्रकम् ।
४६	४६९	टीकोपेता	हल्लयुतः	६	"	असंपूर्णम् ।
४७	४७२	सैव	"	१९	"	मवीनं संपूर्णम् ।
४८	४७३	शिवपूजनम्	बोवायनः	१९	"	तालपत्रसमावृत्तिकम् ।
४९	४७४	तेवैव	"	१८	"	
५०	४७५	तेवैव	"	४	"	इदं भूर्जपत्रेषु हस्तलिखितं पुस्तकं शास्त्राक्षरलिपिकमतिप्राचीनतरं जरद- वस्थाकं संपूर्णम् (निर्णयामृत ३२८ बद्धम्) ।
५१	४७६	आवृत्तिकाण्डौ	.....	६	"	हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागरलिपिकं नूतनं संपूर्णम् ।
५२	४७७	षोडशोपचार ऋद्धमन्त्राः	.....	६	"	(नित्यहो० ४४० बद्धम्) ।
५३	४७८	त एव	.....	१२	"	(संख्याप्रयो० ४८६ बद्धम्) ।
५४	४७९	त एव	.....	६	"	(गणेशो० ११३९ बद्धम्) ।
५५	४८१	त एव	.....	१०	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
५६	४८२	संख्याप्रयोगः	.....	१८	"	
५७	४८३	स एव	.....	११	"	तालपत्रात्मकम् ।
५८	४८४	स एव	.....	१२	"	
५९	४८५	स एव	.....	१२	"	
६०	४८६	स एव	.....	२२	"	

वेदान्तादिग्रन्थाः

सं.	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनामः	कर्तृनामः	पत्रसं.	विवरणम्
६१	५०८	ईश्वरप्रत्यक्षिता विद्युतिविमर्शिनीसमेता	उत्पलदेवः	१९९	इदं पुस्तकं भूर्जपत्रेषु हस्तलिखितं शारदाक्षरलिपिकं जरदवस्थकमसंपूर्णम् आद्यन्तभागयोस्त्रिटित्वात् । अतिब्राह्मणम् ।
६२	५५०	भगवद्गीता	अभिनवगुप्तः महर्षिव्यासः	३०३	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनावस्थं विंशत्यलेख्यै- स्तारान्तरा समलंकृतं संपूर्णम् । प्रतिपत्रं विविधवर्णोपचिताभिः चतुरस्रलेखाभिः कृतपरिष्करणम् ।
६३	५५१	सैव	"	१९९	नवीनं संपूर्णम् अष्टादशवर्षाभ्यां तावद्भिः सुचित्रैर्विचि- त्रितम् ।
६४	५५२	सैव	"	२१७	आलेख्यैरसहितम् ।
६५	५६६	योगवासिष्ठम् भाषाटीकोपेतम्	वात्सीकिः	३९०	१ मं वैराग्यप्रकरणम् । इदं हस्तलिखितं देवनागरीक्षरलिपिकं नातिप्र- चीनावस्थम् । संपूर्णम् ।
६६	५६७	तदेव	"	१९५	२ यं मुमुक्षुप्रकरणम् ।
६७	५६८	तदेव	"	३३०	३ यमुत्पत्तिप्रकरणम् । १ म भागः ।
६८	५६९	तदेव	"	२६८	३ यं प्रकरणम् । २ य भागः ।
६९	५७०	तदेव	"	२५७	३ यं प्रकरणम् । ३ य भागः ।
७०	५७१	तदेव	"	२६८	३ यं प्रकरणम् । ४ र्थ भागः ।
७१	५७२	तदेव	"	२३१	४ र्थ स्थितिप्रकरणम् । १ म भागः ।
७२	५७३	तदेव	"	२३५	४ र्थ प्रकरणम् । २ य भागः ।

७३	५७४	तदेव भाषाटीकोपेतम्	"	२६२	"	५ मं उपशमप्रकरणम् । १ म भागः ।
७४	५७५	तदेव	"	२६९	"	५ मं प्रकरणम् । २ य भागः ।
७५	५७६	तदेव	"	२६६	"	५ मं प्रकरणम् । ३ य भागः ।
७६	५७७	तदेव	"	२७८	"	५ मं प्रकरणम् । ४ र्थ भागः ।
७७	५७८	तदेव	"	३२०	"	६ ङं निर्वर्णप्रकरणम् । १ म भागः ।
७८	५७९	तदेव	"	३००	"	६ ङं प्रकरणम् पू० । २ य भागः ।
७९	५८०	तदेव	"	२९७	"	६ ङं प्रकरणम् पू० । ३ य भागः ।
८०	५८१	तदेव	"	२९८	"	६ ङं प्रकरणम् पू० । ४ र्थ भागः ।
८१	५८२	तदेव	"	२५६	"	६ ङं प्रकरणम् उत्त० । १ म भागः ।
८२	५८३	तदेव	"	२५०	"	६ ङं प्रकरणम् उ० । २ य भागः ।
८३	५८४	तदेव	"	२०५	"	६ ङं प्रकरणम् उ० । ३ य भागः ।
८४	५८५	तदेव	"	२५०	"	६ ङं प्रकरणम् उ० । ४ र्थ भागः ।

सं०	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं.	विवरणम्
८५	५८६	तदेव	"	२३०	६ छं प्रकरणम् उ० । ५ म भागः ।
८६	५८७	तदेव	"	२६५	६ छं प्रकरणम् उ० । ६ छ भागः ।
८७	५९२	योगवासिष्ठसारः भाषा	गणदीरसिंहकृतिः	२६९	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागरीक्षरालिपिकं नूतनावस्थम् असंपूर्णम् ।
८८	५९३	रामगीता	शिबोक्ता	२१	संपूर्णम् । (गणेशतो० ११३९ अनुबद्धम्) ।
८९	५९४	सैव	"	३९	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
९०	५९५	सैव	"	३४	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
९१	५९९	रामब्रह्मसू	.....	१३	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
	५९९ क	तदेव	.....	९५	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।

संक्षययोगादिग्रन्थाः

९२	६४९	षट्पयोगः	घोरण्डः	९	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागरीक्षरालिपिकं नवीनम् असंपूर्णम् ।
९३	६७१	पवनविजयः (स्वरोदयः)	शिवः	१६	" " संपूर्णम् ।
९४	६७३	पातञ्जलभाष्यम्	पतञ्जलिः	४२	एतत्पुस्तकं भूर्जपत्रात्मकं हस्तलिखितं शारदाक्षरालिपिकम् अतिप्रचीनं जगदवस्थाकं संपूर्णम् । (निर्गम्यामु० ३२८ बद्धम्) ।
९५	६९५	शिवस्वरोदयः भाषाटीकोपेतः	शिवः	६५	हस्तलिखितं पुस्तकमेदं नवीनं देवनागरीक्षरालिपिकम् असंपूर्णम् ।
९६	६९८	सांख्यविवृतिः	विग्रहराजभट्टः	२०	इदं हस्तलिखितं भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकं शारदाक्षरालिपिकं जगदवस्थाकम् अतिप्रचीनं संपूर्णम् । (निर्गम्यामु० ३२८ बद्धम्) ।

ज्योतिषग्रन्थाः

१७	७०१	आसेटकप्रश्नः काकशास्त्रम्	.....	४९	हस्तलिखितमेतत् पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनसंपूर्णम् ।
१८	७०२		गर्गः, गौतमश्च ?	२२	” आसित् ग्रन्थे गर्गमुनिप्रोक्तानुवादालक एको भागोऽध्यायमितः संपूर्णः, अपरो भागो गौतममुनिप्रोक्तानुवादोऽपूर्णः ।
१९	७१८	नरपतिजयचर्या टीकोपेता सैव	नरपतिः विश्वेश्वरः ”	९३	” नवीनम् असंपूर्णम् ।
१००	७१९			८	” तालपत्रात्मकम् ।
१०१	७३१	मुहूर्तचक्रिका		१६२	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नातिप्राचीनं अन्तरान्तरा- रञ्जितैश्चित्रैश्चित्रितम् ।
१०२	७३७	सेवमाला भाषा	मेघराजः	५९	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं प्राचीनं संपूर्णम् ।
१०३	७३९	रणवीरविजयः भाषाटीकोपेतः	विश्वेश्वरः	५८९	” मध्ये सार्धशतं पत्राणि विनष्टानि ।
१०४	७४८	लीलावती (पाटीगणितम्)	भास्कराचार्यः	१७५	” नवीनं संपूर्णम् ।
१०५	७४९	वसन्तराजशाकुन्तलम् भाषाटी- कोपितम्	वसन्तराजः	२७०	”
१०६	७५९	स्कन्धास्थिप्रश्नः	विश्वेश्वरः [महेश्वरः]	९०	” नवीनं संपूर्णम् ।
१०७	७६०	स्वप्नचिन्तामणिः	डुर्लभराजात्मजः श्री-	४६	” नातिप्राचीनं संपूर्णम् ।

वद्यकग्रन्थाः

१०८	७९४	यवनचिकित्सा	.....	५०५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं जीर्णतरसतिप्राचीनम् । आ- दिमं पत्रं विनष्टम्, अन्ततोऽपि विनष्टपत्रकम् ।
१०९	८००	रसकामधेनुः	चूडामणिः	४०६	” नातिप्राचीनं संपूर्णम् ।
११०	८१४	शालिहोत्रम् भाषाटीकोपेतम्	गणकविः	६५	इदं पुस्तकं हस्तलिखितं नूतनं देवनागराक्षरलिपिकम् असंपूर्णम् ।

पुराणग्रन्थाः

सं०	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं०	विवरणम्
१११	८३६	नीलमतपुराणम्	महर्षिव्यासः	११६	पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागरीक्षरलिपिकं नूतनावयं संपूर्णम् ।
११२	८३७	तदेव	"	५७	" तालपत्राकारम् ।
११३	८४३	भागवतम्	"	६८०	" प्राचीनं संपूर्णम् । मूलमात्रम् ।
इतिहासग्रन्थाः					
११४	८६२	कथासरित्सागरः समाधनुवादः	भट्टसोमदेवः	२६५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागरीक्षरलिपिकं नवीनम् असंपूर्णम् । (कथा- मुसलम्बकः) ।
११५	८६३	स एव	"	१२	" (कथापठिलम्बकस्य प्रथमस्तरङ्गः) ।
११६	८६४	स एव	"	१६	" (कथामुसलम्बकस्य प्रथमस्तरङ्गः, द्विगतक्षेत्रेषु रचितभा- षानुवादः) ।
११७	८७९	महाभारतम् समाधनुवादम्	व्यासः	२६३	नवावयवम् । १ म भागः शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मः ।
११८	८८०	तदेव	"	२४३	२ य भागः शान्तिपर्व ।
११९	८८१	तदेव	"	२८४	३ य भागः शान्तिपर्व ।
१२०	८८२	तदेव	"	२८६	४ र्थ भागः शान्तिपर्व ।
१२१	८९४	माघमाहात्म्यम्	व्यासः	४३	पुस्तकमिदं भूर्जपत्रात्मकं हस्तलिखितं शारदाक्षरलिपिकं प्राचीनतरम् अतिजट्टवस्थाकं संपूर्णम् । (निर्णयामृ० ३२८ बद्धम्) ।

१२२	१०१	रामचरितमानसम्	तुलसीदासः	२३५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं प्राचीनं जरदरथाकं संपूर्णम् ।
१२३	१०७	रमायणम्	"	२६३	प्राचीनम् । बालकाण्डम् ।
१२४	१०८	तदेव	"	१३४	आरण्य- किष्किन्ध्या-सुंदर-लंकाकाण्डात्मकम् ।
१२५	१०९	तदेव	"	१९४	अयोध्याकाण्डम् ।
१२६	११०	तदेव	"	११९	उत्तरकाण्डम् ।
१२७	१२४	हरिवंशसंग्रहः	महर्षिव्यासः	२४३	इदं भूजपत्रात्मकं हस्तलिखितं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिप्राचीनं जीर्णतरम् । आदितः ६० पत्राणि विनष्टानि, अन्ततोऽपि विनष्टाल्पावशेषकम् ।

संगीतादिग्रन्थाः

१२८	१३७	दानलीला भाषा	राजेन्द्रः	३५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं संपूर्णम् ।
१२९	१४७	भक्तविनोद (सुदामचरितम्)	मीहासिंहः	१३३	"
१३०	१५३	रणवीरसिंहचरितम्	"	४०	" (भक्तवि० १४७ बद्धम्) ।
१३१	१७५	संगीतिविधानम् (भाषा)	.....	१३४	" नवीनावस्थाकं संपूर्णम् ।

तन्त्रशास्त्रग्रन्थाः

१३२	१८५	इन्द्रजालम्	शिवः	९	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् । (रुद्रया-मल १०७५ बद्धम्) ।
१३३	१८६	उडुमरेश्वरतन्त्रम्	"	२६	"
१३४	१८८	उड्डीशतन्त्रम्	ईश्वरः	५९	"
१३५	१८९	कंकालमालिनीतन्त्रम्	भैरवः	१९	" (गायत्रीत० १००९ बद्धम्) ।

सं०	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं०	विवरणम्
१३६	९९१	कक्षपुटः	सिद्धनागार्जुनः	७८	रसरत्नाकर इत्यस्य नामान्तरम् ।
१३७	९९२	कामधेनुतन्त्रम्	महादेवः	२१	(गायत्रीति० १००९ बद्धम्) ।
१३८	९९४	कामरत्नम्	नागभट्टः	३३	नवीनम् असंपूर्णम् (तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१३९	९९५	कामाख्यातन्त्रम्	शिवः	१६	(गायत्रीति० १००९ बद्धम्) ।
१४०	९९८	कुलाणवितन्त्रम्	ईश्वरः	२२३	नवं संपूर्णम् ।
१४१	९९९	तद्वै	"	५७	"
१४२	१००२	कौलवलीनिर्णयः	ज्ञानानन्दः	११६	(तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१४३	१००३	कर्मदीपिका	.....	३२	(बृहन्नील० १०५८ बद्धम्) ।
१४४	१००६	ग्रन्थवितन्त्रम्	शिवः	११८	(बृहन्नील० १०५८ बद्धम्) ।
१४५	१००९	गायत्रीतन्त्रम्	"	२३	नवीनं संपूर्णम् ।
१४६	१०१४	ग्रामसाधनतन्त्रम्	"	१०	गायत्रीति० १००९ बद्धम् ।
१४७	१०१६	गौतमीयतन्त्रम्	नारदः	७४	नूतनावस्थं संपूर्णम् ।
१४८	१०२१	चीनाचारक्रमः	शिवः	७	(तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१४९	१०२२	ज्ञानाणवितन्त्रम्	"	१४१	"
१५०	१०२३	तन्त्रसारः	कृष्णानन्दः	३६४	"
१५१	१०२४	स एव	"	६	असंपूर्णम् (तोडल० १०२८ बद्धम्) ।
१५२	१०२७	ताराहयम्	ब्रह्मानन्दगिरितिथिः	३२	नवीनावस्थं संपूर्णम् ।
१५३	१०२८	तोडलतन्त्रम्	शिवः	१२	"
१५४	१०३०	त्रिपुरासारसमुच्चयः	नागभट्टः	४८	(गायत्रीति० १००९ बद्धम्) ।
		स्टोिकः	.....		"
१५५	१०३२	दत्तात्रेयतन्त्रम्	ईश्वरः	१७	नूतनं नवावस्थाकम् (तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।

१५६	देवीमाहात्म्यम्	महर्षिव्यासः	१४५	"	तालपत्राकारं त्रुटितान्तिमपत्रकम् ।
१५७	तदेव	"	११८	"	"
१५८	तदेव	"	७५	"	"
१५९	तदेव	"	१२६	"	"
१६०	तदेव	"	८०	"	"
	टीकोपेतम्	[यणः			एतत् भूर्जपत्रात्मकं हस्तलिखितं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिजीर्णवि-
१६१	देवीहस्यम्	नरासिंहात्मजः नारा-	२१७	"	स्थाकं प्राचीनतरं संपूर्णम् । (निर्णयामु० ३२८ बद्धम्) ।
१६२	निरुत्तरतन्त्रम्	भैरवः	३	"	पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नातिप्राचीनम् असंपूर्णम् ।
१६३	निर्वाणतन्त्रम्	शिवः	१६	"	नवीनम् असंपूर्णम् (तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१६४	प्रकीर्णशितन्त्रम्	"	२४	"	संपूर्णम् । (गायत्रीत० १००९ बद्धम्)
१६५	पेठकारिणीतन्त्रम्	ईश्वरः	३४	"	(तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१६६	बृहत्तिलतन्त्रम्	"	४६	"	नूतनं संपूर्णम् (तोडलत० १०२८ बद्धम्) ।
१६७	महानिर्वाणतन्त्रम्	महाकालभैरवः	८२	"	नवीनावस्थं संपूर्णम् ।
१६८	मातृकामेदितन्त्रम्	सदाशिवः	१९	"	संपूर्णम् । (गायत्रीत० १००९ बद्धम्) ।
१६९	योगिनीतन्त्रम्	शिवः	८९	"	संपूर्णम् (गायत्रीत० १००९ बद्धम्) ।
१७०	राधातन्त्रम्	ईश्वरः	४२	"	"
१७१	रुद्रयामलम्	"	१८७	"	नवं संपूर्णम् उत्तरकाण्डम् ।
१७२	विद्यार्णवतन्त्रम्	विद्यारण्ययतिः	४०८	"	१ म भागः । हस्तलिखितोऽयं ग्रन्थो देवनागरलिपिको नवीनः ।
१७३	तदेव	"	६३३	"	२ य भागः ।
१७४	शक्तिसंगमतन्त्रम्	शिवः	१९३	"	नूतनं नवावस्थाकं संपूर्णम् ।
१७५	शाक्तानन्दतरङ्गिणी	ब्रह्मानन्दगिरिः	६४	"	(गायत्रीत० १००९ बद्धम्) ।
१७६	शारदातिलकम्	लक्ष्मणः कुष्णात्मजः	११५	"	नवीनावस्थाकं संपूर्णम् ।
१७७	शिवताण्डवं (यन्त्रशास्त्रम्)	दक्षिणामूर्तिः	३१	"	नवं तालपत्रसमानपत्रकम् । टीकाविरचनकालः संवत् शकः
१७८	सटीकम्	नीलकण्ठः		"	१६०२ ।

संख्या	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्र संख्या	विवरणम्
१७८	१०९०	श्यामारहस्यम्	पूर्णानन्दगिरिः	१८५	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नातिप्राचीनं संपूर्णम् ।
१७९	१०९१	तदेव	"	६६	" असंपूर्णम् ।
१८०	१०९३	सनत्कुमारतन्त्रम्	शिवः	१२	" नूतनं संपूर्णम् ।
१८१	१०९७	षट्कर्मदीपिका	कृष्णानन्दः	१५	" नवीनम् असंपूर्णम् ।

स्तोत्रादिग्रन्थाः

१८२	१०९८	अनुस्मृतिः	"	२०	" संपूर्णम् । (गीता ५५१ बद्धम्) ।
१८३	१०९९	अपराजिताविद्या	नारदः	८	एतत् हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं संपूर्णम् (गणेश- स्तो० ११३९ बद्धम्) ।
१८४	११००	सैव	"	११	"
१८५	११०२	अपामार्जनस्तोत्रम्	पुलस्त्यः	१४	"
१८६	११०७	आदित्यहृदयम्	महर्षिव्यासः	५५	इदं हस्तलिखितं देवनागरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
१८७	११०८	तदेव	"	५५	"
१८८	१११२	इन्द्राक्षिस्तोत्रम्	इन्द्रः	५	" (देवीमा० १०३३ बद्धम्) ।
१८९	११२९	कुष्णाद्योत्तरशतनाम	महर्षिव्यासः	९	" नवीनं संपूर्णम् (महिम्नः स्तो. १२०६ बद्धम्) ।
१९०	११३०	तदेव	"	१५	"
१९१	११३१	तदेव	"	१३	"
१९२	११३४	गजेन्द्रमोक्षणम्	"	४५	" नवं संपूर्णम् (गीता ५५१ बद्धम्) ।
१९३	११३५	गणपतिसहस्रनामावली	"	५९	" (रामस० १२२६ बद्धम्) ।

११४	गणेशस्तोत्रम्	श्रीकृष्णः	६	"	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
११५	तदेव	"	१०	"	
११६	महाधर्माजीराजनाम्	चण्डीदासः	११	"	
११७	गुल्मीता	मेह्वरः	४०	"	
११८	सैव	"	२८	"	११४२ बद्धम् ।
११९	गुल्मीता	"	७	"	(गुल्मीता ११४२ बद्धम्) ।
२००	तदेव	"	८	"	११४२-११४३ संबद्धम् ।
२०१	गोविन्दस्तोत्रम्	यमः	५	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम् ।)
२०२	तदेव	"	५	"	असंपूर्णम् ।
२०३	जानकीशतनाम	श्रीरामः	५	"	(माहिमः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२०४	त्रिशती (ललितात्रिशती)	महर्षिव्यासः	५६	"	इदं पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनावस्थाकं संपूर्णम् ।
	सटीका	भारतीभास्कररायः			
२०५	दुर्गास्तोत्रम्	व्यासः	१०	"	(माहिमः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२०६	तदेव	"	६	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२०७	तदेव	"	८	"	
२०८	तदेव	"	६	"	
२०९	तदेव	"	१०	"	
२१०	देवीकवचम्	"	१८	"	नवीनं संपूर्णम् ।
२११	नारायणहृदयम्	.....	६	"	हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।
२१२	पादुकास्तोत्रम्	शिवः	७	"	(गुल्मीता० ११४२ बद्धम्) ।
२१३	तदेव	"	८	"	"
२१४	भवानीसहस्रनामावली	"	५२	"	(रामस० १२२६ बद्धम्) ।
२१५	भवानीस्तात्रम्	बह्म	६	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।

संख्या	ग्रन्थांकः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं.	विवरणम्
२१६	११९४	तदेव	"	८	(महालक्ष्मीस्तो० १२०३ बद्धम्) ।
२१७	११९५	भीष्मतवराजः	महर्षिव्यासः	३५	(गीता ५५१ बद्धम्) ।
२१८	११९६	मङ्गलस्तोत्रम्	शंकरः	८	"
२१९	१२००	महालक्ष्मीकवचम्	विष्णुः	३	नवं संपूर्णम् । (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२२०	१२०१	तदेव	"	४	"
२२१	१२०२	महालक्ष्मीस्तोत्रम्	इन्द्रः	५	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२२२	१२०३	तदेव	"	६	"
२२३	१२०५	महिम्नःस्तोत्रम्	पुष्पदन्तः	२६	हस्तलिखितोऽयं ग्रन्थो देवनागराक्षरलिपिको नवीनो नवावस्थाकः संपूर्णः (गणेशस्तो० ११३९ बद्धः) ।
२२४	१२०६	तदेव	"	२८	"
२२५	१२०७	तदेव	"	१५	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२२६	१२०९	मूलवृष्टकर्म	मार्कण्डेयः	३	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२२७	१२१०	तदेव	"	४	"
२२८	१२११	तदेव	विष्णुः	३	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२२९	१२१२	तदेव	"	३	१२१० बद्धम् ।
२३०	१२१७	रामकवचम्	शिवः	.....	दीर्घकपत्रचित्रितं हस्तलिखितमिदं नागराक्षरलिपिकं नवीनं संपूर्णम् । (सूर्यक० १२८२ अनुगतम्) ।
२३१	१२१८	तदेव	"	८	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२३२	१२१९	तदेव	"	१४	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२३३	१२२०	तदेव	"	१२	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२३४	१२२१	तदेव	"	१७	"

२३५	१२२२	रामरक्षास्तोत्रम्	.....	२०	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२३६	१२२३	तदेव	.....	१३	"	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२३७	१२२६	रामसहस्रनाम	शिवः	३९	हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागरीक्षलिपिकं नवीनं संपूर्णम् ।	
२३८	१२२८	रामस्तोत्रम्	ब्रह्मा	४	"	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२३९	१२२९	तदेव	"	५	"	नवमसंपूर्णम् ।
२४०	१२३०	तदेव	"	४	"	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२४१	१२३१	रामहृदयम्	शिवः	२५	"	इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागरीक्षलिपिकं संपूर्णं नवावयं (महिम्नः- स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२४२	१२३४	लक्ष्मीचतुसिंहकवचम्	महर्षिव्यासः	५	"	
२४३	१२३५	तदेव	"	६	"	(नारायणह० ११७५ बद्धम्) ।
२४४	१२३६	लक्ष्मीहृदयम्	.....	२३	"	(महिम्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२४५	१२३७	लघुचण्डी (दुर्गास्तोत्रम्)	.....	१२	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) [बद्धम्] ।
२४६	१२३८	सैव	.....	७	"	नातिनवीनं दीर्घपत्रैकचित्रितम् । (सूर्यकव० १२८२
२४७	१२३९	सैव	.....	९	"	(देवीमा० १०३३ संबद्धम्) ।
२४८	१२४०	लघुस्तवः	.....	२६५	"	(निशती ११६० बद्धम्) भाष्यविरचनकालः
२४९	१२४१	ललितासहस्रनामकम्	महर्षिव्यासः	५८	संवत् १७८५ ।	
		भाष्यसहितम्	भारतीभास्कररायः	५८	"	(रामस० १२२६ बद्धम्)
२५०	१२४२	ललितासहस्रनामावली	"	५८	"	लिपिकालः संवत् १९४२ ।
२५१	१२४३	बटुकभैवकवचम्	शिवः	६	"	१२४३ बद्धम् ।
२५२	१२४४	बटुकभैवस्तोत्रम्	"	४	"	(गीता ५५१ बद्धम्) ।
२५३	१२४६	विष्णुनामसहस्रम्	महर्षिव्यासः	४६	"	(महिम्नः स्तो० १२०६ अनुबद्धम्) ।
२५४	१२५३	विष्णुसहस्रनामावलिः	"	४२	"	(गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२५५	१२५४	सैव	"	७९	"	(गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२५६	१२५५	सैव	"	६५	"	

सं.	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	कर्तृनाम	पत्रसं.	विवरणम्
२५७	१२५६	सैव	"	५७	"
२५८	१२५७	सैव	"	५३	"
२५९	१२५८	सैव	"	९२	" (संख्या ४८६ बद्धम्) ।
२६०	१२५९	सैव	"	८४	"
२६१	१२६९	शिवसहस्रनामावलिः	व्यासः	५१	" हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागाराक्षरलिपिकं नूतनं संपूर्णम् (रामसं० १२२६ अनुबद्धम्) ।
२६२	१२७१	शिवस्तोत्रम्	.....	५	" (गणेशस्तो० ११४० बद्धम्) ।
२६३	१२७२	तदेव	.....	६	"
२६४	१२७३	शिवमरणम् भाषा	.....	३६	"
२६५	१२७४	शीतलास्तोत्रम्	.....	४	" (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२६६	१२७५	तदेव	ईश्वरः	५	" (मृत्युअष्टक १२१० बद्धम्) ।
२६७	१२७९	संकट स्तोत्रम् भाषा	.....	८	"
२६८	१२८२	सूर्यकवचम्	शिवः	.....	" दूर्ध्वकपत्राचित्रितं प्राचीनं संपूर्णम् ।
२६९	१२८३	तदेव	"	१०	" (महिन्नः स्तो० १२०६ बद्धम्) ।
२७०	१२८४	तदेव	"	६	" ब्रह्मयामलीयम् ।
२७१	१२९३	हनुमत्कवचम्	विभीषणः	१०	" (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२७२	१२९४	तदेव	"	१६	"
२७३	१२९५	हनुमत्स्तोत्रम्	"	४	" (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।
२७४	१२९६	तदेव	"	४	" (गणेशस्तो० ११३९ बद्धम्) ।

विशिष्टग्रन्थसारनिर्णयः ।

१७

७०१ आखेटकप्रश्नः ।

इदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवावस्थम् असंपूर्णम् । पत्रसंख्या ४९ । प्रतिपत्रं श्रेणिसंख्या ६ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १७ । संनिवेशः $८\frac{१}{२} \times ६\frac{१}{२}$ ।

आरम्भः

ओं श्रीरामाय नमः । अथ [आ] खेटक प्रश्न लिखते हों अञ्कारका प्रश्न हे

लग्नस्थिते सूर्यसुतेश्च [च] राहो [हौ]

सूर्येक्षिते वैरिनिमन्त्रितस्य ।

आखेटकः स्यात्सक [फ] लोऽरिदृष्ट्या

कष्टाददृष्ट्या विफलोऽल्पको वा ॥

अन्तः

रवेर्मेघतुलौ प्रोक्तौ चन्द्रस्य वृषवृश्चिकौ ।

भौमस्य मृगककौ च कन्यामीनौ बुधस्य च ॥

जीवस्य कर्कमकरौ मीनकन्ये सितस्य च ।

तुलामेषौ तु मन्दस्य उच्चनीचा उदाहृतौ ॥

१५-१६

२७३-२७४ आह्निकपद्धतिः ।

नव्यचण्डीदासविरचिता

पुस्तकमेतत् देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थाकं संपूर्णम् । पत्रसंख्या १०८ । श्रेणिसंख्या १२ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १२ । संनिवेशः $८\frac{१}{२} \times १२$ ॥ विषयश्चात्र राजपुत्राणां विनियमतिमतामहोरात्रं क्रमेणावश्यानुष्ठेयसद्व्यवहाराभिधानपूर्वं स्वामि-अमात्य-सुहृद्-कोश-राष्ट्र-दुर्ग-बलात्मकराज्याङ्गसंवर्धकराजनीतिप्रदर्शिनी कार्यप्रणालीति ।

आरम्भः

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ सरस्वत्यै नमः श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ॐ

श्रीमत्पादयुगं प्रणम्य विहितानुष्ठानयोरात्मनः

पित्रोः प्रेम्णि निदानयोर्मम सदाचारप्रचारे पुरा ।

कुर्वे श्रीरणवीरसिंहनृपतेरादेशतोऽशेषतः

संक्षिप्ताह्निककृत्यमार्जवजुषां राजात्मजानां मुदे ॥ २ ॥

कृपया शृणुयादभीक्षितान्

परपाठानपि मामपाठयन् ।

उपकुर्वत एव तेऽधुना

तदनुस्मृत्य मुहुर्नमामि तान् ॥ २ ॥

अथ श्रीमज्जम्बूकाश्मीराद्यनेकोरुदेशाधिपत्यविस्त्रयात्—यशोमण्डपमण्डिताग्विल-
महीमण्डलाखण्डल-श्रीमन्महाराजरणवीरसिंहवर्म-प्रभुवर्चनिर्दिष्टावसरोत्थानादिशयनावधि-
श्रीमत्पतापसिंहादियुवराजावश्यकरीय— कार्यजाताभिधानपूर्वकविभक्ततत्प्रकरणार्ह-
घट्यात्मकसमया सरलपद्या सुगमसंस्कृतपदापि च अतिसंक्षिप्ताह्निकपद्धतिर्निबध्यते नव्यच-
ण्डीदासेन मया । सा यथा तत्र तावद्यद्यपि

“ ब्राह्मे मुहूर्ते बुध्येत धर्मार्थावनुचिन्तयेत् ” ।

इति मन्वाद्यभिहितसमये उत्थानं योग्यमपि आलपितं तथापि युवराजस्य
सुकुमारतया सूर्योदयात् प्रागुत्थानं दन्तधावनस्नानादिकं चेति सांप्रतमिति प्रभूणामाशयः ।
एवमेवाग्रेऽपि विद्वद्भिरवसेयम् । तद्यथा

मतिरस्य विलासिनी वरा

विहरन्ती न यथा स्वलेत्कदा ।

युवराज्य[ज]कृते निबध्यतां

सरला संस्कृतसारपद्धतिः ॥ १ ॥

पुष्पिका

इति श्रीमन्महाराजाधिराजात्मजानुष्ठानार्हाह्निकपद्धतौ चतुर्थयामवर्णना चतुर्गाम-
विश्रान्तिर्नवमी निःश्रेणिः ।

अन्तः

सदाचारां रम्यां स्थितिविधिविशेषैर्दिननिशोः

सुगोत्रा भूमिद्यौ रविरुडुपतिर्यावुदधिः ।

सुपुत्राद्यास्तावज्जगति रणवीरादिकहरेः

श्रयन्तु श्रीमन्तोऽनुपदसरलां पद्धतिमिमाम् ॥

इति श्रीसकलगुणगणगार-सद्धर्मरक्षणैकविलसद्विचारसंभावितवेदाध्ययनप्रकारनाना-
ञ्चकारसंभारसंभासित-कविपण्डितमहोदार-श्रीजम्बूकाश्मीराद्यनेकायतदेशाधिपतिश्रीमन्महा-
राजाधिराज-श्रीरणवीरसिंहप्रभुवर्यादिष्ट-श्रीकुक्षेत्रमव्यरेखान्तर्गतपुण्डरीकपुरप्रसिद्ध-
सवालवंशावतंस-श्रीदुर्गादत्तात्मजनव्यचण्डीदासकृता श्रीमन्महाराजपुत्रपौत्रप्रपौत्राद्वै-
राकल्पमाश्रयणार्हा सनयाह्निकपद्धतिः । श्रीरस्तूभयोः सर्वदा श्रीः ॥ ॥

६१

५०८ ईश्वरप्रत्यभिज्ञाविवृतिविमर्शिनी ।

महामाहेश्वराभिनवगुप्ताचार्यविरचिता

इदं भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकमतिजीर्णाविस्थं प्राचीनतरम् आद्यन्त-
भागविहीनम् । पत्रसंख्या १९९ । श्रेणिसंख्या १६ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४-२९ ।
संनिवेशः ७३ × ७१ ।

अस्मिन् ग्रन्थे सूत्रवृत्ती आश्रित्य तदुभयासूत्रितस्य ईश्वरप्रत्यभिज्ञोक्तमतस्य
परस्परार्थसंवादसंयोजनरचनया विरुद्धमतोद्धाटनतन्त्रिरासनक्रमपुरःसरं विस्तरतो विवेचना-
कलनप्रदर्शनं चतुर्भिरधिकारैर्विरचितमस्ति ।

आरम्भः

× × × × × × × ×

स्ति तेन भातव्यं क्षणिकत्वाद्यंशस्यानिर्भासात् अविद्यादिनिवृत्ति.....
नैर्मल्यदुच्यते । संस्कारसाक्षात्करणात् पूर्वजातिज्ञानमिति ततः पीतप्रत्ययाद्धरितप्रत्ययो
नीलपीतहरितप्रकाशनशक्तिमानपि हरितप्रकाश एव ।

पुष्पिका

इति महामाहेश्वरश्रीमदाचार्याभिनवगुप्तविरचितायां ईश्वरप्रत्यभिज्ञाविवृति-
विमर्शिण्यां पूर्वपक्षविमर्शो द्वितीयः ॥

अन्तः

शुद्धप्रकाशस्य तु प्रमातृरूपान्तरं मनागपि न सद्यः अनेनाभिप्रायेण.....
रत्वात्र ? स्यादिति वृत्तिवाक्येन अभ्युपगमेनाप्याह तथापि चेति ।

१८६ उड्डामरेश्वरतन्त्रम् ।

शिवप्रोक्तम्

इदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं नवीनवस्थं संपूर्णम् । पत्रसंख्या २६ ।
श्रेणिमंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २२-२४ । पत्रसंनिवेशः $१२\frac{१}{२} \times ९\frac{६}{८}$ ।

आरम्भः

श्रीगणेशाय नमः

उड्डीशेन समाकीर्णा योनिवृन्दसमाकुला ।
प्रणम्य शिरसा देवी गौरी पृच्छति शंकरम् ॥
ईश्वर श्रोतुमिच्छामि लोकनाथ जगत्प्रभो ।
प्रसादं कुरु देवेश ब्रूहि धर्मार्थसाधनम् ॥
वशीकरणमुच्चाटं मोहनं स्तम्भनं तथा ।
शान्तिकं पौष्टिकं वाथ करणानि बहूनि च ।

अन्तः

अजिनपूर्वपत्रादिभिर्निर्जितास्त्वष्ट्रजम्बा मनोहरी कृता अन्तरमेषदुग्धं करतमृदितनालं
केव जातः वैदग्धेन तेषां ततः (?) ॥

पुष्पिका

इति श्रीउड्डामरेश्वरे महातन्त्रे रुद्रायामलोद्धृते श्रीमहादेवपार्वतीसंवादे
उड्डीशाख्यः पटलः संपूर्णः ॥ शुभम् ॥

अस्मिन् ग्रन्थे पटलोद्दिष्टा त्रिषया अमी

१. भूतज्वरग्राहण-उच्चाटन-विद्वेष-भारणसाधनम् ।
२. जलस्तम्भन - लूताकरण - सस्यविनाशनादि - उन्मत्तान्ध - वशनिर्विषीकरण - अञ्जन-
सिद्धिसाधनम् ।
३. उच्चाटन-भूतब्रह्मराक्षसग्राहणसाधनम् ।
४. कंकालादिसाधनम् ।
५. लिङ्गस्थौल्ययोनिःसंकोचनसाधनम् ।
६. पञ्चभुताक्षरशुभाशुभाविविज्ञानम्
७. ओषध्युत्पाटनादिविधिः ।

८. नारीगर्भधारणोपायमयूरशिखौषधिप्रयोगसिद्धिः ।
९. नागदमन्यौषधिप्रयोग—गुञ्जाकल्प—वशीकरणातिलकाञ्जनसंमोहनचूर्णादि—डाकि—नीदमनादि—अष्टयक्षिणीसाधन—षट्त्रिंशद्यक्षिणीसाधनम् ।
१०. चेटकसाधनम् ।
११. दिग्बन्धनयोनिस्कोचन—लिङ्गलेपसाधनम् ।
१२. नानासिद्धिसाधनमन्त्रप्रयोगः ।
१३. मन्त्राभिषेकफलविधिः ।
१४. निपात-महावृष्टि-रोगप्रशान्ति-वशीकरणाकर्षणादिसिद्धिसाधनम् ।
१५. विद्याधरत्व—पादुका-वेतालसिद्धि—अदृश्यत्वादि—कवित्वमिद्व्यादि—मरणादे—भूतादिकथन-मन्त्रकोशकथनम् ।
१६. सर्पोच्चाटनादिनानाप्रयोगविधिः ।

१३५

१८९ कंकालमालिनीतन्त्रम् ।

भैरवोक्तम्

एतत् पुस्तकं देवनागरलिप्यङ्कितं नवीनावस्थं संपूर्णम् । पत्रसंख्या १९ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २२ । पत्रसंनिवेशः $१२\frac{१}{२} \times ९\frac{१}{४}$ ।

आरम्भः

ओं अथ कंकालमालिनीतन्त्रम् । ओं नमः श्रीगुरवे

भैरवी उवाच

त्रिपुरेश महेशान पार्वतीप्राणवल्लभ ।

जगद्वन्द्य शूलपाणे वर्णानां कारणं वद ॥

श्रीभैरव उवाच

कथयामि वरारोहे वर्णानां भेदमुत्तमम् ।

न प्रकाश्यं महादेवि तव स्नेहात्सुभाषितम् ॥

यज्ज्ञात्वा योगिनो यान्ति निर्गुणत्वं मम प्रिये ।

अन्तः

स्त्रीशूद्राणां पुरुश्चर्या नास्ति भद्रे कदाचन ।

जपपूजा सदैवासां प्रशस्ता वीरवन्दिते ॥

चन्द्रश्र्योपरागे च ह्यद्राणां सिद्धिरुत्तमा ।
जायते सुभगे यत्तर्गुरुभक्तिर्भवेद्यदि ।
तदा सिद्धिमवाप्नोति गुरुभक्त्या विशेषतः ॥

पुष्पिका

इति दक्षिणाम्नाये श्रीकालमालिनीतन्त्रे पञ्चमः पटलः समाप्तः ॥ ॥

अस्मिन् तन्त्रे पटलोद्दिष्टविषयाणां प्रदर्शनम् ।

१. वर्णबीज-सङ्केतकथनम् ।
२. योनिबीज-मुद्रा-षडाधार-योनिकवचनिर्णयः ।
३. गुरुपूजन-कवच-गीतावर्णनम् ।
४. महाकालीमन्त्राणामुद्धार-संक्षिप्तपूजापद्धतिविधिः ।
५. पुरश्चरणपद्धतिविधानम् ।

९८

७०२ काकशास्त्रम् ।

इदं पुस्तकं देवनागरालिपिकं नूतनं नवावस्थाकम् असंपूर्णम् । पत्राणां संख्या
२२ । श्रेणिसंख्या ११ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १२ । संनिवेशः ९३ × ७३ ।

आरम्भः

ओं स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॐ

प्रतिपत्य महादेवं नमस्कृत्य त्रिलोचनम् ।

वायसानां रुतं वक्ष्ये सद्यः प्रत्ययकारकम् ॥ १ ॥

लोकानां च हितार्थाय यथा गर्गेण भाषितम् ।

मण्डलं च चतुष्कोणं गोमयैर्न तु लेपयेत् ॥ २ ॥

पद्मपत्रं तथा श्व [शु] भ्रमथ वा कदलीदलम् ।

पूर्वाभाश्रित्य बलिं दद्यादथवा चोत्तरां दिशम् ॥ ३ ॥

ओदनं दधिसंयुक्तं विजितात्मा जितेन्द्रियः ।

गन्धपुष्पार्चनं कृत्वा दिशो भावेन सर्वदा ॥ ४ ॥

तत्र काकालयं गत्वा सत्यं सत्यं वदेद् ध्रुवम् ।

दिशांश्च [च] विदिशां चैव सर्वदा लक्षयेद् बुधः ॥ ५ ॥

पूर्वामाश्रित्य भुञ्जीतः [त] श्रीकामं च प्रजायते ।
पर्जन्यो वर्षति शीघ्रं सुभिक्षं पश्चिमे जयम् ॥ ६ ॥

पुष्पिका

इति श्रीगर्गऋषिकृते ? काकशास्त्रे जातिवर्णकथनं नाम अष्टमोऽध्यायः ॥

अन्तः

आयाति दुष्टोऽभिमुखो यदादौ

क्रीडां प्रकुर्वेच्च लुव ? नथार्थे ।

शीघ्रं तदानीं ध्रुवमध्वगानां

भवे [त] सुहृत्तो धनधान्यलाभः ॥

अस्मिन् ग्रन्थेऽध्यायेषु प्रतिपादिता विषयाः । पूर्वभागे

१. बलिनिमित्तवर्णनम् ।
२. पिण्डलक्षणविवरणम् ।
३. प्रहरचतुष्टयक्रमेण काकवृत्तिनिरूपणम् ।
४. यात्राप्रस्थितस्य खगचेष्टितैर्भावफलमूचनम् ।
५. काकगतिप्रयोजनकथनम् ।
६. आलयविज्ञानफलम् ।
७. शीततोयस्नानादिफलनिर्देशः ।
८. काकानां जातिवर्णनिरूपणम् ।

अपरभागे

१. दिक्क्रमेण रवतां काकानां फलसूचना ।
२.   ×   ×   (लिपिभ्रष्टमिति अनुमीयते)
३. दिक्षु तृतीयप्रहरे तद्वृत्तकथनम् ।
४. प्रागादिदिक्षु चतुर्थप्रहरफलवर्णनम् ।
५. कृकलासफलवचनम् ।

२

९६ कातन्त्रलघुवृत्तिः ।

छुच्छुकभट्टविरचिता

एतत्पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थं संपूर्णम् । पत्राणां संख्या १७८ ।
प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १२ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १९ । पत्रसंनिवेशः ८९ × ७

इदं च त्रिभिः प्रकरणैः पादविभागगर्भितैर्नामाख्यातकृतसंज्ञकैः विरचितसंदर्भ-
णोपन्यासम् । स्वामिकार्तिकेयादुपलभ्य **शर्मवर्माचार्येण** विरचितेषु सूत्रेषु संक्षिप्ता
लज्जी वृत्तिः बालानां व्याकरणावबोधमनायासेन बोधयितुं संदृब्धा । प्रायशः प्राक् त्रिंशतो
वर्षेभ्यः कश्मीरेषु प्रतिपाठशालं शास्त्राध्यवगाहनाय अयमेवं व्याकरणपोतोऽध्ययनप्रारम्भे
समाश्रीयत ।

आरम्भः

ओं सिद्धो वर्णसमाम्नायः वर्णानामकारादीनां वर्णानां य समाम्नायः क्रमेण पाठः
सः सिद्धः प्रसिद्धः लोके इति किं तेनोपदिष्टेन आविद्वदङ्गनागोपालबालपर्यन्तं यावत् वर्णाः
४९ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ए ऐ ओ औ अं अः ॥ क ख ग घ ङ ।
च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ ण त थ द ध न प फ ब भ म य र ल व श ष स ह ।
वर्णसंज्ञया क प्रयोजनं सवर्णं ॥ तत्र चतुर्दश आदौ स्वराः ॥ तत्र प्रसिद्धे वर्णसमाम्नाये
आदौ ये चतुर्दश वर्णास्ते स्वरसंज्ञा भवन्ति स्वराः १४ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ए
ऐ ओ औ स्वरसंज्ञया क प्रयोजनं रोरे लोपं स्वरश्च पूर्वो दीर्घ इत्यादिषु ॥ दश
समानाः ॥ तत्र प्रसिद्धे वर्णसमाम्नाये आदौ ये दश वर्णाः । ते समानसंज्ञा भवन्ति समाना-
१० अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ समानसंज्ञया क प्रयोजनं समानः सवर्णो दीर्घः
भवति परश्च लोपम् इत्यादिषु ॥ तेषां द्वौ द्वावन्योन्यस्य सवर्णौ तावन्योन्यस्य परस्परं
सवर्णसंज्ञो [जौ] भवतः ॥ सवर्णः १० अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ कः कस्य
सवर्णः अकारस्य आकारः सवर्णः आकारस्य अकारः सवर्णः उकारस्य ऊकारः सवर्णः ऊका-
रस्य उकारः सवर्णः ऋकारस्य ॠकारः सवर्णः ॠकारस्य ऋकारः सवर्णः लृकारस्य लृकारः
सवर्णः लृकारस्य लृकारः सवर्णः ॥

पुष्पिका

इति लघुवृत्तौ नामप्रकरणे स्त्रीप्रत्ययपादः समाप्तः सप्तमः ॥ ७ ॥ नामप्रकरणं समाप्तम्

इति लघुवृत्तावाख्यातप्रकरणे घुट्प [पा] दोऽष्टमः ॥ ८ ॥

आख्यातप्रकरणं समाप्तम् ॥

अन्तः

अवर्णाद्भूतो वृद्धिः ॥ अवर्णात्परस्य ऊटो वृद्धिर्भवति भावयतीति भौः यावयतीति
यौः भू स यु मि भवन्तं यवन्तं प्र इन् किप् कारितलोपः च्छोः शूटाविति कस्य ऊङ् इकारः ॥
इहार्थः अनेन वृद्धिः शास्त्रान्ते वृद्धिशब्दो मङ्गलार्थः ॥ इति श्रीलघुवृत्तौ कृतप्रकरणे धातु-
संक्रान्तिपाठः षष्ठः समाप्ता [सः] ॥ शुभम् ॥

[४७]

१३७

९९२ कामधेनुतन्त्रम् ।

महादेवप्रोक्तम्

पुस्तकमिदं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नववस्त्रं संपूर्णम् पत्रसंख्या २१ । प्रति-
वृष्टं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४ । संनिवेशः १२ $\frac{१}{२}$ +९ $\frac{१}{२}$ ।

आरम्भः

ओं नमः परदेवतायै

श्रीपार्वत्युवाच

देवदेव महादेव सर्वागमविशारद ।

अधुना देवदेवश पञ्चाशद्वर्णमुत्तमम् ।

तत्त्वं रूपं महादेव कथयस्व दयानिधे ।

कृपया कथयेशान यद्यहं तव वल्लभा ॥

श्रीमहादेव उवाच

अधुना संप्रवक्ष्यामि रहस्यमतिगोपनम् ।

येन विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥

अन्तः

अनुलोमविलोमेन जप्त्वा मृतमयो भवेत् ।

केवलं कामिनीं ध्यात्वा प्रफुल्लवदनान्तर [१] म् ॥

बीजादुत्पद्यते देवो देवी वा कमलेक्षणे ।

ततस्तु देवतां ध्यात्वा निरीक्ष्य देवविग्रहम् ॥

पुष्पिका

इति श्रीकामधेनुतन्त्रे महादेवमहादेवीसंवादे एकविंशतितमः पटलः
समाप्तः शुभम् ॥

अस्मिन्तन्त्रे पटलेषूद्दिष्टा विषयाः ।

१-६. अक्षराणां तत्त्ववर्णादिविनिर्णयः ।

७. मातृकामन्त्रनिर्णय-ध्यानादिविधिः ।

८. मातृकायास्तत्त्वार्थवर्णनम् ।

९. मन्त्रस्य जीवन्यासक्रमनिरूपणम् ।

मातृकामूर्तिन्यासनामादिकीर्तनम् ।

११. बीजध्याननिर्णयः ।
१२. जीवन्यामान्तर—वर्णाधिदेवीध्यानादिनिरूपणम् ।
१३. मन्त्रबीजध्यान-तत्त्वत्रयादिवर्णनम् ।
१४. वकार—ककारध्यान-तिलकविधिः ।
१५. हृत्तत्त्वादिनिरूपणम् ।
१६. सन्दीपिनीविद्याविधानम् ।
१७. ककारोपासनादिक्रमः ।
१८. विद्यान्तरविधाननिरूपणम् ।
१९. निद्राभङ्गविद्यादिवर्णनम् ।
२०. मन्त्रजपसमर्पणनिर्णयः ।
२१. कामिनीजपगुणकालगुणादिवर्णनम् ।

१३९

९९५ कामाख्यातन्त्रम् ।

शिवप्रोक्तम्

एतत् हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थाकं संपूर्णम् । नवसु पटलेषु विरचितसंदर्भणोपन्यासम् । पत्रसंख्या १६ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २२—२४ । प्रति-
श्रेण्यक्षरसंख्या २१ । पत्रसंनिवेशः $१२\frac{१}{२} \times ९\frac{१}{४}$ ।

आरम्भः

ॐ श्रीगणेशायनमः ॐ नमः परदेवतायै देव्युवाच ॥

भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वविद्याप्रिय प्रभो ।

सर्वदानन्दहृदय सर्वागमप्रकाशक ॥

(शुभा?श्रुता) नि सर्वतन्त्राणि साधनानि च भूरिशः ।

विद्यास्ताः सकला देव फलानि त्वत्प्रसादतः ॥

श्रीशिव उवाच

शृणु देवि मुद्रा भद्रे मदीयप्राणवल्लभे ।

योनिरूपा महाविद्या कामाख्या वरदायिनी ॥

..... ।

तस्यास्तन्त्रं प्रवक्ष्यामि सावधानावधारय ॥

अन्तः

दद्यान् शान्ताय शुद्धाय कौलिकाय महेश्वरि ।
कालीभक्ताय शैवाय वैष्णवाय शिवाज्ञया ॥
अद्वैतभावयुक्ताय महाकालप्रजापिने ।
सुरास्त्रीवन्दकायापि शिवावल्लिप्रदाय च ॥

पुष्पिका

इति कामाख्यातन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे नवमः पटलः समाप्तः ॥

इति श्रीरसिकमोहनचट्टोपाध्यायकर्तृकसंकलिततन्त्रसारे विविधतन्त्रसंग्रहे कामाख्या-
तन्त्रं समा (साः ? सम्) ॥

अस्मिस्तन्त्रे पटलप्रतिपाद्या विषया अमी ।

१. तन्त्रोपोद्धातवर्णनम् ।
२. कामाख्यामन्त्रमहिम-तदुद्धार-ध्यानपूजादिनिर्णयः ।
३. मन्त्रान्तरसाधन-तद्ध्यान-लतासाधननिरूपणम् ।
४. गुरुतत्त्ववर्णन-दिव्य-वीर-पशुविशेषलक्षणम् ।
५. पञ्चतत्त्वाराधनीयदेवी साधनान्तरवर्णनम् ।
६. शत्रुनाशनोच्चाटनादिसाधन-शुक्रादिशुद्धिवर्णनम् ।
७. पूर्णाभिषेकविधान-तन्मन्त्र-कौलधिकारगुर्वादिनिर्वचनम् ।
८. मुक्तितत्त्वनिर्णयः ।
९. कामाख्यातत्त्व-तन्त्रप्रशंसार्थवादकथनम् ।

१४३

१००३ क्रमदीपिका.

इदं पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं नवीनावस्थाकं संपूर्णमष्टमु पटलेषु
प्रसञ्चितसंदर्भणम् । पत्राणां संख्या ३२ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या
२०-२४ । पत्रसंनिवेशः १३ × ९ ३/४ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशायनमः ॥

कलात्तमायालवकान्तमूर्तिः

कृणत्कण्ड्रेणुनिदादरम्यः ।

श्रितो हृदि व्याकुलयंस्त्रिलोकीं
 श्रियेऽस्तु गोपीजनवल्लभो वः ॥ १ ॥
 गुरुचरणसरोरुहद्वयोत्थान-
 महितरजः कण्ठान् (प्रणम्य) मूर्च्छां ।
 गदितमिह विविच्य नारदाद्यै-
 र्यजनविधिं कथयामि शार्ङ्गपाणेः ॥ २ ॥
 भित्तिसुरनृपविद्वतुरीयजानां
 मुनिवनवासिगृहस्थवर्णिनां च ।
 जपहुतयजनादिभिर्मनूनां
 फलति हि कश्चन कस्यचित् कथंचित् ॥ ३ ॥
 सर्वेषु वर्णेषु तथाश्रमेषु
 नारीषु नानाहयजन्मभेषु ।
 दाता फलानामभिवाञ्छितानां
 द्रागेव गोपालकमन्त्र एषः ॥ ४ ॥
 नूनमच्युतकटाक्षपातने
 कारणं भवति भक्तिरञ्जसा ।
 तच्चतुष्टयफलाप्तये ततो
 भक्तिमानधिकृतो हरौ गुरौ ॥ ५ ॥
 स्नातो निर्मलशुद्धसूक्ष्मवसनो धौताङ्घ्रिपाण्याननः
 स्वाचान्तः सुपवित्रमुद्रितकरः श्वेतोर्ध्वपुण्ड्रोज्ज्वलः ।
 प्राचीदिग्वदनो निबध्य सुदृढं पद्मासनं स्वस्तिकं
 स्वासीनः स्वगुरून् गणाधिपमथो वन्देत् वद्धाञ्जलिः ॥६॥

पुष्पिका

इति क्रमदीपिकायां प्रथमः पटलः ॥

अन्तः

जगदिदमनुविद्धं येन यास्मिन् प्रसूते
 यदनुतमजस्त्रं पाति चाधिश्रितो यः ।
 यदुरु महदुदरिचिर्यद्विधत्ते च गोपी
 तममृतसुखबोधज्योतिषं नौमि कृष्णम् ॥

इति क्रमदीपिकायामष्टमः पटलः ॥ समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥

अत्र तन्त्रे पटलेषु प्रतिपादितविषयाः—

१. देहशुद्धि- न्यास-पीठन्यासविधिः ।
२. गोपालमन्त्रोद्धारतन्त्रासविधिः ।
३. ध्यानादिपूजाविधानम् ।
४. दीक्षाविधिबर्णनम् ।
५. पुरश्चर्याविधानम् ।
६. मन्त्रविनियोगप्रदर्शनम् ।
७. काम्यप्रयोगान्तर—तन्मन्त्रभेदनिर्णयः ।
८. वर्यादिप्रयोगविधानम् ।

१४४

१००६ गन्धर्वतन्त्रम् ।

शिवप्रोक्तम्

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थाकं संपूर्णं द्विचत्वारिंशति पटलेषु विरचितसंदर्भणम् । पत्राणामत्र संख्या ११८ । प्रतिपृष्ठं श्रेणि संख्या २४ । प्रतिश्रे-
ण्यक्षरसंख्या २३ । पत्रसंनिवेशः १३ × ९ ३ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ॥ ओं नमः परदेवतायै ॥

यं वदन्त्यमलात्मानः पुरुषं प्रकृतेः परम् ।

चिद्रूपं परमानन्दं वन्दे तं विघ्ननायकम् ॥ १ ॥

भर्तारं गुणवृद्धिशून्यमचलं गत्वाभिसारक्रमाद्

दीव्यन्ती कुलवर्त्मनैव गुणवत्यानन्दमातन्वती ।

शेते सुप्तभुजङ्गोतकुटिला या मेरुमूले गता

सूते यन्त्रशतानि तानि मुरजिन्मुख्यानि पायादसौ ॥ २ ॥

विश्वामित्र इति ख्यातो नृपः परमधार्मिकः ।

सिद्धिं दृष्ट्वा वसिष्ठस्य तपेस्तपे सुदुश्चरम् ॥ ३ ॥

अप्राप्य तपसः सिद्धिमुदीचीं दिशमाविशत् ।

गङ्गाद्वारसमासीनं मुनिं योगपरायणम् ॥ ४ ॥

दत्तात्रेयं महाभागमभिवाद्य कृताञ्जलिः ।

उवाचेदं वचस्तस्मै विनयानतकन्धरः ॥ ५ ॥

विश्वामित्र उवाच

नाद्रा (क्षयं ? क्षं) सम्यगिष्ट्वापि ऋतुभिर्वहुदक्षिणैः ।

सत्पात्रे सर्वदानानि कृत्वापि मुनिसत्तम ॥ ६ ॥

महाविद्यां प्रजप्याथ पुरस्कियापुरःसराम् ।

भवाब्धेस्तरणोपायं तपस्तप्त्वा सुदुश्चरम् ॥ ७ ॥

सर्वागमैकतत्त्वज्ञ ब्रह्मनिष्ठ तपोधन ।

किं करिष्याम्यहं देव कुत्र यास्यामि तद्वद ॥ ८ ॥

दत्तात्रेय उवाच

मा विषीद नृपश्रेष्ठ सर्वथा त्वं स्थिरो भव ।

यत् श्रुत्वा (दि ? धि) गतं पूर्वमस्माभिर्नन्दिकेश्वरात् ॥ ५ ॥

तदशेषं प्रवक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतरं परम् ।

पुष्पिका

इति श्रीगन्धर्वतन्त्रे प्रथमः पटलः ॥ १ ॥

अन्तः

एवं विदित्वा परमात्मरूपं

गुहाशयं निष्कलमद्वितीयम् ।

समस्तसाक्षिं सदसद्विहीनं

प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम् ॥

य एतत्तन्त्रं समधीते सोऽग्निपूतो भवति सुरापानात्पूतो भवति कृत्याकृत्यात् पूतः
भवति अगन्ध्यगमनात्पूतो भवति ॥

इति श्रीतन्त्रगन्धर्वे द्वाचत्वारिंशत्तमः पटलः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥

अधः प्रदर्श्यन्ते पटलेषु प्रतिपादिता विषयाः ।

१ तन्त्रस्य प्रस्ताविका ।

२ विद्याभेदानामुद्धारः ।

३ पञ्चमीविद्योद्धारप्रयोगादिविविधः ।

४ राजराजेश्वरीकवचम् ।

- ५ यन्त्रोद्धाराद्यङ्गावरणार्चाक्रमः ।
- ६ कर्मयोगादिक्रमप्रदर्शनम् ।
- ७ स्नानसंध्योपासादिविधिः ।
- ८ यागधामार्चन—भूतशुद्ध्यादिविधानम् ।
- ९ करशुद्ध्यादिमातृकान्यासः ।
- १० षोढान्यासक्रमवर्णनम् ।
- ११ नित्यन्यासाद्यन्तर्यागविधिः ।
- १२ मानसार्चन—ध्यानयोगक्रमनिरूपणम् ।
- १३ बहिर्ध्यागक्रमविशेषार्चविधिः ।
- १४ बहिर्यजनप्रकारप्रदर्शनम् ।
- १५ पूजोपचारवर्णनम् ।
- १६ उपचारविधिनिरूपणम् ।
- १७ प्रकटाप्रकटयोगिनीपूजनक्रमः ।
- १८ जपादिविधानम् ।
- १९ वटुकादिबालिविधिः ।
- २० शेषिकाविद्याप्रयोगक्रमः ।
- २१ पूजासंपूर्णाद्युपायविधिः ।
- २२ समयाचारविधिः ।
- २३ कुमारीपूजनक्रमः ।
- २४ तत्पूजामहिमप्रयोगादिविधानम् ।
- २५ पुण्यपीठकथनाद्यापत्कालपूजादिविशेषः ।
- २६ गुरु-शिष्य-दीक्षालक्षणम् ।
- २७ दीक्षाविधानम् ।
- २८ पुरश्चर्याविधिकथनम् ।
- २९ विद्यासंकेतनिर्णयः ।
- ३० त्रिकूटपृथक्साधनविधिः ।
- ३१ होमतद्द्रव्यप्रयोगविधानम् ।
- ३२ मुद्राधारणविधिनिरूपणम् ।
- ३३ चक्रराजप्रतिष्ठावर्णनम् ।
- ३४ कुलाचारवर्णनम् ।

- ३५ काम्यपूजाविधिः ।
 ३६ शक्त्यानयन-ज्ञानमयीपूजानिरूपणम् ।
 ३७ शक्तिमाहात्म्य-देहसिद्धिवर्णनम् ।
 ३८ शिवशक्तिलाभप्रदर्शनम् ।
 ३९ शिवस्य देवीकृतज्ञानोपदेशः ।
 ४० शिवशक्तिमयज्ञान-कुल्यागवर्णनम् ।
 ४१ अनुत्तरज्ञानप्रक्रियानिरूपणम् ।
 ४२ तत्त्वज्ञानोपदेशनम् ।

९२

६४९ घटयोगः ।

घेरण्डसंगृहीतः

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकम् असंपूर्णं नवीनं नवावस्थाकम् । पत्रसंख्या ९ ।
 प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४ । संनिवेशः $१३\frac{१}{२} \times ९\frac{३}{४}$ ।

आरम्भः

श्रीगणेशाय नमः ओं

आदीश्वराय प्रणमामि तस्मै

येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोग—

मारोदुमि (च्छन्विधियोग एव ? च्छोरधिरोहिणीव) ॥ १ ॥

एकदा चण्डकापालिर्गत्वा घेरण्डकुट्टिमम् ।

प्रणम्य विनयाद्भक्त्या घेरण्डं परिपृच्छति ॥ २ ॥

श्रीचण्डकापालिक उवाच

घटस्थयोगं योगेश तत्त्वज्ञानस्य कारणम् ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि योगेश्वर वद प्रभोः ॥ ३ ॥

श्रीघेरण्ड उवाच

साधु साधु महाबाहो यन्मां त्वं परिपृच्छसि ।

कथयामि हि ते वत्स सावधानोऽवधारय ॥ ४ ॥

नास्ति मायासमं पाशं नास्ति योगात्परं बलम् ।
 नास्ति ज्ञानात्परो बन्धुर्नाहंकारात्परो रिपुः ॥ ५ ॥
 अभ्यासात् कादिवर्णानि यथा शास्त्राणि बोधयेत् ।
 तथा योगं समासाद्य तत्त्वज्ञानं च लभ्यते ॥ ६ ॥
 सुकृतैर्दुष्कृतैः कार्यैर्जायते प्राणिनां घटः ।
 घटादुत्पद्यते कर्म घटयन्त्रं यथा भ्रमेत् ॥ ७ ॥
 ऊर्ध्वाधो भ्रमते यद्वद् घटियन्त्रं गवां वशात् ।
 तद्वत्कर्मवशाज्जीवो भ्रमते जन्ममृत्युभिः ॥ ८ ॥
 आमकुम्भमिवाम्भःस्थो जीर्यमाणः सदा घटः ।
 योगानलेन संदह्य घटशुद्धिं समाचरेत् ॥ ९ ॥
 प्राणापाननादविन्दुजीवात्मपरमात्मनः ।
 मिलित्वा घटते यस्मात्तत्तस्माद् घट उच्यते ॥ १० ॥

१४८

१०२१ चीनाचारक्रमः ।

शिवप्रोक्तः

हस्तलिखितमिदं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं नवीनावस्थाकं समग्रं षट्सु पटलेषु
 विरचितसंदर्भणोपन्यासम् । पत्रसंख्या ७ प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४—२६ । प्रतिश्रेण्यक्षर-
 संख्या २४ । पत्रसंनिवेशः १२½ × ९½ ।

आरम्भः

ॐ नमः पार्वत्यै ॥ श्रीदेव्युवाच

महाचीनक्रमाचारः सूचितो न प्रकाशितः ।
 इदानीं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महेश्वर ॥
 इति पृष्ठः पुरा देव्या कैलासशिखरे हरः ।
 चिन्तयामास मनसा किञ्चिदामीलितेक्षणः ॥
 इयमुत्कण्ठिता भूयोभूयः प्रेरयति प्रिया ।
 चीनाचारक्रमं वक्तुं स्वप्रकाशं कथं मया ॥
 अतिगुह्यतरं सोऽयमाचारः सिद्धिदायकः ।
 स्त्रीणां चपलया बुद्ध्या कथं गोप्तुं हि शक्यते ॥

इति संचिन्त्य मनसा पुनराह महेश्वरी ।
चीनाचारक्रमाचारं ब्रूहि मे परमेश्वर ॥

श्रीशिव उवाच

अलं यत्नैरलं यत्नैरलं यत्नैर्महेश्वरि ।
चीनाचारक्रमं श्रोतुं विरता भव पार्वति ॥
सर्वथा परमद्वारो न प्रकाश्यः कदाचन ।

पुष्पिका

इति महाचीनाचारसारतन्त्रे सर्वाचारसारोत्तमोत्तमे महाचीनाचारक्रमे प्रथमः पटलः ॥ १ ॥

अन्तः

देया विद्यार्थिने विद्या व्याधितेभ्यश्च औषधम् ।
देयं क्षुधार्थिने अन्नं त्रयं स्वर्गस्य लक्षणम् ॥

इति महाचीनाचारसारतन्त्रे सर्वाचारसारोत्तमोत्तमे महाचीनाचारक्रमः समाप्तः ॥

अस्मिन्तन्त्रे प्रतिपटलमुद्दिष्टविषया इमे ।

१ तन्त्रप्रस्तावनायां वसिष्ठमुनेर्देवीमाराधयतः सिद्धचलाभे शप्तुमुद्यतस्य चीनाचारक्रमेण-
राधनाज्ञाकथनम् ।

२ चीनाचारोपदेशपूर्वं वसिष्ठमुनेस्तारादेव्या आराधनवर्णनम् ।

३ चीनाचारे पीठपूजन—सुराशापविमोचननिर्णयः ।

४ कुलद्रव्यनिर्माण—तत्सेवनादिनिरूपणम् ।

५ समयाष्टक—कुलचारशङ्कापनोदनवृत्त—ग्रन्थफलोपसंहारवर्णनम् ।

६ शक्तिपूजापुष्पप्रकाशनम् ।

१५३

१०२८ तोडलतन्त्रम् ।

शिवोक्तम्

इदं पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं, नवीनमजरदवस्थाकं, संपूर्णं दशसूच्यासेषु
विरचितसंदर्भणोपन्यासम् । पत्राणां संख्या १२ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षर-
संख्या २४—२६ । पत्रसंनिवेशः १२^५ × ९^३ ।

आरम्भः

ॐ श्रीदेव्युवाच

ब्रूहि मे जगतां नाथ सर्वविद्यामय प्रभो ।

महाविद्या (स्व ? सु) सर्वा (स्व ? सु) पूज्या (स्व ? सु) भुवनत्रये ॥

एतासां दक्षिणे भागे नानारूपः पिनाकशृङ्गः ।

पृथक् पृथक् महादेव कथयस्व मयि प्रभो ॥

श्रीशिव उवाच

शृणु चार्वङ्गि सुभगे कालिकायाश्च भैरवम् ।

महाकालं दक्षिणाया दक्षभागे प्रपूजयेत् ॥

अन्तः

तारादेवी (नील ? मीन) रूपा बगला कूर्ममूर्तिका ।

धूमावती वराहः स्यात् छिन्नमस्ता वृसिंहिका ॥

स्वयं भगवती काली कृष्णमूर्तिः समुद्रवा ।

इति ते कथितं देव्यवतारं दशमेव हि (?) ॥

एतासां पूजनाद्देवि महादेवसमो भवेत् ।

आसां ध्यानादिकं सर्वं कथितं मे पुरस्तव ॥

पुष्पिका

इति श्रीतोडलतन्त्रे पार्वतीशिवसंवादे दशमोच्छासः ॥ संपूर्णः ॥ ॥

अस्मिन् ग्रन्थे पटलोद्दिष्टा विषया अमी ।

१ विद्यानां दक्षतः पूज्यदेवताकीर्तनम् ।

२ लघु—ब्रह्माण्ड—तीर्थमुद्रासननिरूपणम् ।

३ महामुद्रा—कालिकामन्त्रोद्धार—तारामन्त्रादि—स्नानसंध्या—पूजापद्धति—संक्षेपार्चाप्रदर्शनम् ।

४ तारापूजाक्रमविधानम् ।

५ प्रासादमन्त्रोद्धार—पार्थिवशिवाचनविधानवर्णनम् ।

६ कालीमन्त्रवासना—पुरश्चरण—मन्त्रचैतन्य—तारामन्त्रवासना—माहात्म्यादिप्रकाशनम् ।

७ मूलाधारस्थद्वीपाढ्यादिकीर्तन—षट्चक्रदेवता—महापीठ—पातालवर्णनम् ।

८ शारीरनाडीमान—मूलाधारपद्मतन्मानादिनिर्णयः ।

९ नवार्णवासना—दीर्घायुःसाधन— षण्मालाजपफल— भूतकात्यायनीमन्त्रोद्धार— ध्यानादि-
प्रकाशनम् ।

१० काकचञ्चुमुद्रा—दशावतारदेवीनिर्णयः ।

१६१

१०४३ देवीरहस्यम् ।

भैरवप्रोक्तम्

पुस्तकमेतत् हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नातिप्राचीनं नूतनावस्थाकं पञ्चचत्वारिंशत्पटलपर्यन्तम् असंपूर्णम् उत्तरार्धं दुर्गापञ्चाङ्गेन विकलम् । पत्रसंख्या २१७ । श्रेणयः
१३ । अक्षरसंख्या २० । संनिवेशः ९३ × ९३ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ॐ नमस्त्रिगुरसुन्दर्यै श्रीर्नः ॐ श्रीभैरव उवाच ॐ
अधुना देवि वक्ष्यामि रहस्यं परमाद्भुतम् ।
य (त्र्यम्ब) सर्वेषु तन्त्रेषु यामलादिषु भाषितम् ॥
परादेवीरहस्याख्यं तन्त्रं मन्त्रार्थविग्रहम् ।
तत्त्वं श्रीषोडशाक्षर्याः सर्वस्वं मम पार्वति ॥
अप्रकाश्यमदातव्यं परमार्थफलप्रदम् ।
भोगापवर्गदं लोके साधकानां सुखावहम् ॥

पुष्पिका

इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे देवीरहस्ये परमार्थदीपिकायां यन्त्रशोधनविधिर्नाम पञ्च-
विंशः पटलः २९ इत्येति पूर्वार्धम् शुभम् ॥

अन्तः

इतीदं परमं स्तोत्रं महामृत्युञ्जज ? यप्रदम् ।
पठेद्वा पाठयेन्नित्यं सर्वस्वं देवदुर्लभम् ॥

.....
चतुष्पथेऽर्धरात्रे तु ब्राह्मे वापि मुहूर्तके ।
पठित्वा कौलिको देवि भवेद्भैरवसंनिभः ॥

इतीदं मम सर्वस्वं रहस्यं परमाद्भुतम् ।

यस्य कस्य न(द्र)देष्टुमिदं पारमेश्वरी ॥

इति श्रीदेवीरहस्ये महामृत्युंजयस्तोत्राख्यानं नाम पञ्चचत्वारिंशः पटलः ४९
मासमिदं मृत्युञ्जयपञ्चाङ्गम् अतः परं दुर्गापञ्चाङ्गम् ॥

अस्मिन् ग्रन्थे पटलेषु प्रतिपाद्यविषया अधः प्रदर्श्यन्ते ।

१ दीक्षाविधानम् ।	२४ मालाशोधनविधिः ।
२ शाक्तमन्त्राणामुद्धारविधिः ।	२५ यन्त्रशोधनक्रमः ।
३ शैवमन्त्रोद्धारविधिः ।	२६ महागणपतिमन्त्रोद्धारविधिः ।
४ वैष्णवमन्त्रोद्धारक्रमः ।	२७ तत्पूजापद्धतिवर्णनम् ।
५ शाक्तमन्त्राणामुत्कीर्णनविधिः ।	२८ गणपतिकवचम् ।
६ शैवशाक्तवैष्णवमन्त्राणां संजीवनविधिः ।	२९ गणपतिनामसहस्रम् ।
७ उक्तमन्त्राणां शापहारिणीविद्याक्रमः ।	३० गणपतिस्तोत्रम् ।
८ पारायणजपविधिः ।	३१ वज्रपञ्जरकवचम् ।
९ प्रोक्तमन्त्राणां संपुटविधिः ।	३२ सूर्यस्तोत्रम् ।
१० पुरश्चर्याविधिः	३३ सूर्यमन्त्रयन्त्रोद्धारपटलः ।
११ पुरश्चर्याहोमविधानम् ।	३४ सूर्यपूजापद्धतिः ।
१२ यन्त्रोद्धारविधिवर्णनम् ।	३५ सूर्यनामसहस्रम् ।
१३ यन्त्रधारणविधिः ।	३६ लक्ष्मीनारायणमन्त्राद्युद्धारः ।
१४ ऋषिच्छन्दोनिर्णयविधिः ।	३७ तत्पूजापद्धतिवर्णनम् ।
१५ श्मशानार्चनविधिः ।	३८ तत्कवचम् ।
१६ भैरवसाधनविधानम् ।	३९ तन्नामसहस्रम् ।
१७ शोधनविधानम् ।	४० तन्मन्त्रस्तोत्रम् ।
१८ शोधनपद्धतिवर्णनम् ।	४१ मृत्युञ्जयमन्त्राद्युद्धारः ।
१९ सुरोत्पत्तिविवरणम् ।	४२ तत्पूजापद्धतिवर्णनम् ।
२० पात्रवन्दनविधिः ।	४३ मृत्युञ्जयकवचम् ।
२१ शान्तिस्तोत्रवीरवन्दनाख्यानम् ।	४४ मृत्युञ्जयनामसहस्रम् ।
२२ सुरादिशुद्धिविधानम् ।	४५ मृत्युञ्जयस्तवः
२३ शक्तिशोधनविधिः ।	× × × × ×

११२ बालबोधिनी वृत्तिः ।

जगद्धरभट्टविरचिता

इदं भूर्जसत्रात्मकं हस्तलिखितं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिजरदवस्थम् अतीवप्राचीनम् ।
आदितः ६३ पत्राणि विनष्टानि, अन्तेऽपि विनष्टाल्पभागशेषकम् । प्रायशोऽखण्डितान्नुदित-
विद्यमानग्रन्थभागस्य पत्रसंख्या द्विशतोत्तरा । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १९ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या
१९-२४ । ग्रन्थसंनिवेशः $१०\frac{३}{४} \times ८\frac{१}{२}$ ।

आरम्भः

.....

परमश्चासौ.....रिति कर्मधारयः ॥ भ्रूधातुवत् ॥ भ्रूशब्दो धातुवद्भवति । स्वरे
परे । यथा धातोर्वादेश उक्तः तथा भ्रूशब्दस्यापि भवतीत्यर्थः । भ्रुवौ भ्रुवः स्वरे इति किम्
भ्रूम्यां भ्रूभिः ॥ स्त्री च ॥ स्त्रीशब्दो धातुवद्भवति स्वरे परे ।

पुष्पिका

इति पण्डितजगद्धरविरचितायां बालबोधिण्यां नामप्रकरणे युष्मत्पादस्तृतीयः ॥
इति पण्डिभट्टजगद्धरविरचितायां बालबोधिण्यां कृतौ कृतप्रकरणे कर्माणि पादस्तृतीयः ॥

अन्तः

चेक्रीयितान्तानां यजिजपिदन्निवदाम् ~ यज देवता । जप मानसे । दन्श दशने ।
वद व्यक्तायां वाचि । एषां चेक्रीयितान्तानां तच्छीलदौ कर्तरि ऊक-प्रत्ययो भवति अत्यर्थं
यजति तच्छीलः यायजूकः गर्हितं जपति तच्छीलः जङ्गपूकः.....

.....

१६६

१०५८ बृहन्नीलतन्त्रम् ।

महाकालभैरवप्रोक्तम्

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थाकं संपूर्णं नवसंख्येषु
पटलेषु प्रारब्धसंदर्भणम् । पत्रसंख्या ४६ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या
२२ । पत्रसंनिवेशः $१३ \times ९\frac{३}{४}$ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ॥ ओं नमस्तारायै ॥
 कैलासशिखरासीनं भैरवं कालसंज्ञितम् ।
 प्रोवाच सादरं देवी तस्य वक्षःसमाश्रिता ॥ १ ॥
 पुरा प्रतिश्रुतं देव कालीतन्त्रप्रकाशने ।
 नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्व सदाशिव ॥ २ ॥
 यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी भुवि जायते ।
 यज्ज्ञात्वा साधकाः सर्वे विचरन्ति यथा तथा ॥ ३ ॥
 यस्य विज्ञानमात्रेण कविता चित्तमोदिनी ।
 जायते च महादेव तत्त्वं तत्कथयस्व मे ॥ ४ ॥

श्रीमहाकालभैरव उवाच

शृणु साधिव वरारोहे सर्वार्थस्य प्रदायिनि ।
 तत्त्वं तत्कथयिष्यामि तव स्नेहाङ्गणाधिपे ॥ ५ ॥

पुष्पिका

इति श्रीबृहन्नीलतन्त्रे प्रथमः पटलः ॥ १ ॥

अन्तः

ब्रह्माणं गोमयं त्यक्त्वा साधयेद्वीरसाधनम् ।
 महाशवाः प्रशस्त(१)ः स्युः प्रधानं साधयेत् प्रिये ॥
 श्मशानेऽपि पुरश्चर्या कथिता भुवि दुर्लभा ।
 श्मशानसाधनं देवि परं साधनमुत्तमम् ॥
 श्मशानस्थो यदि भवेज्जपेगमन्त्रमनन्यधीः ।
 स सर्वसाधनं कृत्वा देवीलोके महीयते ॥

इति श्रीबृहन्नीलतन्त्रे भैरवपार्वतीसंवादे नवमः पटलः ॥

अस्मिन् ग्रन्थे पटलोद्दिष्टविषया निम्नप्रदर्शिताः ।

- १ मूलमन्त्रोद्धारपूर्वं संध्याविधिः ।
- २ षोडशोपचारपूजा- स्तोत्रादिनिरूपणम् ।
- ३ दीक्षाविधिः
- ४ पुरश्चर्याविधिप्रदर्शनम् ।

- ५ नैमित्तिकार्चन—पीठतदीश्वरीवर्णनम् ।
 ६ कुलपूजाशाक्ताचारविधिः ।
 ७ निग्रहादिप्रयोग—कुमारीपूजाक्रमः ।
 ८ यन्त्रमन्त्रातरप्रयोग—तत्संस्कारादिविधिः ।
 ९ वीरसाधनविधानम् ।

११

१९२ भक्तिरसामृतसिन्धुः ।

×

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नूतनावस्थाकं संपूर्णं प्राचीनात् श्रीरघुनाथमन्दिरपुस्तकालयस्थात् संवत् विक्रमे १४६३ विरचितात् ग्रंथादवतारितम् संवत् वि० १९४५ । चतुर्भिः पूर्वादिविभागैः सलहरिभिर्विरचितसंदर्भोपन्यासम् । पत्राणां संख्या १६० । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या ९ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या ३२—३४ । पत्रसंनिवेशः १२ $\frac{१}{२}$ ×७ ।

आरम्भः

ओं श्रीकृष्णायनमः ओं

अखिलरसामृतमूर्तिः प्रसृमरुद्धत.कापालिः (?) ।

कलितश्यामाललितो राधाप्रेयान् विधुर्जयति ॥ १ ॥

हृदि यस्य प्रेरणया प्रवर्तितोऽहं वराकरूपोऽपि ।

तस्य हरेः पदकमलं वन्दे चैतन्यदेवस्य ॥ २ ॥

विश्राममन्दिरतया तस्य सनातनतनोर्भिदीशस्य ।

भक्तिरसामृतसिन्धुर्भवतु सदायं प्रमोदाय ॥ ३ ॥

भक्तिरसामृतसिन्धौ चरतः परिभूतकालजालभियः ।

भक्तमकरानशीलितमुक्तिनदीकान्नभस्यामि ॥ ४ ॥

भीमांसकवडवाग्नेः कठिनामपि कुण्ठयन्नसौ जिह्वाम् ।

स्फुर (त?तु) सनातनः सुचिरं नवभक्तिरसामृताम्भोधिः ॥ ५ ॥

भक्तिरसस्य प्रस्तुतिरखिलजगन्मङ्गलप्रसङ्गस्य ।

अज्ञेनापि मयास्य क्रियते मुहूर्तां प्रमोदाय ॥ ६ ॥

एतस्य भगवद्भक्तिरसामृतपयोनिधेः ।

चत्वारः खलु वक्ष्यन्ते भागाः पूर्वादयः क्रमात् ॥ ७ ॥

पुष्पिका

इति श्रीभक्तिरसामृतसिन्धौ रसोपयोगिस्थायिभावोपपादनो नाम पूर्वो विभागः ॥

अन्तः

तथाहि

भावाः सर्वे तदाभासा रसाभासाश्च केचन ।

अमी प्रोक्ता रसाभिज्ञैः सर्वेऽपि रसनाद्रसा (ः) ॥ ४१ ॥

भारत्याद्याश्चतस्रस्तु रसावस्थानसूचिकाः ।

वृत्तयो नाट्यमातृत्वादुक्ता नाटकलक्षणे ॥ ४२ ॥

इति श्रीभक्तिरसामृतसिन्धोवुत्तरविभागे गौणभक्तिरसादिनिरूपणे रसाभासलहरी नवमी ॥ ९ ॥

ग्रन्थस्य गौरवभयादस्या भक्तिरसश्रियः ।

समाहृतिः समासेन मया सेयं विनिर्मिता ॥ १ ॥

गोपालरूपशोभां दधदपि रघुनाथभावविस्तारी ।

तुष्यतु सनात्मास्मिन्नुत्तरभागे रसामृताब्धेः ॥ २ ॥

इति श्रीभक्तिरसामृतसिन्धौ गौणभक्तिरसादिनिरूपणं नाम चतुर्थोत्तरविभागः ॥
समाप्तोऽयं भक्तिरसामृतसिन्धुरिति ॥ ॥ शुभम् ॥ ये पुस्तक संवत् १४६३ का जेहा
पुस्तक श्रीरघुनाथजीके मंदिर मै था उस का उतारा है संवत् १९४५ कार्तिक ५० २५
लिखीगया लिख्या बालकरामने ॥

२७

३४२ महार्णवनिबन्धः ।

मान्धातुनृपकारितः

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नवावस्थम् असंपूर्णम् । पत्रसंख्या
३९२ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १६ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १६ । पत्रसंनिवेशः १४^३ × १० ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशायनमः ॐ नमः सरस्वत्यै ॐ

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ।

नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥

प्रवालाद्रिप्रस्थनुतिनिचयपर्यायवपुषे
 नमो विघ्नश्रेणीविघटनपटिष्ठाय महसे ।
 जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरायासरचना-
 विनोदासक्ताय प्रणतिफलसिद्धिप्रतिभुवे ॥
 यदिन्दिरानाथपुरन्दराद्यै-
 राराधितं भक्तिभरानताङ्गैः ।
 श्रीचण्डिकायाश्चरणद्वयं तत्
 स्वाभीष्टसिद्ध्यै भवतात्सुखं नः ॥
 प्रकृष्टचलकुण्डलस्तवकवृष्टगण्डस्थलं
 महार्हमणिमेखलं मरकताङ्कुरश्यामलम् ।
 करोतु कमलामलं कलितपञ्चषाब्दक्रमं
 महः किमपि मोहनं कपटशैशवं कैशवम् ॥
 कान्ते कृतागसि रुषा परुषं ब्रुवाणा
 कुण्ठीकृताथ रसभावनियन्त्रणेन ।
 मौनेन मानमधिगच्छति या ददातु
 सा पार्वती ह(रि?र)विभक्ततनुः श्रियं वः ॥
 आसीदसीमगुण एककुलाम्बुराशा-
 बुद्धत्पतापशुभकीर्तिधनप्रकाशः ।
 लोकैः सदा हृदि धृतो गुणसंनिविष्टः
 श्रीरत्न (मा?पा) लघुपातिभुवनैकरत्नम् ॥
 तस्यात्मजो भरहपाल इति प्रसिद्धः
 सिद्धाङ्गन्नाजनसमाजसमिद्धकीर्तिः ।
 दानेन यः सुकृतिनां क्षिपति (सु?स्म) दैन्यं
 सैन्यं च वैन्यसदृशः प्रतिभूपतीनाम् ॥
 सुतोऽस्य जातः सुकृतोन्नतस्य
 न तस्य कश्चित् सदृशो बभूव ।
 यमाह्वयत् सम्यगवेक्ष्य तातो
 नाम्ना हरिश्चन्द्र इति प्रतीतम् ॥

तस्यात्मजः ऽभूदतुल्यप्रतापः

साधारणो भूमिपतिर्विदानीयः ।

अभूतपूर्वा जगतीश्वराणा-

मजीगमद्यो जगति स्वकीर्तिम् ॥

बन्धच्छिदा विषदकीर्तिमिहान्वितार्था

कृत्वा तथैव च परत्र विधातुमिच्छुः ।

कीनाशपाशचयबन्धविमोचनार्थं

तीर्थत्रयीकरविमुक्तिमचीकरद्यः ॥

तस्यात्मजः श्रीमदनेन नाम्ना

धाम्ना च रूपेण च संगतार्थः ।

रोषारुणे चक्षुषि याद्विपक्षो

नितान्तकान्तारसमाश्रितो ऽभूत् ॥

यः कूपानारामान् धर्मायतनानि सन्निबन्धाश्च ।

कृत्वा स्वकीर्तिमेकामदीदृशन्मूर्तिभेदेन ॥

परिशीलयता कलाकलापं

विदधानेन च भूरिशः प्रबन्धान् ।

मदनेन महीभृताथ येन

प्रथिता नूतनभोजराजकीर्तिः ॥

पुत्रेषु सत्स्वपि कलाकुशलेषु पुत्रौ

तस्माज्जगत्त्रयविस्तृत्वरकीर्तिपूरौ ।

जातौ प्रियावतितरां प्रथमप्रसूतौ

नीतौ महोन्नतिमनल्पगुणैर्विनीतौ ॥

उदारशीलौ सुमनोविकाश-

मनोज्ञवृन्दावनकेलिलोलौ ।

यशोदयावोष्ठितमङ्गलाङ्गनै

यौ रामकृष्णाविव संप्रतीतौ ॥

यच्छैशवानुकरणं न युवा न वृद्धः

शक्नोति कर्तुमपरः श्रितसङ्गुणोऽपि ।

दानं निदानमखिलार्थिजनार्थसिद्धेः

कीर्तिर्दिगन्तविस्ता च यतस्तदीया ॥

अप्रतिमल्लः पृथ्व्यां पृथ्वीमल्लस्तयोरभूज्ज्येष्ठः ।

अपरो मान्धातुगुणैर्मान्धाता गीयते जगति ॥

सोऽयं सुकृतविधाता रिपुजेता संतनोति मांघाता ।

विद्वन्मुखेन मतिमान् सत्कृति(तं?त्नं) महार्णवं नाम ॥

श्रुतिस्मृतिपुराणानि समालोच्य यथामति ।

विरच्यते समासेन निबन्धोऽयं महार्णवः ॥

तत्र तावद्वक्ष्यमाणसकलकर्मोपयोगित्वेन कर्मविपाकरूपरोगादिनिवृत्त्यर्थं प्रायश्चित्तादेरवश्यकर्तव्यता प्रतिपाद्यते । तद्यथा ' ब्रह्महा क्षयरोगी स्यात् ' इत्यादि रोगनिदानकथनात् निदानोच्छेदेन च व्याधिनिवृत्तेरवगतत्वात् तन्निदानोच्छेदाय क्षयित्वादिलक्षणरोगमुक्तेर्द्वादशावधिर्कादिप्रायश्चित्तव्याधिप्रतिकृतिदानादि कर्तव्यम् ।

पुष्पिका

महार्णवाख्ये महिते प्रबन्धे

माघातृनाम्नो मदनात्मजस्य ।

सत्कर्मरत्नौघनिधानमाद्य-

स्तुङ्गन्तरङ्गोऽयमगादगाधः ॥

अन्तः

ब्राह्मणोद्वाहनं चैव कर्तव्यं तेन शुद्धचतीति ब्राह्मणोद्वाहनस्यैव पापविमुक्तिहेतुत्वाभिधानादेतत् स्वतन्त्रतया निष्कृतिः तेन शुद्धचतीति काकाक्षिवदुभयत्र संबध्यते अतः श्रवणं हरिवंशस्य..... ॥

१६८

१०६८ मातृकाभेदतन्त्रम् ।

शिवोक्तम्

इदं हस्तलिखितं पुस्तकं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नवावस्थाकं संपूर्णं षोडशभिः पटलैः कृतसंदर्भविभागम् । पत्रसंख्या १९ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिंसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४ । पत्रसंनिवेशः १२ $\frac{१}{२}$ × ९ $\frac{१}{२}$ ।

आरम्भः

ओं नमो(?)श्रीगणेशाय नमः ओं नमो दुर्गायै
कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
प्रपच्छ परया भक्त्या भैरवं परमेश्वरम् ॥

चण्डिकोक्तं

त्रिपुरापूजनं नाथ स्वर्णरत्नैर्विभूषणैः ।
कलिकाले स्वर्णरत्नं तप्तभावं(?) तथा मणिः ॥
केनोपायेन देवे(शि?श) स्वर्णरत्नादि लभ्यते ।
तद्वदस्व विशेषेण यथा रत्नादिकं भवेत् ॥

अन्तः

निषक्तमणिपादुकानि यमिताघकोलाहलं
स्फुरत्किसलयारुणं नखसमुल्लसच्चन्द्रकम् ।
परामृतसरोरुहोदितसरोज(म?सु) द्रोचितं
भजामि शिरसि स्थितं गुरूपदारविन्दद्वयम् ॥
पादुकापञ्चकस्तोत्रं पञ्चवक्त्राद्विनिर्गतम् ।
षडाम्नायदलोपेतं प्रपञ्चे चातिदुर्लभम् ॥

पुष्पिका

इति मातृकाभेदतन्त्रे सर्वतन्त्रोत्तमोत्तमे पार्वतीपरमेश्वरसंवादे श्रीशिववक्त्राद्विनिर्गतं
श्रीमद्गुरुरूपादुकास्तोत्रं (षोडशः पटलः) समाप्तम् ॥ शुभमस्तु शुभम् ॥

अस्मिन्तन्त्रे पटलोद्दिष्टा विषया अस्मी

- १ शैव्यानिर्माण—मद्यनिर्गन्धीकरणविधानम् ।
- २ पुत्रोत्पत्तिस्थित्यादिकथनम् ।
- ३ भोजनविधान—होमकुण्ड—मद्यपानपुण्यविधिः ।
- ४ मद्य—महाशङ्खप्रशंसाकीर्तनम् ।
- ५ पारदभस्मीकरण—तत्साध्यादिनिरूपणम् ।
- ६ आपनमोचन—ग्रहणमाहात्म्य—चामुण्डाराधनविधानम् ।
- ७ त्रिपुरसुन्दरीविधाने गुरुस्तोत्र—कवच—संध्याध्यान—लिङ्गार्चावर्णनम् ।
- ८ लिङ्गरूपवर्णन—पारदलिङ्गविधानम् ।

- ९ पारदभस्मीकरण-प्रकारान्तर-कथनम् ।
 १० गुरुमन्त्रदेवतैक्यविमर्श—पशुप्रदाननिरूपणम् ।
 ११ प्रासादादिसमर्पण—यज्ञसूत्रधारणविधिः ।
 १२ पूजाधारवर्गनम् ।
 १३ शिवलिङ्गपूजाफल—मन्त्रदोषसंस्कारादिक्रमः ।
 १४ मालाजप—ग्रन्थि—च्छेदनादिदोषनिवारणवर्णनम् ।
 १५ त्रिविध—भोग—दिव्यवीर—वीरशक्तिलक्षण—गुरुपूजादिनिर्णयः ।
 १६ पादुकापञ्चकस्तोत्रम्

१०३

७३९ रणवीरविजयः ।

विश्वेश्वररचितः

इदं पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं नवावस्थाकं मध्ये सार्धशतपत्राणां विनष्टत्वादसंपूर्णम् । पत्रसंख्या ५८९ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १५—१६ । प्रतिश्रेण्यक्षर-संख्या १३ । संनिवेशः $१२\frac{३}{४} \times ९\frac{१}{२}$ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशायनमः

श्रीगणेशं नमस्कृत्य वाञ्छितार्थफलप्रदम् ।
 वार्गीं दिवाकरं चापि देवकृष्णाभिधं गुरुम् ॥ १ ॥
 यस्य स्मरणमात्रेण वीरा युद्धं तरन्ति तम् ।
 सासितूणधनुर्बाणपाणिं वन्दे रघूत्तमम् ॥ २ ॥
 गृहीत्वा राजविजयान्मुकुन्दविजयात् तथा ।
 शत्रोः परामवाख्याच्च सारं युद्धजयार्णवात् ॥ ३ ॥
 नरपत्यादिकेभ्योऽथ गृहीत्वा सारमुत्तमम् ।
 भाषाव्याख्यानसहितं सुबोधं युद्धसंमतम् ॥ ४ ॥
 विश्वेश्वरः प्रकुरुते रणवीरनृपाज्ञया ।
 रणवीराख्यविजयं नृपाणां हितकाम्यया ॥ ५ ॥

बहुधा विदधे सदाशिवोऽत्र
 स्वरतन्त्राणि तदेकवाक्यतां तु ।
 भगवानयमेव वेद सम्यग्
 गुरुमार्गानुगतोऽपरस्तु लोकः ॥ ६ ॥
 संगृहीतं यदत्रास्ति तावदेव विचार्य यः ।
 युद्धाय यतते राजा सोऽश्वोऽपि जयति ध्रुवम् ॥ ७ ॥
 मत्तद्विषा वायुजवास्तुरङ्गनः
 सहस्रशः सन्तु पदातयश्च ।
 स्वरोदयाढ्यः खलु यस्तु युद्धे
 विश्वम्भरेशो विजयी भवेत्सः ॥ ८ ॥

अन्तः

विप्रचित्तिं च दैत्येयं दनोः पुत्रांश्च सर्वशः ।
 प्रह्लादं च निहत्या (ज्यौ ? जौ) ततो देवाधिपोऽभ(य?व) म् ॥ ९९ ॥
 भीष्म उवाच
 इत्येतच्छक्रश्चक्रं निशम्य प्रतिगृह्य च ।
 योधानामात्मनः सिद्धिमम्बरीषोऽभिपन्नवान् ॥ १०० ॥
 इति युद्धमाहात्म्यम् ॥

पुष्पिका

इति श्रीमहाराजाधिराजरणवीरसिंहाज्ञया विश्वेश्वरेण संगृहीते रणवीरविजये
 युद्धमाहात्म्यप्रकरणं समाप्तम् ।

अस्मिन् ग्रन्थे प्रतिपादिता अमी विषयाः प्रकरणेषु ।

१ मङ्गलाचरणं स्वरप्रशंसा स्वरचक्रतद्भेदकथनम्, द्वन्द्वयुद्धे जयपराजयज्ञानचक्रादि
 वर्णनम्, सूर्यचन्द्रघात-यायि-स्थायिजयपराजय-वायुराहुबल-वारवर्जनीय-प्रहरार्ध-दिग्ब-
 र्जनीयकालपराज्ञानम्, कालहोरायुद्धप्रहारार्जुज्ञानम्, मात्रादिकृस्वामिबलनिरूपणम् ।

२ जयाजयज्ञानार्थकुलकुलगणचक्र-युद्धत्याज्यनक्षत्र-यात्रावाहन-योगिनीविचारः,
 दिक्शूलसूर्यकालानलचक्र-तत्फलविचारः, योगपञ्चकादिकथनम्, दशाङ्गराहुचक्रतत्फलवर्णनम्,

.....

३ .... पुरभङ्ग—जलदुर्ग—स्थलदुर्ग—
गिरिदुर्गादिभङ्गविधानम्, असाध्यदुर्गभङ्गनोपायकथनम् ।

कोटचक्रप्रकार—गजचक्रतत्फलभाशुभवर्णनम्, अश्वचक्र—रथचक्र—कुन्तचक्र—जङ्गचक्र—
छुरिकाचक्र—चापचक्रतत्फलवर्णनम् ।

प्रहारनिर्णयार्थशनिचक्रतत्फलवचनम्, सेवाचक्र—नरचक्र—पक्षिचक्र—वर्गचक्र—आय-
चक्र—विरिञ्चिचक्र—सप्तशलाकाचक्र—वक्रचन्द्रचक्र—जाग्रच्चन्द्रचक्र—सुप्तचन्द्रचक्र—बाह्यसुप्तचन्द्र-
चक्र—भास्करचक्र—मातृकाचक्र—विजयचक्र—अहिचक्रतत्फलविवरणम्, वृष्टिज्ञानार्थसप्तनाडीचक्र—
सूर्यचक्र—भौमजीवशुक्रचक्रतत्फलवचनम् ।

मृगयाविचारः, नक्षत्र—जाति—ताराविचारः, व्यूहभेदरचनातत्फलकीर्तनम्, वाद्यविधि-
निषाणचक्र—भेरीवाद्य—गह्वरवाद्य—युगवाद्य—ताम्रीपर्वी—मर्दनीवाद्य—वीरवाद्यरचना—तत्फलकथ-
नम्, पटहादिचक्र—डमरुचक्र—शङ्खचक्र—शृङ्गचक्र—वाद्यबलनियमानिरूपणम् ।

मूत्रादिस्वरचक्र—तिथिनक्षत्रभावकाल—चातुरङ्गसूचन—सेनाचक्रतत्फलनिर्णयः, सेना-
पतिलक्षण—सेनारूपचक्र—हंसचारस्वरोदयतत्फलम्, मदनयुद्धस्वरोदयफल—नाडीत्रयवाहकर्त-
व्यविचारः, तत्त्वविज्ञान—पञ्चतत्त्वव्ययन—युद्धनयविचारः, मदनयुद्ध—मूत्रादिप्रसवप्रश्न—संवत्स-
रफलकथनम् ।

उडी—जालन्धरो—पूर्णाख्या—कामाख्या—कोलागिरिभूमि—एकवीराशिलीन्द्रा—महामारी-
वंशजा—क्षेत्रपाली—रुद्रभूमिचक्र—तत्फलनिर्णयः ।

रविचन्द्रकालानलभूमि—निरामयभूमि—जयलक्ष्मिका—महालक्ष्मी—विजयभूमि—भैरवीभूमि-
बालाभूमि—चण्डिकाभूमि—यामभूमि—अम्बिकाभूमि—कर्तरीभूमि—सिंहलीभूमि—शार्दूलीभूमि—तन्वी-
भूमिचक्रतत्फलवचनम् ।

महामायाभूमि—माहेश्वरीभूमि—देवकोटि—शिवा—शक्ति—धूम्रा—मालाह्वयाभूमि—वराटि-
का—त्रिमुण्डा—मत्सरी—धर्मभूमि—मृता—क्षया—अक्षया—प्रवरा—दुर्मति—गौरीभूमिचक्रतत्फलवर्ण-
नम्, मारीहारी—बलाख्या—वेचरी—भूचरी—गुह्याख्या—द्वादशीभूमि—भद्राभूमि—केवला—त्रैलो-
क्यविजया—कालपाशकालकाचक्रफलविवरणम् ।

अपराजिता—वडवा—रौद्री—शिशु—मातङ्गी—अभेद्या—दहनी—जिता—बहुला—महाबहुला-
वर्गकालानल—ग्रहराशिलम्—राहुकालानलस्वरभूमिचक्रतत्फलनिर्णयः, त्रिकालगतभूमि—ऋक्षराहु-
पक्षराहु—दिनराहु—खड्गराहु—अर्धयामराहु—मुहूर्तराहु—कुलिकराहुचक्रतत्फलवर्णनम्, राशिचन्द्र-
उदयरारि—६६—दि—तात्कालिक—तत्कालचन्द्रभूमिचक्रतत्फलनिरूपणम्, प्रत्यक्षायनचन्द्र-

सूर्यभूमे—त्रयोयोगिनी—वारयोगिनी—त्रिवेद्यायोगिनी—चत्विंशत्काल—वारकाल—वायुभूमिका—
दिफलनिर्देशः ।

खड्गछुरिकाभेद—कुन्तलक्षण—अङ्कुश—पताकालक्षणम्, शस्त्रघट्टनमुहूर्त—शस्त्रक्षा—
शस्त्रपोटन—शस्त्रलेप—धनुर्धारणविधिः, चापप्रशंसाप्रमाण—गुणालक्षण—बाणफललक्षण—शस्त्र-
शोधनविधिः, नाराचनालीकलक्षणस्थानलक्षण—गुणामुष्टि—धनुर्मुष्टिविधान—लक्ष्यलक्षण—लक्ष्य-
शरलक्षणम्, अनध्याय—समक्रिया—लक्ष्यसंचालनविधिः, शीघ्रसाधनता—दूरपात—दृढप्रहारता—हीन-
गति—लक्ष्यचलनगति—शुद्धगति—दृढभेदिता—चित्रवेध—शब्दवेधनानिर्णयः ।

अस्त्रविधि—संग्रामविधि—रक्षामन्त्र—अभिषेकविधि—रणदीक्षाविधिप्रदर्शनम्, खड्गधनुर्मन्त्र-
धनुर्धरप्रशंसा—बाणकुन्त—छुरिकामन्त्र—रक्षामन्त्रकथनम्, रणकङ्कण—वीरपट्ट—रणपट्ट—मेखला—कवचा-
ङ्गन्यास—कररक्षा—वीरकंकणमन्त्र—लेपाङ्गन—रक्षातिलक—शस्त्रनिवारणविधानम्, गुटिका—कपर्दिकासा-
धन—व्यम्बकयन्त्रविधि—जयकाहलाढक्कादिसाधन—षट्कर्मसाधन—हनुमन्मन्त्रादिसाधन—मण्डूकयन्त्र-
स्तम्भनयन्त्र—शत्रुभङ्गयन्त्र—कुक्कभयन्त्र—मृत्युंजययन्त्रविधिवर्णनम्, छायापुरुषफल—कालज्ञान—भावियु-
द्धशकुन—युद्धयात्राशकुनवर्णनम्, युद्धमाहात्म्यनिरूपणम् ।

१०९

८०० रसकामधेनुः ।

चूडामागिसंगृहीता ।

ग्रन्थोऽयं हस्तलिखितो देवनागराक्षरलिपिको नातिप्राचीनो नवावस्थाकः संपूर्णः ।
चतुर्भिरधिकारगर्भैः पादैर्विरचितसंदर्भोपन्यासः, आयुर्वेदविदामत्यन्तोपयोग्यः । पत्रसंख्या
४०६ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २३ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १७ । पत्रसंनिवेशः
१३ × ७ ।

आरम्भः

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॐ

श्री (प्र ? प्रा) सादपराखडो जयति त्रिपुराप्रियः ।

नित्यानन्दमयो नाथो गुरुर्नारायणः स्वयम् ॥ १ ॥

उपकरण—धातुसंग्रह—सूत—चिकित्साक्रियैश्चतुष्पादैः ।

जयति रसकामधेनुश्चूडामागिसंगृहीतेयम् ॥ २ ॥

तत्रोपकरणानि रसार्णवे

रसोपरसलोहानि खल्व-पाषाणमर्दकम् ।

मृण्मयानि च यन्त्राणि धमनी लोहयन्त्रकम् ॥ ३ ॥

तत्रोपकरणानि

कोष्ठिका वक्रनालञ्च गोमयं सारमिन्धनम् ।

संदंशी यट् (?) संदंशमृत्पात्रायःकरोटकम् ॥ ४ ॥

(प्रतिमा ? परिमाणा) नि च तुला छेदना निकषोपलम् ।

वंशनाली लोहनाली मुसलोद् (ष ? ख) लानि च ॥ ५ ॥

मूषनाड्यस्तथौषध्यो वसनं काञ्चिकं विडम् ।

स्नेहाम्मलवणक्षारविषाण्युपविषाणिच ॥ ६ ॥

एवं संगृह्य संभारं कर्मयोगं समाचरेत् ।

अत्र रसा दरदाभ्रकसस्यकचपलादयो रत्नानि (?) च उपरसा गन्धतालशिलादयः
लोहानि स्वर्णाद्या घातवः एषां भस्मसत्त्वद्रवाः श्रीरसेन्द्रजारणार्थमत्यर्थमुपयुक्ताः ।

अन्तः

इति संक्षेपतोऽनेकसंहिताद्युपचा तः ।

अवशिष्टन्याधिशन्यै सामान्यविधिरीरितः ॥

इति रसकामधेनौ सामान्यविधानं नामाधिकारः समाप्तः ॥ ७ ॥

शाकद्वीपजविप्रमुख्यमुभिकसंज्ञावदाख्यातिमन्-

मिश्रश्रीबलभद्रसूनुहरिरामस्यात्मसंभूतिना ।

श्रीचूडामणिना कृते सुकृतिना भैषज्यसंदर्भको -

ग्रन्थेऽस्मिन् रसकामधेनुरचिते पादश्चतुर्थो मतः ॥

पुष्पिका

इति रसकामधेनौ ज्वरादिचिकित्साक्रममयश्चतुर्थः पादः ॥ ८ ॥

इति श्रीशाकद्वीपनिवासिना श्रीचूडामणिना चतुःपादैरलंकृता रसकामधेनुरचना
समाप्तिमगमत् शुभम् ।

प्राप्तव्यमर्थं लभते मनुष्यो

देवो अ (?) पि तं लङ्ग (ङ् घ ? यि) तुं न श ' क्त ? क्तः) ।

तस्मान्न शोचामि न वि (शम ? स्म) यो मे
(ज ? य) दस्मदीयं न (ही ? हि) तत्परेषाम् ॥

१७०

१०७४ राधातन्त्रम् ।

ईश्वरोक्तम्

इदं पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं नवानावस्थाकं संपूर्णम् । पत्र-
संख्या ४२ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २४ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४-२८ पत्रसंनिवेशः
१३ × ९ $\frac{१}{३}$ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः । श्रीपार्वत्युवाच

गणेशनन्दिचन्द्रेशविष्णुना परिषेवित ।

देवदेव महादेव मृत्युञ्जय सनातन ॥

रहस्यं वासुदेवस्य राधातन्त्रं मनोहरम् ।

पूर्वं हि सूचितं देव कथामात्रेण शंकर ॥

कृपया कथयेज्ज्ञान तन्त्रं परमदुर्लभम् ।

ईश्वर उवाच

रहस्यं वासुदेवस्य राधातन्त्रं वरानने ।

.....

निगदामि वरारोहे सावधानावधारय ॥

वासुदेवो महाभागः सं (च ? त्व) रं मम संनिधिम् ।

आगत्य परमेशानि यदुक्तं तच्छृणु प्रिये ॥

अन्तः

एतत्ते कथितं देवि हरिनाम सुशोभनम् ।

एतन्नाम वरारोहे सदा विभववर्धनम् ॥

अनेनैव विधानेन गुह्यं यः कारयेत्सदा ।

तस्य तस्य च देवेशि महाविद्या हि सिद्ध्यति ॥

पुष्पिका

इति वासुदेवरहस्ये राधातन्त्रे द्वात्रिंश (त्रिंशः) पटलः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥
अस्मिन्तन्त्रे पटलेषु प्रतिपादिता विषयाः ।

- १ वासुदेवस्य श्रीत्रिपुरादर्शनम् ।
- २ द्वात्रिंशदक्षरमन्त्रमहिमवर्णनम् ।
- ३ वासुदेवाय मालार्पणधारणादिनिरूपणम् ।
- ४ मालामातृकावर्णनम् ।
- ५ ब्रज-मथुरोत्पत्तिवर्णनम् ।
- ६ पद्मिन्या वासुदेवं प्रति ब्रजगमनाज्ञप्तिः ।
- ७ पद्मिन्या राधानाम्ना वृकभानुगृहेऽवतरणवर्णनम् कात्यायन्युपासनं राधोभयवंशवर्णनं च ।
- ८ पद्मिन्यास्त्रिपुरानुचारिणीत्वकीर्तनम् ।
- ९ कृष्णावतारकथनम् ।
- १० वृन्दावने द्वादशारण्यपीठवर्णनम् ।
- ११ वृन्दारण्ये पीठदलवर्णनोत्तरं वृन्दावनमाहात्म्यम् ।
- १२ कुल्लारसिद्ध्यर्थं कृष्णावतारकीर्तनम् ।
- १३ कालिन्दीकृष्णतद्वयःसौन्दर्यादिनिरूपणम् ।
- १४ ध्यानतत्त्वनिर्णयः ।
- १५ कृष्णरहस्य-निर्देशनम् ।
- १६ कुल्लारसाधनसावरण-तद्धान्यनिरूपणम् ।
- १७ वासुदेवस्य नानारूपग्रहणनिर्णयः ।
- १८ पद्मिन्याः कात्यायन्युपासनम् ।
- १९ कृष्णपरिवारवर्णनम् ।
- २० कृष्णशरीरलक्षण-पद्मिनीतत्त्व-कुलपूजा-कृष्णवरप्रदानकीर्तनम् ।
- २१ पद्मिनीवरप्राप्ति-कृष्णशक्त्यन्तरकथनम् ।
- २२ नौकायामिष्टविद्यासाधननिर्णयः ।
- २३ तत्रैव पद्मिनीचन्द्रावलीभ्यां नर्मलापः ।
- २४ राधाकृष्णयोरन्योन्यनर्मकथाकथनम् ।
- २५ कात्यायनीवरप्राप्तिः ।
- २६ कृष्णायाश्चर्यप्रदर्शनम् ।
- २७ कौल्यारसेवनात् कालीतः सिद्धिप्राप्तिवर्णनम् ।

२८ कृष्णतत्त्वनिरूपणम् ।

२९ जया-विजया-राधामन्त्रतद्ध्याननिर्णयः ।

३० राध कवचम् ।

३१ राधासहस्रनामकीर्तनम् ।

३२ हरिनामरहस्यवर्णनम् ॥

१७२

१०७७ विद्यार्णवतन्त्रम् ।

विद्यारण्ययतिप्रणीतम्

पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं संपूर्णं नवीनं नवावस्थाकम् पत्रसंख्या
४०८ । प्रतिपृष्ठं श्रेणि संख्या २४ प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २६ । पत्रसंनिवेशः
१२ $\frac{१}{४} \times ९\frac{१}{४}$ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ॐ

उद्यत्सूर्यसहस्रभास्वरतनुः सूक्ष्मातिसूक्ष्मा परा
विद्युत्पुञ्जनिभेन्दुकोटिसदृशी धामत्रयाध्यासिनी ।

तत्तेजस्त्रितया (त्मि ? त्म) कैक (मुनि ? मनु) भिर्वाक्कामशक्त्याख्ययुक्
कूटैह्यब्धिशरतुभिः परिणता नित्यात्मिका पातु वः ॥ १ ॥

या श्रीमधुमती शक्तिर्जगच्चैतन्यरूपिणी ।

सा स्तान्मे पुरतो नित्यं मालिनी विश्वविग्रहा ॥ २ ॥

मतद्वयं समालोढ्य तत्संकीर्णभिया पृथक् ।

प्रकाश्यते परातन्त्रं मया विद्यार्णवाभिधम् ॥ ३ ॥

मधुमत्या महादेव्यास्तादात्म्यं कादिसंज्ञकम् ।

कालीमतं तु मालिन्यास्तादात्म्यं तान्त्रिका विदुः ॥ ४ ॥

षट्त्रिंशद्व्यञ्जनैर्मूलभूतैः शिवमयैः पृथक् ।

षोडशस्वरसंभिन्नैः पूर्णमण्डलसंज्ञकैः ॥ ५ ॥

षट्त्रिंशद्गुणितैः सिद्धकालनित्यास्वरूपकैः ।

नवात्मकैर्व्याप्तिभेदाद् द्विगुणीकृतविग्रहैः ॥ ६ ॥

तद्द्वैगुण्यमयैस्तत्त्वैर्यन्त्रैस्तद्विगुणीकृतैः ।
 तत्तद्भेदैर्वर्णमूर्तिः प्रोक्ता वेदप्रकारिका ॥ ७ ॥
 षट्त्रिंशत्तत्त्वसंपूर्णा सर्वमन्त्रफलप्रदा ।
 देवी मधुमती या तत्तादात्म्यं कादिसंज्ञितम् ॥ ८ ॥
 आम्नायसमयापञ्चपञ्चिकापीठदर्शनैः ।
 उत्पत्तिस्थितिसंहारभेदैर्दृष्टमयैः स्तुता (: ?) ॥ ९ ॥
 मालिनी कथ्यते या तत्तादात्म्यं कालिकामतम् ।
 मतद्वयपरिज्ञानाच्छिवतुल्यो भवेन्नरः ॥ १० ॥

विद्याया गुरवश्चेत ऊर्ध्वाम्नायक्रमस्य च ।
 षोडश्युपासकश्चैतान् नव पङ्क्तिन्क्रमाद्यजेत् ॥ ११ ॥
 देव्याः पृष्ठप्रदेशे तु विश्वान्ते स्वगुरुक्रमम् ।
 कपिलोऽत्रिर्वसिष्ठश्च सनकश्च सनन्दनः ॥ १२ ॥

..... गौडः पावक एवच ॥ १३ ॥
 ..... पाराशर्यः सत्यनिधी रामचन्द्रस्ततः परम् ।
 गोविन्दः शंकराचार्य एकसप्ततिसंख्यकाः ॥ १४ ॥
 शंकराचार्यशिष्याश्च चतुर्दश दृढव्रताः ।
 देव्यान्तमानो दृढात्मानो निग्रहानुग्रहक्षमाः ॥ १५ ॥
 शंकरः पद्मपादाख्यो बोधो गीर्वाण एवच ।
 आनन्दतीर्थनामाश्च पञ्चैते भिक्षवः स्मृताः ॥ १६ ॥
 सुन्दरो विष्णुशर्मा च लक्ष्मणो मल्लिकार्जुनः ।
 त्रिविक्रमः श्रीधरश्च कपर्दी केशवस्ततः ॥ १७ ॥
 दामोदर इति ख्याता गृहिणो नवसंज्ञकाः ।
 मठपीठोपपीठाधिपत्ययुक्ते (?) न्त्यदीक्षिताः ॥ १८ ॥

..... श्रीविष्णुशर्मणः शिष्यः प्रगल्भाचार्यपण्डितः ।
 तच्छिष्येण मया प्रोक्ते ग्रन्थेऽस्मिन् पूर्णतां गते ॥ ७१ ॥

आविरासीज्जगद्धात्री महामाया ममाग्रतः ।
 इति प्रोवाच भो वत्स वृणीष्व वरमीप्सितम् ॥ ७२ ॥
 तदोक्तवानहं मातर्मत्कृतं ग्रन्थमुत्तमम् ।
 दृष्ट्वा गुरुक्रमं मन्त्रान् गुरुत्वेन विभाव्य माम् ॥ ७३ ॥
 दीक्षां विनापि भक्त्या तु ये जपन्ति च साधकाः ।
 तेषामतितरां सिद्धिर्भवत्विति ममेप्सितम् ॥ ७४ ॥
 सुप्रसन्ना तदा देवी तत्तथैव भवत्विति ।
 वरं दत्वा मुदाप्यन्तर्हितातो गुरुसंततेः ॥ ७५ ॥
 ज्ञानमात्रेण सा देवी तुष्टा भवति निश्चयात् ।
 जगद्गुरोः शंकरस्य शिष्यो लक्ष्मणदैशिकः ॥ ७६ ॥
 लोके विख्यातिमारूढस्तपसा विद्यया श्रिया ।
 प्राप्यावस्थां तुरीयां तु वीतरागो महीतले ॥ ७७ ॥
 विचरन् प्रौढदेवस्य राजधानीं समाश्रितः ।
 प्रौढस्तस्मै ददौ वेश्मभूषान्नपरिचारकान् ॥ ७८ ॥
 एकदा तत्सभामध्ये तस्मिन्स्तिष्ठति लक्ष्मणे ।
 नाना वस्तूनि वस्त्राणि राज्ञे द (द्यु ? दु) रूपायनम् ॥ ७९ ॥
 द्वीपान्तरात्समानीय वाणिज्ये ये नियोजिताः ।
 राजा ददौ लक्ष्मणाय तानि वस्त्राण्यनेकशः ॥ ८० ॥
 समादाय निजागारे लक्ष्मणो दैशिकोत्तमः ।
 कुण्डे विध्युक्तमार्गेण वह्निं संस्थाप्य यत्नतः ॥ ८१ ॥
 तानि वस्त्राणि हुतवान् देव्यात्मा भक्तिभावतः ।
 तच्छ्रुत्वा प्रौढदेवोऽपि वैपरीत्यं हृदि स्मरन् ॥ ७२ ॥
 पुनर्दास्यामि वासांसि मूल्यं कृत्वाद्य यत्नतः ।
 इत्युक्त्वा प्रेरितो दूतो वस्त्रार्थं लक्ष्मणान्तिके ॥ ८३ ॥
 तदा स क्रोधचित्तः सन् राज्ञे शापं ददौ तदा ।
 निर्वंशो भवतु प्रौढो ब्रह्मस्वस्यापहारकः ॥ ८४ ॥
 इति वासांसि देवीतो याचयित्वा पुनर्ददौ ।
 ततस्तन्नगरं त्यक्त्वा गतोऽसौ दक्षिणापथम् ॥ ८५ ॥

त (तो ? त्रो) द्विग्रमनाः प्रौढः स देशं लक्ष्मणस्य तु ।
 प्राप्य तं प्रार्थयामास मयि देव कृपां कुरु ॥ ८६ ॥
 इति तुष्टमना विप्रः प्रोवाच वच उत्तमम् ।
 राजन् मम वचो लोकेऽप्यमोघं तन्निबोधय ॥ ८७ ॥
 तथापि तव भक्त्याहं संतुष्टः सन् ब्रवीमि ते ।
 भविष्यति तवापत्यं तत्सुखं न भविष्यति ॥ ८८ ॥
 तच्छ्रुत्वा प्रमना राजा गतो निजपुरं प्रति ।
 ततः काले व्यतीते तु प्रौढदेवो महीपतिः ॥ ८९ ॥
 अन्तर्वत्न्यां स्वभार्यायामापन्नः पञ्चतां गतः ।
 ततस्तद्राज्यभारं तु (गृही?ग्राहि) तेऽस्मि प्रजार्थितः ॥ ९० ॥
 अर्ककोटिसहस्रेण द्रव्येण महदद्भुतम् ।
 श्रीविद्यानगरं नाम्ना श्रीचक्राकारमुज्ज्वलम् ॥ ९१ ॥
 निर्माय प्रौढदेवस्य पुत्रे राज्यार्हतां गते ।
 तमम्बदेवभूपालमुपवेश्य नृपासने ॥ ९२ ॥
 तदाज्ञया तत्सदसि विद्वद्भिर्विमलार्थिभिः ।
 संप्रार्थितोऽहमम्बाया आज्ञामासाद्य यत्नतः ॥ ९३ ॥
 नाना तन्त्राणि संशोध्य यामलानि च सर्वशः ।
 मतद्रयं समालोच्य ग्रन्थं विद्यार्णवाभिधम् ॥ ९४ ॥
 मुदा रचितवानस्मि लोकानामुपकारकम् ।
 .....
 संप्रदायो हि नान्योऽस्ति लोके श्रीशंकराद्बहिः ॥ ९७ ॥

अन्तः

मात्राद्वादशका ताराद्विन्दुपाशाय संयुताः ।
 कवचाय हुमित्येतत् तर्जन्याम(पि?प्य) नामया ।
 अकारादिविसर्गान्तं यो जपेत्प्रणवात्परम् ॥
 अस्त्र रक्षय माये च(र) प्यस्त्राय तदनन्तरम् ।
 फडक्षरसमायुक्तं विन्यसे.... न्वलयोः ॥

इति स्पष्ट उक्तः ॥ इति श्रीविद्यार्णवे अष्टादशाध्यासः ॥ १८ ॥

१०७८ विद्यार्णवतन्त्रम् (२ य भागः)

पत्रसंख्या ४०९—१०४१ । प्रतिपत्रं श्रेणिसंख्या २३ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या ३० ।
पत्रसंनिवेशः $१२\frac{१}{२} \times ९$ ।

आरम्भः

नारदपञ्चरात्रे

मन्त्राभिमृष्टयोः पाण्योः पल्लवेऽङ्गानि विन्यसेत् ।
मूलाद्युग्रपदं ग्रान्तं व्यापकत्वेन नारद ॥
अङ्गुष्ठेऽत्राचरे (न) न्यासं मध्याङ्गुलिसमाश्रयम् ।
अङ्गुष्ठविषयन्यासं तर्जनीशिरसैव हि ॥

अन्तः

श्रीनाथांग्रिसरोजकल्पकमहाशाख्येकनानाविल-
श्रीमत्तन्त्रकदम्बकाकलनतो विद्यार्णवाख्यं परम् ।
विद्यारण्यय (तोऽतिः) चकार सुमहत् तन्त्रं सतां प्रीतये
श्रीविद्यानगरेऽम्बदेवनृपतौ सन्नीतितः शासति ॥

पुष्पिका

इति श्रीमहामहोपाध्यायभगवत्पादपूज्य—श्रीगोविन्दाचार्यशिष्यश्रीभगवच्छंकराचा-
र्यशिष्य—श्रीविष्णुशर्माचार्यशिष्य—श्री (प्र) गलभाचार्यशिष्य— (श्रीविद्यारण्ययति)
विरचिते श्रीविद्यार्णवे षट्त्रिंशत्तमो (?) श्वासः ॥ ३६ ॥ समाप्तोऽयं विद्यार्णवाख्यग्रन्थः ।
संपूर्ण शुभमस्तु सर्वजगताम् ॥

अस्मिन्स्तब्धे उच्छ्वासेषु प्रतिपादिता विषयाः

१ विद्यावतारगुरुणामाज्ञायक्रमेण त्रिधा क्रमवर्णन-गुर्वर्चा-गुरुशिष्यलक्षण-गुरुपादुका-
माहात्म्यवर्णनम् ।

२ गुरुपादुकामाहात्म्यतदाचारविधि-समयाचार-गुरुशिष्यपरीक्षा-शिष्याधममध्यमोत्त-
मत्व-वर्णविभागयोग्यताकालविशेष-ब्रह्मक्षत्रादिस्त्रीपुमादिमन्त्रलक्षणतन्त्रियोगता-मन्त्रदोषसंचय-
तद्दशसंस्कारादि-मन्त्रमेलनादिनिरूपणम् ।

३ षोडशारणधननिर्णय-विद्यामातृकानिरूपणम् ।

४ त्रैपुररश्मिक्रम-वर्णस्वरूप— मन्त्रवीर्य-मातृकाविधानतद्यन्त्रविधि-प्राणाग्निहोत्रक्रमप्रदर्शनम् ।

५ भूतलिप्यनुष्ठानविधि-श्रीविद्योपयोगिपञ्चसिंहासन-पञ्चपञ्चिकागणादि-पादु कामञ्चोद्धार-गुरुध्यान-कुण्डलिनीमन्त्रध्यानस्तुति-मूलविद्यातत्कूटत्रयचिन्तन-मूलदेवतास्तुति-शौचादिप्रातःकृत्य-संख्यागमण्डपपूजादि-भूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठानिरूपणम् ।

६ करशुद्धि-अन्तर्बहिर्मातृकान्यास-सृष्ट्यादिमातृकान्यास-तत्त्वन्यास-प्राणायामविधि-योगपीठन्यास-षोढान्यास-रतिकाभ्यास-श्रीचक्रन्यासकवच-सृष्ट्यादिन्यासविवरणम् ।

७ स्थितिश्रीचक्रन्यासोद्धारदि-षोडश्युद्धारक्रम-मन्वाद्युपासितमन्त्रभेदतदुद्धार-पञ्चसिंहासनविद्या-पञ्चपञ्चिकागण (पञ्चलक्ष्मी-पञ्चकोशविद्या- पञ्चकल्पलता—पञ्चकामदुग्धा-पञ्चरत्नेश्वरी) षोडशान्त्याविद्यानिरूपणम् ।

८ पञ्चायतनविद्या-चतुःसमयविद्या-पञ्चाम्नाय-तुरीयविद्या-चरणविद्या-षोडशविद्या-षडधाराविद्या-समयविद्या-आवरणदेव्यादिगायत्री-षोडशान्त्यागायत्री-षड्दर्शनसमयाम्नायपञ्चिकागण-गायत्री-यन्त्र-निर्माणप्रकारवर्णनम् ।

९ लोपामुद्रोपासकानुष्ठेयविशेष-पात्रासादनपद्धति-द्रव्यशुद्धिविधानान्तरादिप्रदर्शनम् ।

१० आत्मपूजान्तर्याग-शक्तिशोधन-पीठपूजाश्रीचक्रपूजाध्यानादिलयाङ्गषोडशान्त्याध्यानगुरुपूजा-आयतनपञ्चपञ्चिकार्चा-पञ्चसमयार्चा-भोगषडङ्गार्चा-विशेषावरणार्चाक्रमकथनम् ।

११ ऊर्ध्वाम्नायावरणविधान-काम्यप्रयोगविधान-चक्रराजसाधन-वैदिकमन्त्रमिश्रितश्रीविद्योद्धारप्रयोग-दीक्षाक्रम-षड्दर्शनमन्त्रप्रयोग-पञ्चायतनस्थापनक्रम-शिवलिङ्गनिर्माणविधिनिरूपणम् ।

१२ श्रीचक्रनिर्माण-कुण्डमण्डपरचनाप्रकार-कुण्डभेदप्रकार-तन्मानभेदलक्षण-वास्तुपूजातत्फलादि-अङ्कुरार्पणविधि-तन्मण्डलरचना-प्रकार-कुण्डाज्यवाहिसंस्कारादिविवरणम् ।

१३ अध्वशुद्ध्यादि-कलादीक्षाप्रकार-पूर्णाभिषेकदीक्षाविधि-दीक्षाभेदनिर्णयः ।

१४ कादिमतोक्तपूर्णभिषेकविधि-नवग्रहपूजाविधान-तिथ्यादिदेवता-तान्त्रित्यापूजाविधिप्रयोग-षड्धातुदेवतापूजाविधि-पञ्चाशन्मिथुनपूजा-पञ्चदशान्त्यायजनविधिप्रयोग-तिथ्यादीश-नवग्रहपूजाप्रयोगोन्मुद्रणम् ।

१५ प्रातर्गुर्वादिवन्दन-संख्याविधि-तर्पणविधि-पीठपूजार्घस्थापन-न्यासपूजावरणार्चादि-कालान्त्याजप-नित्याकवच-दिनकृत्य-कालचक्ररचना-कादिमतोक्तपूर्णभिषेकप्रयोग-नैमित्तपूजा-पवित्रारोपणविधि-शक्तिन्यासादिवर्णनम् ।

१६ कालीमतरीत्या पुरश्चरणविधिविवरणम् ।

१७ सप्रयोगसिद्धि-रहस्यपुरश्चरणकथनम् ।

१८ समयाचारवर्णन-दूतोयाग-अन्तर्याग-पशुबलिविधान-कुमारीयजन-वटुकादिबलि-कुल्लक-प्राणप्रतिष्ठा-नित्यहोमाग्निस्थापनविधानम् ।

१९ षडङ्गन्यासार्थतत्त्व-संक्षिप्तध्यानजपहोमवर्गन-शिवपूजाविधि-काम्यपार्थिवेश्वरसंख्या-तत्फल-शिवविष्णुमूर्तिलक्षणभेद-सालिग्रामशिलापूजामाहात्म्य-देवतापूजाद्रव्यलक्षण-तदावरणदेव-तेन्द्रादिदेवताङ्गोपाङ्गमूर्तिलक्षणादिविधिः ।

२० नित्यपूजाप्रयोगविधि-मम्मधारण-षडाम्नायरश्मिसंख्या-काम्यानुसारिषोडशानित्यावि-विधध्यान-प्रतिवर्णवर्णसंहतिरश्मि-विद्यावर्णरश्मि-तत्प्रयोगविधिनिरूपणम् ।

२१-२२ त्वरिता-कुलसुन्दरी-नीलपताका-विजया-पर्वमङ्गला-ज्वालामालिनी-नित्या-कुरुकु-ल्ला-प्रयोग-प्रगतोपासना-श्रीसूक्तप्रयोग-नवरात्रप्रयोगलक्ष्मीहृदयस्तोत्र-दुर्गामन्त्रप्रयोगपद्धति-नवा-र्णविधानोक्तमहालक्ष्मीप्रयोग-आग्नेयास्त्रप्रयोगप्रदर्शनम् ।

२३ कृत्यास्त्रविधान-अन्नपूर्णा-अधारूढा-गौरी-पद्मावती-नित्याकृतिना-वज्रेश्वरी-शिवादूती-त्वरिता-वैष्णवी-त्रगलामुखीतस्तोत्रविधानम् ।

२४ श्यामामन्त्रप्रयोग-तन्मन्त्रभेद-षोडशीमन्त्रभेद-श्रीविद्यापद्धतिविधिः ।

२५ भुवनेश्वरीमन्त्रप्रयोग-भैरवी-त्रिपुरभैरवी-प्रचण्डचण्डिका-छिन्नमस्ता-धूमावती-श्मशान-काली-योगिनीसाधन-बलाबलाविद्या-यक्षिणीभेदमन्त्रप्रयोगकथनम् ।

२६ यक्षिणी-मातङ्गी-उच्छिष्टमन्त्र-वाराही-कर्णपिशाचिनी-कालरात्रि-शरदामन्त्रप्रयोगवर्ण-नम् ।

२७ नारायणमन्त्र-लक्ष्मीनारायण-द्वादशाक्षर-दधिवामन-हारिहर-हयग्रीव-वाराह-सुदर्शन-श्रीकर-पुरुषोत्तममन्त्रप्रयोगदर्शनम् ।

२८ हृषिकेश-नरसिंह-राम-गोपाल-कृष्ण-मुकुन्दादिमन्त्रप्रयोगनिरूपणम् ।

२९ श्रीकान्तादि-रुक्मिणीवल्लभ-मोहनहरि-संतानगोपालादिमन्त्र-कार्तवीर्यार्जुन-सौरमन्त्र-अ-ग्निमन्त्राणां प्रयोगविधानम् ।

३० पद्माक्षर-षडक्षर-उमापति-दक्षिणामूर्ति-मृत्युंजय-पाशुपत-नीलकण्ठ-चिन्तामणि-तुम्बररुद्र-क्षेत्रपाल-वटुकमन्त्रप्रयोगनिरूपणम् ।

३१ त्रैयम्बक-महामृत्युंजय-गायत्रीविधान-मन्त्रपारायणक्रम-ललितायन्त्र षोडशानित्यावास-नादिप्रदर्शनम् ।

३२ गणेशमन्त्र-मञ्जुवोप-चरणायुध-शास्त्र-त्रैवस्वत-आसुरी-कुबेर-गन्धर्वराजमन्त्रप्रयोग-पद्धतिप्रदर्शनम् ।

३३ ऋग्विधान-नवग्रह-ऋग्विधिप्रयोगपद्धति-मङ्गलपूजा-भौमव्रतोद्यापन-ऋग्यजुःसामाथ-र्वविधान-पार्थिवपूजाविशेष-भयनाशन बन्दीमोक्षणादिमन्त्र-हनुमन्मन्त्रवर्णनम् ।

३४ हनुमद्यज्ञपूजाविधान-हनुमन्मालामन्त्र-होमोपयोम्यग्निचक्र-गुर्वभावदीक्षाविधि-मुद्रालक्ष-ण-शांभवरश्मिपूजाक्रम-नवदुर्गाविधाननिर्णयः ।

३५ श्वासक्रमदिविधि-अष्टाङ्गयोग-आसन्नमृत्युचिह्न-नवरात्रदेवीस्तुति-नित्यालोकात्मत्व-श्रीविद्यार्चन-होमतत्त्वसिद्धि-भीमत्रिपुरसुन्दरीपूजा-वारक्रमषट्चक्रपूजन-विंशतिप्रश्नसमाधान-नानाविधयन्त्रप्रयोग-श्रीविद्यापद्धतिनिरूपणम् ।

३६ मालिनीन्यासाद्यवशिष्टपूजापद्धति-ब्राह्मीविद्या-अन्तेष्टिविधिवर्णनम् ।

१७४.

१०८० शक्तिसंगमतन्त्रम् ।

शिवप्रोक्तम्

एतत् पुस्तकं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नूतनं नवावस्थाकं संपूर्णं सप्तसप्तत्यार्षं पटलेषु समुपन्यस्तग्रन्थार्थसंदर्भणम् । पत्रसंख्या १९३ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १८ । प्रति-श्रेण्यक्षरसंख्या १६ । पत्रसंनिवेशः ९ $\frac{१}{२}$ × ७ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ओं नमः सरस्वत्यै ओं

आलम्बे जगदाल(म्बे?म्बं) हेरम्बचरणाम्बुजम् ।

शुष्यन्ति यद्रजःस्पर्शात्सद्यः प्रत्यूहवार्धयः ॥ १ ॥

श्री आदिना(थौ ? थ उ) वाच

कालि कालि महाकालप्रिये दक्षिणकालिके ।

कादिहादिमताधीशे षष्टिसिद्धिप्रदर्शनि ॥ २ ॥

सद्ब्रह्मरूपिणि शिवे रहस्यमपि कथ्यताम् ।

पूर्वं संसूचितं देवि न मह्यं कथितं त्वया ॥ ३ ॥

तन्मे कथय देवेशि यदि मे करुणा तव ।

श्रीकाल्युवाच

रहस्यं सर्वगोप्यं यत्तदेव कथितं शृणु ॥ ४ ॥

एकं दश शतं देव सहस्रं त्वयुतं तथा ।

गदितं नियुतं देव तदेव लक्षवाचकम् ॥ ५ ॥

अन्तः

रहस्यातिरहस्यं च रहस्यातिरहस्यकम् ॥

रहस्यातिरहस्यं च गोपनीयं प्रयत्नतः ।

गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं महेश्वरि ॥

गोपनीयं प्रयत्नेन स्वयोनिरपरा यथा ।

इति संक्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥

पुष्पिका

इति श्रीमहाकालशक्तिसंगमतन्त्रराजे दीक्षासननिर्णयः पटलः इति श्रीशक्तिसंगमं
संपूर्णम् शुभम् भूयः ॥

अस्मिन् ग्रन्थे पटलेषु प्रतिपाद्यविषयाः प्रदर्श्यन्ते

१ परिभाषाप्रस्तावः ।	१६ पुंस्वरूपनिर्णयः ।
२ अभिषेकस्तुतिवर्णनम् ।	१७ गवाक्षयोगविधिः ।
३ आम्नायादिविनिर्णयः ।	१८ सिद्धीश्वरीलक्षणम् ।
४ शक्तिक्रोण—दशविद्याकुल्लकावर्णनम् ।	१९ चातुर्वर्ण्यक्रमनिरूपणम् ।
५ यक्षिणीमण्डलनिर्णयः ।	२० नवरात्र-वाक्सिद्धि-लतासाधननिर्णयः ।
६ गन्धर्वमण्डलादिदीक्षावर्णनम् ।	२१ सिद्धिप्रयोग—पूजादिक्स्वरूप—पात्र—
७ आसन-मालानिर्णयः ।	निर्णय-आरात्रिकविनिर्णय—पात्रसिद्धि-
८ वीरसिद्धिसाधनम् ।	घटसिद्धिविधानम् ।
९ पुरश्चर्याभूतशुद्धिनिरूपणम् ।	२२ महानीलक्रमनिर्णयः ।
१० कौलतीर्थनिरूपणम् ।	२३ महाचीनक्रमलक्षणम् ।
११ चतुष्पीठनिर्णयः ।	२४ गन्धर्वक्रमविधिः ।
१२ शक्तिपूजाविधानम् ।	२५ छिन्नमस्ता-भैरवीक्रमनिरूपणम् ।
१३ तद्विशेषफलवर्णनम् ।	२६ बगलाक्रमः ।
१४ संप्रदायफलप्रदर्शनम् ।	२७ महाराजक्रमः ।
१५ स्त्रीस्वरूपवर्णनम् ।	२८ भवनेशीक्रमः ।

- २९ कमलक्रमः ।
 ३० धूमावतीक्रमः ।
 ३१ ब्रह्ममार्गक्रमः ।
 ३२ क्रममाला— विद्याशक्ति— गन्धरूपादि-
 निर्णयः ।
 ३३ फलकालप्रमाण-मुद्रासंकेत—मुद्रास्वरूप-
 प्रदर्शनम् ।
 ३४ पञ्चमुद्रामुख्यसंकेतनिरूपणम् ।
 ३५ लतासंकेतनिरूपणम् ।
 ३६ लतारूपप्रदर्शनम् ।
 ३७ निशापूजाविधिः ।
 ३८ अधिकारिनिरूपणम् ।
 ३९ सिद्धिसाधनम् ।
 ४० वीरसाधनविधानम् ।
 ४१ मुण्डासननिर्णयः ।
 ४२ नैवेद्यविनियोजनविधिः ।
 ४३ मालाविधानम् ।
 ४४ मालाग्रन्थनादिविधिः ।
 ४५ मालारहस्यम् ।
 ४६ मातृकावर्णमालोपचारनामनिरूपणम् ।
 ४७ पूजापीठनिर्णयः ।
 ४८ विद्यासिद्धिनिरूपणम् ।
 ४९ सुन्दरीसाधनक्रमः ।
 ५० सूतकादिनिर्णयः ।
 ५१ सूतकाद्यभावप्रदर्शनम् ।
 ५२ यन्त्रस्थापन—धूप—वरासनभेदप्रकाश-
 नम् ।
 ५३ गजाद्यासननिरूपणम् ।
 ५४ शवासनारोहणविधिः ।
 ५५ कुलवृक्षतत्फलार्चनविद्यासननिर्णयः ।
 ५६ यन्त्रधारणविधानम् ।
 ५७ यन्त्रावर्तनविधिः ।
 ५८ यन्त्राधारनिरूपणम् ।
 ५९ यन्त्रसिद्धिकालप्रकाशनम् ।
 ६० रौप्यधारण-मालाभेदप्रदर्शनम् ।
 ६१ मालाफलनिर्णयः ।
 ६२ मालाफलकालकथनम् ।
 ६३ स्त्रीदीक्षाविधिः ।
 ६४ काद्यादिमतमाहात्म्यम् ।
 ६५ कालीयोगरहस्यम् ।
 ६६ आसन-तत्फलकालनिर्देशनम् ।
 ६७ ध्यानशक्तियोगनिर्णयः ।
 ६८ शक्तिमहिम-कुलतिथि-पूजाकालयोग—
 बालाकरूपलतायोगनिरूपणम् ।
 ६९ ब्रह्मराजयोगनिर्णयः ।
 ७० रहस्ययोग— कुलदर्भ-ध्यानभेद-मुद्राभे-
 दादिप्रदर्शनम् ।
 ७१ नष्टप्रायश्चित्तविधानम् ।
 ७२ नष्टादियन्त्रसिद्धिसाधन—महायन्त्रग्रह-
 णप्रकाशनम् ।
 ७३ मुण्डासनसंस्करणम् ।
 ७४ मुण्डपात्रशोधनतत्सिद्धिनिरूपणम् ।
 ७५ मुण्डसाधनविधिः ।
 ७६ मालारात्रिविधान-तच्छोधनविधानम् ।
 ७७ आसनप्रयोग-तत्फलभेदनिर्णयः ।

१०८८ शिवताण्डवं (यन्त्रशास्त्रम्)

दक्षिणामूर्तिविरचितम्

नीलकण्ठकृतटीकोपेतम् । शाकसंवत् १६०२ ।

पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवं नवीनावस्थाकं संपूर्णम् । चतुर्दशसु पटलेषु विरचितसंदर्भोपन्याससमापनम् । पत्रसंख्या ३१ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या २१ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या ४२ । पत्रसंनिवेशः ११ $\frac{3}{4}$ × ८ ।

आरम्भः

ओं श्रीगणेशाय नमः ओं

श्रीदक्षिणामूर्तिगुरुं प्रणम्य

तदीरितश्रीशिवताण्डवस्थाम् ।

यन्त्रावलीमङ्गमयीं पुनस्तां

व्याकुर्महे सज्जनरञ्जनाय ॥ १ ॥

पूर्वं मया या विहिताङ्गयन्त्र-

व्याख्या खलैः सा पिहितातिमौढ्यात् ।

अतः पुनः श्रीमदनूपभूष-

नियोगतस्तामपरां करोमि ॥ २ ॥

कः पुनरनूपभूष इत्याकाङ्क्षायां तदंशावलिमाह-

यं नाथं प्राप्य नाकं हसति महम(यी?ही) जङ्गलं नन्दनत्वं

प्राप स्वःसप्तकश्रीपदमचलमभूत् पूरिकांनेरनास्त्री ।

शूरः श्रीमान् वदान्यः शम्भदमसहितो नीतिशिक्षागुरुणा-

माद्यः सोऽद्यापि कीर्त्या जगति विजयते रायकल्याणमलः ॥ ३ ॥

समजनि विक्रमनगरे राजा श्रीरायसिंहाख्यः ।

यस्मिन् ददति गजौघान् गजपतिभावं गतोऽत्रि(लापो?पालो)पि ॥ ४ ॥

दीपादिव प्रदीपस्तस्माच्छ्रीसूरसिंहोऽभूत् ।

मारव(धू?भू) बौद्धारं यं लब्ध्वात्मानमुद्भटं मेने ॥ ५ ॥

वदान्यानां मूर्ध्नि स्फुरतु लभतां सूतसुततां

परप्रीतश्रीको विजयविजितो भूविधुरितः ।

कथं वा राधेयः कल(य)तु कथं कर्णसमताम् ॥ ६ ॥

श्रीमान् नृप(ति)पूर्णेन्दुः कर्णक्षीरार्णवोद्भवः ।

यत्कीर्तिकौमुदी भाति वि(श्वप?श्वक्) संतापनुत्तये ॥ ७ ॥

लोहदारुदृषदामिवोदराद्

वज्रसार(शि?मि) व ताण्डवादिव ।

केन वोपकरणेन कः पुमान्

यन्त्रचित्रमुपनीय दर्शयेत् ॥ ८ ॥

जयत्यनूपभूपोऽसौ यदाज्ञावलयोगतः ।

भिनत्त्यभेद्यमप्यर्थं शौर्यं पाण्डित्यशालिनः ॥ ९ ॥

श्रीमत्स्फूर्जदन्तूपभूपतिमहाक्षेत्रे निसर्गोज्ज्वले

श्रीमत्सद्गुरुवाक्यबीजनिचयान् उ (स्मा?त्वा) समुत्पादितः ।

श्रीमच्चौधरिनीलकण्ठवशिना वर्षं विना भूयसे

भूयाद्विव्यफलाय यन्त्रलतिकारामोऽयमत्यद्भुतः ॥ १० ॥

शिवताण्डवटीकेयमनूपारामसंज्ञिता ।

यन्त्रकल्पद्रुममयी दत्ताष्टोऽभीष्टसं(तितं ? ततिम्) ॥ ११ ॥

अन्तः

अनूपारामोऽयं परमश्विपदो (?) बीजविभवो

महायन्त्रैः कल्पद्रुमशतसमैर्हृत्कटफलैः ।

समस्तार्थे यत्नस्तमिममनुसंधाय सकल-

श्रियोपेतो भूयाद् भुवि बुधजनोऽनूपकृपया ॥ १ ॥

दृक्पूर्णाष्टि १६०२ समे शकेन्द्रसमये मास्याश्विने विष्णुभे

टीकैषा परिपूर्णतामुपगता क(रणां?र्णा) त्मजप्रीतये ।

ष(द्रु?ष्म) न्त्रीहृदयारविन्दरविणा दिव्यार्थरत्नाकर-

त्रय्यम्भोनिधिम्(न्दि?न्द)रेण वि (ह?हि)ता श्रीनीलकण्ठेन या ॥२॥

पुष्पिका

इति श्रीमत्समस्तसामन्तचूडामणिमरीचिमञ्जरीसमर्चितपादपीठोपान्त उ—राजाधिराज-
कर्णमहाशयसूनुना श्रीमदनूपसिंहेन प्रेरितपदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधर-चतुर्धरवंशावतसंगोवि-

न्दमूरिसूनोः नीलकण्ठस्य कृतौ श्रीशिवताण्डवीयाङ्गन्यन्त्रव्याख्याने अनूपारामसंज्ञे
षोडशकोष्ठलेखनप्रकारकथनं नाम चतुर्दशः पटलः समाप्तः ॥

१३

२४१ शिशुपालवधम् ।

दत्तकात्मज—माघकविविरचितम्

आनन्ददेवायनि-वल्लभदेवकृतटीकोपेतम् ।

इदं हस्तलिखितं भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिजरदवस्थाकं प्राचीन-
तरम् । आदितः पञ्च पत्राणि विनष्टानि, अन्ततोऽपि विंशे सर्गे त्रिचत्वारिंशच्छ्लोकानन्तरम्
आसर्गपरिसमाप्तेर्विनष्टानि, अन्तरान्तराणि । प्रायशो विद्यमानपत्रसंख्या ३७९ । श्रेणिसंख्या
२०-२१ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २९-२९ । पत्रसंनिवेशः $९\frac{1}{2} \times ८\frac{1}{2}$ ।

आरम्भः

दण्डादिभ्यो यः पुरुष एव पुरुषः अन्येषामपि दृश्यत इति दीर्घः सपर्येति कण्डूदिषु
सपरशब्दपाठाच्च अ प्रत्ययात् पर्यपूजयति पूजेर्णिजन्ताल्लुङ् णिश्चिद्रुभ्यः कर्तरि चङ्
णिलोपः णौ चङ्युपाधाया ह्रस्वः इति द्वित्वम् चङि ह्रस्वः दीर्घो लघोः हलादि.....ति शेषां
उपैतुमिति इच्छार्थेषु लिङ्लोटौ समानकर्तृकेषु तुमन् मनीषा बुद्धिर्विद्यते येषामिति प्रशंसायां
ब्रीह्यादिभ्यश्चेतीति ॥ १४ ॥

न यावदेतावुदपश्यदुत्थितौ

जनस्तुषाराञ्जनपर्वताविव ।

स्वहस्तदत्ते मुनिमासने मुनि-

श्रिरन्तनस्तावदभिन्यवीविशत् ॥ १४ ॥

पुष्पिका

(इति श्रीमद्) आनन्ददेवायनि-वल्लभदेवविरचितायां माघकाव्यसारटीकायां
संदेहविषयविषयाख्यायां प्रथमः सर्गः ॥

अन्तः

कृतकेशविडम्बनैर्विहायो

विजयं तत्क्षणमिच्छुभिश्छलेन ।

अमृताग्रभुवः पुरेव पुच्छं

वडवाभर्तुरवारि काद्रवेयैः ॥ २० । ४३ ॥

काद्रवेयैर्नागैर्विहाय ॥ खमवारि व्यानशे । कीदृशैः ॥ कृतकेशविडम्बनैर्विहितकचानुकारैः
बालसदृशैः ॥ काष्ण्यादित्यर्थः । तथा तत्क्षणं छलेन मायया विजयमरिपराभवमभिलाषुकैः ।
किमिवावारि । पुरा वडवाभर्तुः ॥ पुच्छमिव यथा पुरा पूर्वमब्धिमथने वडवाभर्तुरश्वस्य पुच्छ
बालधिः ॥ काद्रवेयैरवारि आश्रायि । कस्याश्वस्य अमृताग्रभुवोऽमृतज्येष्ठस्योच्चैःश्रवसः । कीदृ-
शैस्तैः कृतं केशेषु विलम्बनमालम्बोऽवस्थितिर्यैः यतश्छलेन विजयैषिभिः । एवं हि श्रूयते पुरा
किल दक्षदुहितरौ कश्यपभार्ये कद्रुविनते व्यवदताम् पूर्वाह उच्चैःश्रवसः ॥ कृष्णं पुच्छम् ।
अपरा तु श्वेतमिति पणश्च दासभावः । ततः कद्रूर्विषण्णा नागानाह पुत्रकाः दास्यं नीतामेव
मां वित्त वलक्षबालधिरध्वराजः । कुरुतोपायं रक्षत जननीमिति । ततः शेष.....
मन्त्रादिष्टा नागपञ्चशती तामाह रभसकृतप्रत्यङ्गे..... ।

५०

४७५ श्राद्धकाण्डी ।

.....

इदं हस्तलिखितं भूर्जपत्रात्मकं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकमतिप्राचीनतरं जरदवस्थाकं
संपूर्णम् पृष्ठसंख्या ४ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १८ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या २४-२९ । पत्र-
संनिवेशः १० × ८ ।

आरम्भः

अथ श्राद्धकाण्डी लिख्यते

कुर्यादहरहः श्राद्धमन्त्राद्येनोदकेन वा ।

पयोमूलफलैर्वापि पितृभ्यः प्रीतिमाहरन् ॥

नित्यं श्राद्धमदैवं स्यात्पिण्डार्घ्याह्वानवर्जितम् ।

न चात्र दक्षिणां दद्यान्न कुर्याद्विकिरं तथा ॥

स्थानं सर्वा महानद्यः सरांसि प्रवराणि च ।

अन्तः

अर्घ्यपात्रमवाचीनं वाजे वाजे इति क्षिपेत् ।

आमा वाजस्येति जप्त्वा पिण्डानथ मनोन्विति ।

उत्थाप्य गोविप्राजाग्निजलेष्वेकत्र निक्षिपेत् ॥

विमोच्याग्रिं ततोऽच्छिद्रमुक्त्वा विप्रान् विसर्जयेत् ।
 किञ्चिन्मात्रमनुव्रज्य स्वयं पात्राणि चालयेत् ॥
 ततश्चान्यान्पितृन्ब्रह्मैरुदकैरपि तर्पयेत् ।
 श्राद्धस्य शेषमश्नीयात् सभृत्यातिथिवान्वयः ॥

इति श्राद्धकाण्डी ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥

१०६

७५९ स्कन्धास्थिग्रन्थः ।

विश्वेश्वरविरचितः

हस्तलिखितोऽयं ग्रन्थो देवनागराक्षरलिपिको नूतनो नवावस्थः संपूर्णः । पञ्चदशाध्याय-
 अष्टाध्यायगर्भाभ्यां पूर्वोत्तरभागाभ्यां विरचितसंदर्भोपन्यासः । पत्रसंख्या ९० । प्रतिपृष्ठं
 श्रेणयः २३ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १८ । पत्रसंनिवेशः १३ $\frac{1}{2}$ × ८ ।

आरम्भः

ओं श्रीगुरुवे नमः

यन्माययात्र निखिलं वैचित्र्यं दृश्यतेऽद्भुतम् ।

तं नौमि परमानन्दं सर्वसाक्षिणमीश्वरम् ॥ १ ॥

श्रीरणवीरसिंहाख्यमहाराजनिदेशतः ।

स्कन्धास्थिग्रन्थसंज्ञोऽयमपूर्वः क्रियते मया ॥ २ ॥

यद्यपि सन्ति जगत्यां शास्त्राणि महत्तमानि दैवविदाम् ।

तदपि विचित्रमिवेदं दृष्ट्वा सर्वे प्रतुष्यन्तु ॥ ३ ॥

दुर्जयांस्तिव्वताद्यांस्तु प्रत्यन्तानजयद्यदा ।

श्रीमद्गुलात्रसिंहाख्यो महाराजो महामतिः ॥ ४ ॥

महाराजप्रतापाग्निप्लुष्टपद्धतिकण्ठकाः ।

पाटञ्चरभयोन्मुक्ता जनाश्चक्रुर्गमागमम् ॥ ५ ॥

तत्र तेभ्यो जनेभ्योऽथ रणवीरः प्रतापवान् ।

तत्तद्देशचमत्काराञ्छुश्रुतावैतादृशान् बहून् ॥ ६ ॥

अभूत्पुरा यवनदेशे लुकमानिति विश्रुतः ।

तत्पार्श्वेऽभूदियं विद्या त्रिकालज्ञानदर्शिका ॥ ७ ॥

ज्ञानं त्रैकालिकं वक्ति तयासौ पुस्तकस्थया ।
 तेनास्य वक्षगाः सर्वे लोकाः (:) तद्देशवासिनः ॥ ८ ॥
 दृष्ट्वास्य महदाश्चर्यं रिपवोऽमर्षपूरिताः ।
 हत्वा तान्पुस्तकान्सर्वाञ्छित्त्वा भित्त्वा जलेऽक्षिपन् ॥ ९ ॥
 विद्या जले विगलिता पीता मैषैस्तृषाकुलैः ।
 स्थितैषां स्कन्धमध्ये सा मायायां किं न भाव्यते ॥ १० ॥
 तां सर्वत्र विचिन्वद्भिः (:) तच्छिष्यैस्तत्र लक्षिता ।
 हत्वा मैषं गृहीत्वास्य स्कन्धास्थि तैर्मुदान्वितैः ॥ ११ ॥
 स्वभाषयाथ ते चक्रुः ग्रन्थं शानेतिनामकम् ।
 ततः प्रभृति तद्देशे विद्यैषा विस्तृतिं गता ॥ १२ ॥
 एतच्छ्रुत्वा महाराजो मुखात्तद्देशवासिनाम् ।
 आनयामास तं ग्रन्थं तेभ्यो दत्त्वा धनं बहु ॥ १३ ॥
 तस्माद् गृहीत्वा रचितं प्रभूणां शासनान्मया ।
 यथा तत्र तथैवात्र भाषाभेदोऽत्र केवलम् ॥ १४ ॥
 गूढाश्चापि महाप्रश्ना ज्ञायन्तेऽत्र स्फुटा बुधैः ।
 तस्माद्योऽत्र सदाभ्यासं करोति स त्रिकालवित् ॥ १५ ॥

.....
 युद्धार्थिनां च भूपानामेतच्छास्त्रं विशेषतः ।
 जयाजयस्य ज्ञानार्थं बलाद्यर्थं च भाषितम् ॥

पुष्पिका

इति श्रीमन्महाराजाधिराज—जम्बूकाश्रीर—तिब्बताद्यनेकदेशाधिपतिप्रभुवरमहाराज-
 रणवीरसिंहाज्ञया ज्योतिर्विद्विम्बेश्वरविरचिते स्कन्धास्थिप्रश्ने मिश्रकाध्यायः समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

अन्तः

स्कन्धास्थिप्रान्ते चेद्रक्तं महावातभयं तदा ।
 इत्यादयो बहुविधोपाधयः संभवन्ति हि ॥

इति छानाबीनी अष्टमोऽध्यायः ८ समाप्तः ।

७६० स्वप्नचिन्तामणिः ।

दुर्लभराजात्मज--श्रीमद्देवविरचितः

पुस्तकमिदं हस्तलिखितं देवनागराक्षरलिपिकं नवीनं, नवावस्थं संपूर्णम् ! पत्रसंख्या
। प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या ११ । प्रतिश्रेण्यक्षरसंख्या १३ । पत्रसंनिवेशः ९ $\frac{१}{३}$ × ७ $\frac{१}{३}$

ओं श्रीगणेशाय नमः ॐ श्रीसाम्बशिवाय नमः अथ स्वप्नाध्यायो लिख्यते

कविभिः करकलितमिव त्रैलोक्यमिदं विलोक्यते सद्यः ।

आसाद्य यत्प्रसादं सा जयति सरस्वती देवी ॥ १ ॥

कृतिभिः कृतानि खण्डोद्देशेन स्वप्नलक्षणान्यन्यैः ।

तान्येक (त्र)स्थानि स्वप्नानि संक्षेपतो वक्ष्ये ॥ २ ॥

धर्मरतः समधातुर्यः स्थिर(तर?चेता) जितेन्द्रियः सद्यः ।

प्रायस्तस्य प्रार्थितमर्थं स्वप्नं प्रसाधयति ॥ ३ ॥

स्वप्नप्रधानानि नव श्रुतमनुभूतं प्र(द?दृ)श्यमनुरूपम् ।

दुष्कृतसुकृतविकाराद् देवाः पुण्यानि पापानि ॥ ४ ॥

आद्यं षट् तेषां शिवमशिवं वापि निष्फलं ज्ञेयम् ।

अन्त्यं त्रिकं च पुंसां शुभाशुभं सूचयत्यचिरात् ॥ ५ ॥

ज्ञेयः प्राज्ञेन दिवा दृष्टः कृतपरिचयस्तथाभिहितः ।

आधिव्याधिभवो वा मलस्वप्न(ः) फलविहीनश्च ॥ ६ ॥

इति श्रीमहत्तमश्रीदुर्लभ(भ) राजात्मजश्रीमद्देवविरचिते स्वप्नचिन्तामणौ शुभस्वप्ना-
वेकारः प्रथम लं(?) ॥

अन्तः

आत्मनस्तु शिरःछायां नैव पश्येत कर्हिचित् ।

उत्पातमीदृशं दृष्ट्वा मासमेकं स जीवति ॥ ३३ ॥

इमा रुद्रेति मन्त्रेण जुहुयात्सर्पिषाहुति(म्) ।

आहुतिद्वे सिंहसे तु होमश्च कथितो भवेत् ॥ ३४ ॥

वृषभं दक्षिणां दद्यात् ततः संपद्यते शुभम् ॥ ३५ ॥
इति दुःस्वप्नशान्तिः संपूर्णं ॥ शुभं ॥

१२७

५२४ हविंशसंग्रहः ।

महर्षिव्यासप्रणीतः

इदं भूर्जपत्रात्मकं हस्तलिखितं पुस्तकं शारदाक्षरलिपिकम् अतिजर्णिग्विस्थं प्राचीनतरम्
आद्यन्तयोच्छ्रुटितम् । विद्यमानपत्रसंख्या २४३ । प्रतिपृष्ठं श्रेणिसंख्या १५ । प्रतिश्रेण्यक्षर-
संख्या २०—२२ । पत्रसंनिवेशः $७\frac{1}{2} \times ७\frac{1}{2}$ ।

आरम्भः

.....
.....र्षमहापालोऽभवत्सुतः ।
वेदेषु स परिज्ञातः प्रतिष्ठितः..... ॥
महामना इति सुतो महापालस्य धार्मिकः ।
.....जैः पूजितः सुमहामनाः ॥

अन्तः

.....ण परं पदमिहेच्छता ।
एतत्पवित्रं परममेतद्धर्मनिदर्शनम् ॥
एतत्सर्वगुणोपेतं श्रोतव्यं भूतिभिच्छता ।

पुष्पिका

पर्वपूजा कथायोगो लिखितोऽयं दशोत्तरः ।
मयाध्यायः शततमो नाम वंशे हरेः शुभे ॥

शौनकः

उक्तोऽयं हरिवंशश्च पर्वाणि.....

मुद्रितग्रन्थानामकारादिक्रमेण अनुक्रमणिका.

अन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	अन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
३२५	अग्निपुराणम्	९८४	अर्गलास्तोत्रम् १०२०
३०४	अङ्गिरस्मृतः ३०५	४९८	अर्जुनगीता
५६२	अजीर्णमञ्जरी ८१५	६२१	अर्थसंग्रहः
३०५	अत्रिस्मृतिः	१४०	अलङ्कारशेखरः
१	अथर्ववेदसंहिता	८६०	अवतारचरितम्
२१	अथर्वशिखोपनिषत् २२	१४१	अष्टदुर्गपरिचयः २२०
२२	अथर्वशिखर उपनिषत्	१४२	अष्टात्मनम् १८२
२३	अथर्वशिखर उपनिषद्दीपिका २२	६३२	अष्टाङ्गयोगः
१०७	अद्भुतरामायणम्	६३३	स एव
८५८	अद्भुतसृष्टिचरित्रम्	६३४	स एव
४९२	अद्वैतमार्तण्डः	६३५	स एव
४९३	स एव	६३६	स एव
४९४	अद्वैतसुधा	६३७	स एव
४९५	अध्यात्मरामायणम्,	६३८	स एव
७६३	अनुपानतरङ्गिणी ७८२	६३९	स एव
४९६	अनुभूतिप्रकाशः	६४०	स एव
९०	अनेकार्थपदसंग्रहः	६४१	स एव
११०१	अपराधभञ्जनस्तोत्रम्. १८३.	६४२	स एव
४९७	अपरोक्षानुभूतिः	६४३	स एव
१२१८	अप्रतिमप्रतिमा.	६४४	स एव
९१	अमरकोषः	६४५	स एव
९२	स एव	६४६	स एव
९३	स एव	७६७	अष्टाङ्गहृदयम्
१३९	अमरकशतकम् १८३	७६८	तदेव
८५९	अमीरहमजा की दास्तान.	७६९	तदेव
२४	अमृतबिन्दूपनिषत्. २२.	७७०	तदेव
२५	अमृतबिन्दूपनिषद्दीपिका ३२	४९९	अष्टादशश्लोकीगीता, १२४९
११०३	अमृतसरःस्तोत्रम् ६१६	५००	अष्टावक्रगीता
७६४	अमृतसागरः	३०७	आचारमयूखः
७६५	स एव	१२९९	आत्मीनारीगोपाल.
११०४	अम्बाषोडश	६४७	आत्मतत्त्वविवेकः
११०५	तदेव	५९१	आत्मपुराणम्
११०६	तदेव	५०२	तदेव
७६६	अकप्रकाशः	५०३	आत्मबोधः

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
५०४	ए एव १८३	१४९	ऋतुसंहारकाव्यम्.
५०५	स एव	१५०	तदेव १८३
२६	आत्मोपनिषत् २२	३२	ऐतरेयोपनिषत् ५३
११०९	आदित्यहृदयम्	३३	सैव ३०
१११०	तदेव	९९०	कङ्कालमालिनीतन्त्रम् ९९६
११११	तदेव ११७२	१३००	कटलागस.
१४३	आनन्दलहरी १८३	१३०१	स एव.
५०६	आनन्दामृतवर्षिणी	१३०२	कटलागसकटिलागोरम्
५०७	सैव	३४	कठोपनिषत् २९
३०८	आपस्तम्बस्मृतिः ३०५	३५	सैव ३०
२७	आरुण्योपनिषत् २२	३६	कण्ठश्रुत्युपनिषत् २२
२८	आरुण्ये.पनिषद् द्वीपिका. २२	५१०	कपिलगीता
१४४	आर्यसप्तशती १८३	७७१	करिकल्पलता
९४	आशुत्रोधव्याकरणम्	३१२	कर्मविपाकसंहिता
३०९	आशौचनिर्णयः	८२६	कल्किपुराणम्
३९७	आह्निकसूत्रावलिः	९५	कविकल्पद्रुमः
८६१	इतिहासराजस्थान	८६५	कवित्तरामायणम्
१११३	इन्द्राक्षीस्तोत्रम् ११९१	१५१	कविवंशावलिः २२०
२९	ईशोपनिषत्	१३०३	कवीरपदसंग्रहः
३०	सैव	३१३	कश्यपस्मृतिः
९८७	उड्डामरेश्वरतन्त्रम् ९९३	४००	कातीयतर्पणम्
१४५	उत्कलपरिचयः २२०	३१४	कात्यायनस्मृतिः ३०५
५०९	उत्तरगीता	९९३	कामधेनुतन्त्रम् ९९६
१४६	उत्तरचातकाष्टकम् १८३	२७६	कामन्दकीयनीतिसारः
३१०	उत्सर्गमयूखः	९९६	कामाख्यातन्त्रम्
१४७	उद्धवदूतम् १८३	६४८	कारिकावली
१४८	उद्धवसंदेशः १८३	८६६	कार्तिकमाहात्म्यम्
३९८	उपनयनपद्धतिः	७७२	कालज्ञानम्
३९९	उपनयनसंस्कारः	१११५	कालिकासहस्रनाम
३१	उपनिषत्समुच्चयः	१११६	कालीस्तुतिः
१११४	उमामहेश्वरमाहात्म्यम् ६९३	१११७	सैव
३११	उशनःस्मृतिः ३०५	१११८	सैव
२	ऋग्वेदसंहिता (१ म भाग)	१११९	सैव
३	सैव (२ य भाग)	११२०	कालीस्तोत्रविधानम् १११३
४	सैव (३ य भाग)	११२१	तदेव १११७
५	सैव (४ र्थ भाग)	११२२	तदेव १११८
६	सैव (५ म भाग)	११२३	तदेव १११९
७	सैव (६ ष भाग)	१३०४	कालकहरकथा १३०५

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
१५२	काव्यदर्शः	११२६	कुण्डमहिम्नः स्तोत्रम् १३०५,
८२७	काशीखण्डम्	११२७	कुण्डयुगलकवचम् २२०
११२४	काशी तोत्रम् १८३	११२८	कुण्डाष्टकम् ६१७
१५३	किरातार्जुनीयम्	११३२	कुण्डाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् २२०
१३०५	कीर्तिविलासः	८६७	केदारमाहात्म्यम् ८७६
९९७	कीलकस्तोत्रम् १०२०	३७	केनोपनिषत् २९
४०१	कुण्डकल्पद्रुमः	३८	सैव ३०
४०२	स एव ४१७	१००१	कोलावलीतन्त्रम् १०२७
४०३	कुण्डकाटिका ४१७	३९	कैवल्योपनिषत् २२
४०४	कुण्ड धौमुदी ४१७	४०	सैव ४७१
४०५	कुण्डतत्त्वप्रदीपः ४१७	४१	सैव
४०६	कुण्डनारदपञ्चरात्रः ४१७	४२	कैवल्योपनिषद्दीपिका २२
४०७	कुण्डपद्मपुराणः ४१७	१००४	क्रमदीपिका ९९६
४०८	कुण्डप्रदीपः ४१७	४३	क्षुरिकोपनिषत् २२
४०९	कुण्डमण्डपदर्पणः ४१७	७०३	स्वर्गोलसारः
४१०	कुण्डमरीचिमाला ४१७	७०४	स एव
४११	कुण्डमार्तण्डः ४१७	७०५	स एव
४१२	कुण्डरचना ४१७	१५७	गङ्गालहरी
४१३	सैव ४१७	१५८	सैव १८३
४१४	कुण्डरत्नाकरः ४१७	१५९	गङ्गाष्टकम् १८३
४१५	कुण्डरामवाजपेयी ४१७	११३३	गङ्गास्तुतिः ८७६
५११	कुण्डलिये ५२३	९२७	गणपति आरती
४१६	कुण्डशुल्बकारिका ४१७	११३७	गणपतिसहस्रनामावलिः
४१७	कुण्डसिद्धिः	११३८	सैव
४१८	सैव	५१२	गणेशगीता
४१९	कुण्डाङ्ककुशः ४१७	८२९	गणेशपुराणम्
४२०	कुण्डार्कः ४१७	८३०	तदेव
४२१	कुण्डार्णवः ४१७	११३६	गणेशशतनाम ११३७
४२२	कुण्डोद्धिः ४१७	११३७	गणेशसहस्रनामावलिः
४२३	कुण्डोद्घोतः ४१७	११३८	सैव
१५४	कुमारसंभवम्	१००५	गन्धर्वतन्त्रम् ९९६
१५५	तदेव (उत्तरार्धम्)	१००७	गन्धोत्तमानिर्णयः
१०००	कुलार्णवतन्त्रम् १०२७	८३१	गरुडपुराणम्
१५६	कुवलयानन्दः	८६८	गर्गसंहिता
९७	कुतुब्धितसमासप्रकरणम्	४४	गर्भोपनिषद् २२
४२४	कृत्यसंग्रहः	४५	गर्भोपनिषद्दीपिका २२
८२८	कुण्डजन्मखण्डम्	९२८	गाथा
११२५	कुण्डताण्डवस्तोत्रम् १८३	१००८	गायत्रीतन्त्रम् १०२६

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
१०१०	गायत्रीपञ्चङ्गम्	३१८	स एव
१०११	गायत्रीपञ्चङ्गं सपुरश्चरप्रम्	४२६	चतुर्विंशतिगायत्री.
१०१२	तदेव	२५९	चन्द्रशेखरचम्पूः
४२५	गायत्रीमन्त्रव्याख्या ३९८	२६०	सैव
४६	गारुडोपनिषत् २२	७०७	चमत्कारचिन्तामणिः
९२९	गीतकर्मप्रकाशः	७७३	चरकसंहिता (१ म भाग)
१६०	गीतगोविन्दम् १८३	७७४	सैव (२ य भाग)
१६१	तदेव	७७५	सैव (३ य भाग)
५१३	गीतापञ्चरत्नम्	७७६	सैव (४ र्थ भाग)
५१४	तदेव	७७७	सैव (५ म भाग)
५१५	तदेव	७७८	सैव (६ ष भाग)
५१६	तदेव	७७९	सैव (७ म भाग)
५१७	तदेव	२७७	चाणिक्यशतकम् १८३
५१८	तदेव	९३३	चारणकुलप्रकाशः
५१९	गीतासप्तश्लोकी ५६०	७८०	चिकित्साधातुसारः
९३०	गीतिका	७८१	स एव
१६२	गुणरत्नम् १८३	९८	चित्रचन्द्रिका
११४४	गुरुनानकाष्टकम् ५२०	४७	चलिकोपनिषत् २२
५२०	गुरुपीयूषलहरी	१६४	चैतन्यचन्द्रोदयः
१०१३	गुप्तसाधनतन्त्रम् १०२६	१६५	स एव
१०१५	गोपालपञ्चाङ्गम्	११५२	चैतन्यपञ्चकम् २२०
११४७	गोपालसहस्रनाम	१६६	चौरपञ्चाशिका १८३
९३१	गोपीचन्दलीला ९७२	९९	छन्दोमञ्जरी
११४८	गोवर्धनाष्टकम् ११७२	४८	छन्दोग्योपनिषत्
११४९	गोविन्दपञ्चकम् २२०	४९	सैव
१०१७	गौतमीयतन्त्रम् ९९६	९३४	जगन्नाथ आरती ९२७
९३२	गौरीप्रारम्भः ९२७	१६७	जगन्नाथाष्टकम् १८३
७०६	ग्रन्थलाघवम्	८३४	जन्माद्यस्येति श्लोकत्रयीव्याख्या
१३०६	ग्राम्यकल्पद्रुमः	१३०७	जागती जोत
१६३	षट्कर्पूरः १८३	७०८	जातकाभरणम्
१०१८	चण्डिकासाहस्यम्	७०९	ज.तकालङ्कारः
१०१९	चण्डिकाशापाविमोचनम् १०४१	९३५	जानकीनाथ आरती
१०२०	चण्डीप्रयोगविधिः	५०	जाबालोपनिषत् २४
८३२	चतुःश्लोकी भागवतम् ११७२	५२१	जीवन्मुक्तिविवेकः
८३३	तदेव ५६०	७१०	मिनीयं सूत्रम्
३१५	चतुर्वर्गचिन्तामणिः	७११	व
३१६	स एव	८६९	जैमिनीयाश्वमेधः
३१७	स एव	५२२	ज्ञानकटारी ५२३

ग्रन्थः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
११५४	ज्ञानदीपस्तोत्रम् = १६	११५६	तुलसीनामसहस्रम्
५२३	ज्ञानप्रकाशः	११५७	तुलसीतोत्रम् ११५५
५२४	ज्ञानमाला	५१	तंजोबिन्दूपनिषत् २२
६५०	ज्ञानयोगसारः ६३२	५२	तंजोबिन्दूपनिगद्दीपिका २२
६५१	ज्ञानमाला	५३	तैत्तिरीयोपनिषत्
६५२	स एव ६३२	५४	सैव ३०
६५३	स एव ६३२	१०२९	ताडलतन्त्रम् १०२६
६५४	स एव ६३२	८७०	त्रिकूटाकथा
६५५	स एव ६३२	११५८	त्रिकूटास्तुतिः
६५६	स एव ६३२	११५९	सैव
६५७	स एव ६३२	९३६	त्रिगुणशिवआरती ९२७
६५८	स एव ६३२	१०३१	त्रिपुरासारसमुच्चयः १०२६
६५९	स एव ६३२	३१९	दक्षः स्मृतिः
६६०	स एव ६३२	३२०	सैव ३५
६६१	स एव ६३२	८	दण्डकं यत्तुर्वैदीयम्
६६२	स एव ६३२	३२१	दत्तकचन्द्रिका
६६३	स एव ६३२	३२२	दत्तकमीमांसा
६६४	स एव ६३२	४२९	दशकर्मपद्धतिः
५२५	ज्ञानविद्यासः ६२५	४३०	सैव
५२६	स एव ६२६	२६१	दशकुमारचरित्रम्
५२७	ज्ञानसमुद्रः ६२५	५५	दशोपनिषद्भाषा
५२८	स एव ६२६	३२३	दानमयूखः
७१२	ज्ञानस्वरोदयः	९३८	दुर्गाआरती ९२७
७१३	ज्योतिर्निबन्धः	९३९	सैव ९२७
७१४	ज्योतिर्विद्वाभरणम्	९४०	सैव ९२७
६६५	तत्त्वचिन्तामणिः	५३१	दुर्जनकरिपञ्चाननः
५२९	तत्त्वनिदिध्यासनगाथा ६९७	१६८	दृष्टान्तशतकम् १८३
५३०	तत्त्वानुसन्धानम्	४३१	देवर्षितर्पणम्
१०२५	तन्त्रसारः	११६७	देवीकवचम् १०२०
६६६	तर्कसंग्रहः	५३२	देवीगीता
६६७	स एव	८३५	देवभा वतम्
६६८	तर्कसूत्रम्	१०३८	देवीमाहात्म्यम् (सप्तशती)
७१५	तार्जकनीलकण्ठी	१०३९	तदेव
७१६	सैव	१०४०	तदेव १०२०
१०२६	ताराग्रहस्यम्	१०४१	तदेव
७१७	तिथिपत्री	१०४२	तदेव
१३०८	तिलिस्मफिरङ्ग	११७०	देवीशतनामकम् ११६९
११५५	तुलसीकवचम्	११६८	देवोसहस्रनामावलिः

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
११६९	सैव	११७४	तदेव
१००	दर्श नाममाला	५३५	नारायणसारसंग्रहः
१६९	धनञ्जयविजयम्	८७१	नासिकेतोपाख्यानम्
१७०	तदेव	१०४५	निरुत्तरतन्त्रम् १०२६
२७८	धर्मनीतिः	३२७	निर्णयसिन्धुः
३१५	धर्मप्रबोधिनी	१०४८	निर्वाणतन्त्रम् ९९३
१७१	धर्मविवेकः १८३	५३६	निर्वाणपञ्चकम् ६०१
३२६	धर्माधिसारः	२८०	नीतिप्रदीपः १८३
११७१	धाटीपञ्चकस्तोत्रम् ५३५	१८१	नीतिमयूखः
१०१	धातुपाठः	२८२	नीतिरत्नम् १८३
१०२	स एव १२८	२८३	नीतिरत्नकम्
१०३	स एव १२९	२८४	तदेव
१०५	धातुरूपादर्शः	२८५	तदेव
१०६	धातुरूपावलिः	२८६	तदेव
५६	ध्यानबिन्दूपनिषत् २२	२८७	नीतिशतकम्
५७	ध्यानबिन्दूपनिषद्दीपिका २२	२८८	तदेव १८३
९४१	नखशिख-शिखनख	२८९	नीतिसारम् १८३
१७२	नलोदयः १८३	१०४९	नीलतन्त्रम् ९९६
१७३	स एव	६०	नीलरुद्रोपनिषत् २२
५३३	नवगीता	८७२	नृत्यगोपालनिजवार्ता
४३३	नवग्रहशान्तिविधानम्	११७६	नृसिंहकवचम्
४३४	तदेव	११७७	तदेव
४३५	तदेव	२६२	नृसिंहकवचम्
४३६	तदेव	१७७	नैषधचरित्रम् (१३ श सर्ग)
४३७	तदेव	१७८	तदेव (१३-१४ सर्ग)
१७४	नवरत्नम् १८३	१७९	तदेव (१४-१५ सर्ग)
१७५	नवरत्नानि १८३	१८०	तदेव (१५-१६ सर्ग)
१०४४	नवार्णविधिः १०२०	१८१	तदेव (१६-१७ सर्ग)
२७९	नसीहतनामा ९०	१८२	तदेव (१७-२२ सर्ग)
१७६	नागानन्दम्	६६९	न्यायकौमुदी
७८२	नाडीज्ञानतरङ्गिणी	६७०	न्यायबोधिनी
७८३	नाडीदर्पणः	४४२	पञ्चकशान्तिः
५८	नादबिन्दूपनिषत् २२	५३७	पञ्चगीतम्
५९	नादबिन्दूपनिषद्दीपिका २२	५३८	तदेव
१०७	नाममाला ९०	५३९	तदेव
५३४	नारदगीता	२९०	पञ्चतन्त्रम्
११७२	नारायणकवचम्	२९१	तदेव
११७३	तदेव	५४०	पञ्चदशी

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
५४१	सैव (२ भागः)	१११	प्राकृतव्याकरणम्
४४३	पञ्चमहायज्ञविधिः	७२०	प्राकृतिकभूगोलः
१८३	पञ्चरत्नम् (१८३)	७२१	स एव
७८४	पथ्यापथ्याविनिश्चयः	७२२	स एव
१८४	पदाङ्कदूतम् १८३	७२३	स एव
९४२	पद्मा	७२४	स एव
१८५	पद्यसंग्रहः १८३	६५	प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् २२
६१	परमहंसोपनिषत् २२	४४७	प्रातःसायंकृत्यम् १३०५
३२९	पराशरस्मृतिः	१०५२	प्राधानिकरहस्यम् १०२०
३३०	सैव	३३४	प्रायश्चित्तकद्रम्बानिर्णयः
३३१	सैव ३०५	३३५	प्रायश्चित्तमयूखः
७८५	पाकप्रदीपः	१९१	प्रियदर्शिका
७८६	पाकमाला ७८९	१३०९	प्रेमपत्रिका
०९	पाणिनीयशिक्षा १२८	८७५	प्रेमसागर
११०	सैव १२९	१०५३	फेत्कारिणितन्त्रम् १०२३
११७८	पाण्डवगीता	१०५५	बगलापटलः
११७९	सैव	११८३	बगलामुखीकवचम् १०५५
८७३	पाण्डवयशेन्दुचन्द्रिका	११८४	तदेव
६७२	पातञ्जलदर्शनम्	१०५६	बगलामुखीबृहत्पूजापद्धतिः
९	पारस्करगृह्यसूत्राणि		१०५५
९४३	पार्वतीदेवीआरती ९२७	११८५	बगलामुखीमन्त्रगर्भितकवचम्
६२	पिण्डोपनिषत् २२	११५७	बगलामुखीलघुपूजापद्धतिः
३३२	पिष्टपशुमिथ्यभ्रमवादः		१०५५
११८२	पुरुषोत्तमसहस्रनाम	११८६	बगलामुखीशतनाम
७८७	पृष्टिप्रकाशः ७८५	११८७	बगलामुखीसहस्रनाम
१८६	पुष्पवाणविलासः	११८८	बगलामुखीस्तोत्रम्
५४२	पूर्णप्रज्ञदर्शनम्	११८९	बगलाह्वयस्तोत्रम्
१८७	पूर्वचातकाष्टकम् १८३	९४४	बजरङ्गवालाआरती ९२७
८७४	पृथ्वीराजविजयः	९४५	सैव ९२७
१०५१	प्रकीर्णाशितन्त्रम् ९९६	८७६	बदरीनारायणमाहात्म्यम्
४४४	प्रतिष्ठाप्रकाशः	१३१०	बाबाजितो कथा १३०५
४४५	स एव	९४६	बारहमासाकृष्ण गोपी ९२७
३३३	प्रतिष्ठामयूखः	७८८	बालतन्त्रम्
१८८	प्रबोधचन्द्रोदयः	७८९	बालबोधोदयः
१८९	तदेव	७२५	बृहज्जातकम्
६३	प्रभोपनिषत् ३९	३३६	बृहज्ज्योतिषार्णवः (२य. स्तवकः)
६४	सैव ३०	७२६	स एव
१९०	प्रसन्नराववम्	६६	बृहदारण्यकोपनिषत्

अन्याङ्कः	अन्यनाम	अन्याङ्कः	अन्यनाम
६७	सैव	७९३	भावप्रकाशः
७९०	बृहज्जिबपटुरत्नाकरः (२ यभाग)	७९७	भुवनदीपकः
७९१	स एव (५ म. भाग)	७९८	भृगुसंहिता
७९२	स एव (६ छ भाग)	१९६	भाजप्रबन्धः
१०५९	बृहज्जीलतन्त्रम् ९९६	१९७	अमराष्टकम् १८३
३३७	बृहस्पतिस्मृतः ३०५	६७४	भ्रान्तिनिवारणम्
५४३	बोधवावनी ५२३	१९८	मणिकर्णिकामहिमा १८६
५४४	ब्रह्मदर्शनम्	१९९	णिकर्णिकाष्टकम् १८३
५४५	ब्रह्मनिरूपणस्तोत्रम्	११९७	मणित्रयम्
६८	ब्रह्मचिन्दूनिषत् २२	१३१२	मणिमाला (१ म भाग)
६९	ब्रह्मचिन्दूनिषद्दीपिका २२	१३१३	सैव (२ य भाग)
५४६	ब्रह्मविद्याशर्वादिपद्धतिः ६०१	१३१४	मण्डलीककथा १३०५
७०	ब्रह्मविद्योपनिषत् २२	८४६	मत्स्यपुराणम्
८३८	ब्रह्मवैवर्तपुराणम्	५५६	मनीषापञ्चकम् ६०१
८३९	ब्रह्मोत्तरखण्डम्	३४०	मनुस्मृतिः
७१	ब्रह्मोपनिषत् २२	३४१	सैव
३३८	ब्राह्मणसर्वस्वम्	१०६०	मन्त्रकोषः ९९६
११९०	भक्तचामरस्तोत्रम् १८३	१०६१	मन्त्रमहोदधिः ९९६
१३११	भक्तमाला	१०६२	स एव
९४८	भक्तविनोदः	१०६३	मन्त्रसंग्रहः
९४९	स एव	७२९	मथुराचित्रम्
९५०	स एव	१३१५	मल्लकथा १३०५
५४७	भगवद्गीता	११९८	मल्लार्ष्टकम् १३०५
५४८	सैव	१३१६	मसम्बा मीरत्सन
५४९	सैव	१०६४	महात्मीनाचारकम् १०२६
५५३	सैव	१०६५	महासिर्वाणतन्त्रम् ९९६
५५४	सैव	२००	महापद्यम् १८३
५५५	सैव	८७८	महाभारतम्
१९३	भट्टिकाव्यम्	८८३	तदेव (१ म भाग)
१९४	तदेव (९-२२ सर्ग)	८८४	तदेव (२ य भाग)
११९१	भुवानीसंहतनाम्	८८५	तदेव (३ य. भाग)
८४०	भागवतपुराणम्	८८६	तदेव (सभापर्व)
८४१	तदेव	८८७	तदेव (सभापर्व)
८४२	तदेव	८८८	तदेव (१० म भाग)
८४४	भागवतम् (शुक्सागरः)	८८९	तदेव (११ म भाग)
८४५	भागवतभूषणम्	८९०	तदेव (१२ म भाग)
१९५	भास्मिनीखिलासः	८९१	तदेव (१२ म भाग)
८७७	भारतसारम्	८९२	तदेव (१४ म भाग)

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
८९३	तदेव (१४ श भाग)	२०६	मृच्छकटिकम्
११९९	महायो श्वरस्तोत्रम् ६९७	१२०८	मृत्युञ्जयस्तोत्रम् ४७१
५५७	महाव क्यम् ५२३	२०७	मेघदूतम्
५५८	महावाक्यरत्नावली	२०८	तदेव १८३
५५९	सैव	५६२	मोक्षगीता
५६०	महावाक्यविवरणम्	५६३	मोहमुद्गरः १८३
२०१	महावीरचरित्रम्	५६४	यतिपञ्चकम् १८३
१२०४	महिम्नः स्तोत्रम्	१०७०	यन्त्रचिन्तामणिः
७२	माण्डूक्योपनिषत् २९	३४४	यमस्मृतिः ३२९
७३	सैव ३०	३४५	सैव ३०५
१०६७	मातृकाभेदतन्त्रम् ९९३	१२१३	यमुनाष्टकम् १८३
१३१७	मातृकाविलासः	९५१	यजुना
२६३	माधवचम्पूः	१४६	याज्ञवल्क्यस्मृतिः
३४३	मानवधर्मप्रकाशः	८०	योगतत्त्वोपनिषत् २२
४४८	मानसिकरत्नविधिः ४८०	८१	योगतत्त्वोपनिषद्दीपिका २२
८४७	मार्कण्डेयपुराणम्	५६५	योगवासिष्ठम्
११३	मार्गोपदेशिका	५८८	तदेव
११४	सैव	५८९	तदेव
११५	सैव	५९०	योगवासिष्ठसारः
२०२	मालतीमाधवम्	५९१	स एव
२०३	मालविकाग्निमित्रम्	७८	योगशिखोपनिषत् २२
६७५	मीमांसादर्शनम्	७९	योगशिखोपनिषद्दीपिका
२०४	मुकुन्दमाला १८३	६७७	योगसिद्धान्तः ६३२
६७६	मुक्तावलीकारिकाः	६७८	स एव ६३३
७४	मुक्तिकोपनिषत्	६७९	स एव ६३४
७५	सैव	६८०	स एव ६३५
७६	मुण्डकोपनिषत् २९	६८१	स एव ६३६
७७	सैव ३०	६८२	स एव ६३७
८९५	मुद्राकुलीन	६८३	स एव ६३८
२०५	मुद्राराक्षसम्	६८४	स एव ६३९
५६१	मुमुक्षुसारसंग्रहः	६८५	स एव ६४०
७३०	मुहूर्तगणपतिः	६८६	स एव ६४१
७३२	मुहूर्तचिन्तामणिः	६८७	स एव ६४२
७३३	स एव	६८८	स एव ६४३
७३४	मुहूर्तचिन्तामणिसारणिः	६८९	स एव ६४४
७३५	सैव	६९०	स एव ६४५
७३६	मुहूर्ततत्त्वम्	६९१	स एव ६४६
१०६९	मूर्तिरहस्यम् १०२०	१०७२	योगिनीतन्त्रम् १०२६

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
९५२	रघुनाथआरती ९२७	४५९	स एव
१२१४	रघुनाथस्तुतिः १२४५	४६०	स एव
२०९	रघुवंशम्	४६१	स एव
२१०	तदेव	१३१८	रणवीररत्नमाला
७३८	रणवीरज्योतिर्महानिबन्धः	१३१९	सैव १३०५
३४७	रणवरिधर्मशास्त्रनिबन्धः	२११	रतिमञ्जरी १८३
३४८	स एव	७४०	रमलनवरत्नम्
३४९	स एव	७४१	रमलशास्त्रम्
३५०	स एव	७४२	रमलसिकता
३५१	स एव	७४३	रमलामृतम्
३५२	स एव	९५४	रसतरङ्गः
३५३	स एव	९५५	स एव (अथमतरङ्गः)
३५४	स एव	२१२	रसमञ्जरी १८३
३५५	स एव	२१३	सैव
३५६	स एव	८०१	रसरत्नाकरः
३५७	स एव	८०२	स एव ८०६
३५८	स एव	२१४	रसराजः
३५९	स एव	८०३	रसराजमहोदधिः (प्रथमभाग)
३६०	स एव	८०४	स एव
३६१	स एव	८०५	रसराजसुन्दरः
३६२	स एव	८०६	रसेन्दुचिन्तामणिः
३६३	स एव	२१५	राक्षसकाव्यम्. १८३
३६४	स एव	९५६	राघवगौरीप्रारम्भः ९२७
३६५	स एव	८९६	राजतरङ्गिणी
३६६	स एव	८९७	सैव.
७९५	रणवीरप्रकाशः. (प्रथम भाग)	८९८	सव.
७९६	स एव (प्रथम भाग)	२९५	राजनीतिः
७९७	स एव (द्वितीय भाग)	२९६	सैव.
७९८	स एव (द्वितीय भाग)	२९६	राजप्रशस्तिः १८३
७९९	स एव (द्वितीय भाग)	१०	रात्रिसूक्तम्. १०९०
४५१	रणवीरभक्तिरत्नाकरः	१२१५	राधाकवचम्. ११५५
४५२	स एव	४६३	राधागोविन्दमानसीपूजा. २२०
४५३	स एव	४६२	राधागोविन्दोपासनाविधिः २२०
४५४	स एव	१०७३	राधातन्त्रम्. ९९६
४५५	स एव	२१७	राधाविनोदकाव्यम्. १६१
४५६	स एव	१२१६	राधिकापञ्चकम्. २२०
४५७	स एव	२१८	रामकृष्णविलोमकाव्यम्. १८३
४५८	स एव	५९६	रामगीता

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
५९७	सैव.	२२४	लक्ष्मीकाव्यम्.
५९८	सैव.	२२५	तदेव.
९५७	रामगौरीप्रारम्भः ९२७	११६	लघुकौमुदी
९५८	स एव ९२७	११७	सैव.
९५९	रामचन्द्रआरती ९२७	९१३	लघुरामायणम्.
९६०	सैव ९२७	११८	लघुवृत्तिः
९६१	सैव ९२७	११९	लघुव्याकरणम्.
८९९	रामचरितम्.	३७०	लिखितस्मृतिः ३२९
९००	रामचरितमानसम्	३७१	सैव. ३०५
४६४	रामपटलः	८४८	लिङ्गपुराणम्.
४६५	स एव	८४९	तदेव.
८२	रामपूर्वतापनीयोपनिषत्. २२	१२०	लिङ्गानुशासनम्.
१२२४	रामरक्षास्तोत्रम्. ११७२	१३२१	लिस्टसंस्कृत काश्मीर पुस्तक
१२२५	रामसहस्रनाम	१३२२	लिस्टसंस्कृत मनिस्क्रुप्टस
१२२७	रामस्तुतिः ११७२	१३२३	स एव
१२३२	रामानुजवैभवस्तोत्रम् ५३५	७४४	लीलावती
९०२	रामायणम्	७४५	सैव
९०३	तदेव	७४६	सैव
९०४	तदेव (बालकाण्डम्)	७४७	सैव
९०५	तदेव. (सुन्दरकाण्डात्)	९१४	वनयात्रा
९०६	तदेव. (त्रिकाण्डम्)	२२६	वसन्ततिलकभाणः
९११	तदेव.	६०१	वाक्यसुधारसः
६००	रा । यणाध्यात्मविचारः	२२७	वाग्भटालङ्कारः
९१२	रामाश्वमेधः	१२	वाजसनेयिसंहिता
१२३३	रामाष्टकम्. ६१६	१३२४	वाल्मीकियनकामसूत्रम्
८३	रामोत्तरतापनीयोपनिषत् २२	२२८	वानराष्टकम् १८३
८४	रामोपनिषत्. २२	२२९	वानर्यष्टकम् १८३
१३२०	रीतिप्रकाशः	८५०	वायुपुराणम्
२२०	रुक्मिणीपारिणयः	९१५	वाल्मीकीयरामायणम्
२२१	स एव.	२३०	वासन्तिकस्वप्नम्
२२२	स एव.	२६४	वासवदत्ता
२२३	रुक्मिणीमङ्गलम्	२३१	वासुदेवविजयम्
१०७६	रुद्रयामलम्. १०२६	६०२	विचारमाला
११	रुद्राष्टाध्यायी	६०३	सैव
६९२	लक्षणावली	६०४	सैव
९६२	लक्ष्मणवाला आरती. ९२७	६०५	विचारसागरः
९६३	लक्ष्मणरमण आरती १२७	२३२	विद्मधमुखमण्डनम् १८३
९६४	लक्ष्मी आरती. ९२७	२३३	विद्यासुन्दरम् १८३

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
१२४५	विमलविनयसामार्तिः	६१५	वेदान्तसिद्धान्तमुक्तावली
२९७	विवादाविवेचनः	३७७	वेदोक्तधर्मप्रकाशः
४६७	विवाहकृत्यम् १३०५	४७१	वेदोक्तशिवाचनम्
४७०	विवाहपद्धतिः	१०७९	वैकुण्ठिकरहस्यम् १०२०
६०६	विवेकचूडामणिः	९१७	वैतालपञ्चीसी
६०७	विशिष्टाद्वैताधिकरणमाला	९१८	सैव
१२४७	विष्णुपञ्जरस्तोत्रम् ११७२	८०९	वैद्यकपरिभाषाप्रदीपः
८५१	विष्णुपुराणम्	८१०	वैद्यकल्पद्रुमः
१२४८	विष्णुसहस्रनाम	८११	वैद्यरहस्यम्
१२४९	तदेव	६१६	वैराग्यशतकम्
१२५०	तदेव	६१७	तदेव १८३
१२५१	तदेव ५१३	६१८	तदेव २८७
१२५२	विष्णुसहस्रनामावलिः	९१९	वैशाखमाहात्म्यम्
१२६०	सैव	३७८	व्यवहारमयूखः
१२६१	सैव	३७९	स एव
१२६२	सैव	१२३	व्याकरणोपक्रमणिका
१२६३	सैव	३८०	व्यासस्मृतिः ३२९
२३४	विष्णुस्तवः १८३	३८१	सैव ३०५
३७२	विष्णुस्मृतिः ३०५	६१९	व्यासाधिकरणमाला
३७५	वीरमित्रोदयः	२३९	व्रजविहारः १८३
८०७	वीरसिंहावलोकः	३८२	व्रतार्कः
१२१	वृत्तरत्नाकरः ९९	६२०	शङ्करविजयः
१२२	स एव १२६	६२१	स एव
६०८	वृत्तिप्रभाकरः	३८३	शङ्करस्मृतिः
८५२	वृद्धधर्मपुराणम्	३८४	सैव ३०५
६३५	वृन्दावनयमकम् १८३	१३	शतपथब्राह्मणम्
२३६	वृन्दावनशतकम् १८३	१२६४	शान्तिमृत्युञ्जयस्तोत्रम्
८०८	वृषकल्पद्रुमः	१०८१	शाक्तप्रमोदः
२३७	वृषसिंहारः	१०८२	स एव
९१६	वैतालपञ्चविंशतिः	१०८४	शाक्तानन्दतरङ्गिणी १०२६
३७६	वेदविरुद्धमतखण्डनम्	३८५	शान्तिमयूखः
२३८	वेदसाराशिवस्तवः १८३	३८६	स एव
६०९	वेदान्तदर्शनम् ६१९	२४०	शान्तिशतकम् १८३
६१०	वेदान्तपदार्थमञ्जूषा	३८७	शान्तिसारः
६११	वेदान्तपरिभाषा	३८८	स एव
६१२	वेदान्तविजयम्	१०८५	शारदातिलकम् ९९६
६१३	वेदान्तसारः	१०८६	तदेव
६१४	वेदान्तसिद्धान्तः ६०१	८१२	शार्ङ्गधरसंहिता

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
८१३	शालिग्रामनिवण्टुभूषणम्	७५१	षट्पञ्चाशिका
९६५	शिव आरती ९२७	७५२	सैव
९६६	सैव ९२७	१२७८	षट्पदीतोत्रम् १६०
९६७	सैव ९२७	२४८	षड्वत्सम् १८३
९६८	सैव ९२७	९७२	संगतिध्रुवचरितम्
६२२	शिवगीता	९७३	संगतिप्रल्हादचरितम् ९७२
१२६५	शिवताण्डवस्तोत्रम्	९७४	संगतिबालबोधः
१२६६	तदेव	९७६	संगतिसारः (१ य भाग)
८१५	शिवनाथसागरः	९७७	स एव (२ य भाग)
८५३	शिवपुराणम्	९७८	स एव (३ य भाग)
८५४	तदेव	९७९	स एव (४ र्थ ५ म भागौ)
८५५	तदेव	९८०	स एव (७ म भाग)
६९३	शिवसंहिता	९८१	सर्गतादित्यः
१२६७	शिवसहस्रनामावलिः	९८२	सत्यनारायण आरती ९२७
१२६८	सैव	९२१	सत्यनारायणकथा
१२७०	शिवस्तवः १८३	१२२५	सत्यनिरूपण
६९४	शिवस्वरोदयः	४८०	संध्या
२४२	शिष्टपालवधम्	४८७	संध्यावन्दनविधिः
७५०	शीघ्रबोधः	१०९२	सनत्कुमारतन्त्रम् ९९६
९२०	शुकबहत्तरी	३९०	सनातनधर्मसंग्रहः
१२७६	शुकाष्टकम् १८३	३९१	स एव
२९८	शुकगीतिः	८६	संन्यासोपनिषत् २२
२९९	शुकनीतिसारः	८७	संन्यासोपनिषद्दीपिका २२
२४३	शृङ्गारतिलकम् १८३	१०९४	सपुरश्चरणगायत्रीपञ्चाङ्गम्
२४४	शृङ्गारसाष्टकम् १८३	२४९	सत्तरत्नम् १८३
२४५	शृङ्गारशतकम् १८३	१०९५	सप्तशतीप्रयोगः १०४१
२४६	तदेव २८७	१०९६	सप्तशतीस्थमन्त्रविधिः १०४१
१०८९	श्यामारहस्यम् १०२६	८५६	सप्तश्लोकी भागवतम् १८३
३८९	श्राद्धमयूखः	२५०	सभाविर्लासः
९६९	श्रीकृष्णचन्द्र की आरती ९२७	३९२	समयमयूखः
२४७	श्रीकृष्णलहरी १८३	७५३	समरसारः
९७०	श्रीराधावर आरती ९२७	१२७	समासचक्रम्
९७१	श्रीवेङ्कटेश आरती ९२७	१२८०	सरस्वतीकवचम् १०२०
१२७७	श्रीस्तवः ११५५	८८	सर्वोपनिषत्सारः २२
१२५	श्रुतबोधः १८३	३९३	संवर्तस्मृतिः ३०५
१२६	स एव	१२८	सर्वातिश्रृङ्गणाष्टाध्यायीपाठः
८५	श्वेताश्वतरोपनिषत् ५३	१२९	स एव
१५	श्रौतसूत्रम्	४८८	संस्कारभास्करः

ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थाङ्कः	ग्रन्थनाम
४८९	स एव	९२३	सुरसागर
३९४	संस्कारमयुखः	२५४	सूर्यशतकम् १८३
४९०	संस्कारविधिः	१२८५	सूर्यशतनाम १२८६
६९६	संख्यातत्त्वकौमुदी	१२८६	सूर्यसहस्रनामावलिः
६९७	सांख्यतत्त्वात्रलोकः	१२८७	सैव
६२३	साधनपञ्चकम् १८३	६२७	सूतियतीन्द्रवन्दना ६०७
१६	सामवेदसंहिता (१ म. भागः)	१२८८	साम्यवाराणसीमाहात्म्यम् ८७६
१७	सैव (२ य भागः)	१२८९	स्तोत्ररत्नाकरः
१८	सैव (३ य भागः)	१२९०	स्तोत्ररत्नावली
१९	सैव (४ थ भागः)	१२९१	सैव
२०	सैव (५ म भागः)	१२९२	सैव
४९१	सामवेदीयसंध्या	९८३	खपन
७५५	सामुद्रिकम्	७५४	स्वरोदयसारः
७५६	तदेव	६२८	स्वात्मानिरूपणप्रकरणम्
१३४	सारस्वतव्याकरणम्	६२९	स्वामिभास्करानन्दचरित्रम्
२५१	साहित्यदर्पणम्	६३०	स्वाराज्यसिद्धिः
२५२	साहित्यासारः	६९९	हठयोगप्रदीपिका
१३५	सिद्धान्तकौमुदी	७००	सैव
१३६	सैव	२५५	हनुमन्नाटकम्
१३७	सैव	२५६	तदेव
१३८	सिद्धान्तचन्द्रिका	९२५	हरिवंशः
६२४	सैव	१२९७	हरिहरनीराजनैम्
७५७	सिद्धान्ताशिरोमणिः	२६५	हर्षचरितम्
७५८	स एव	२६६	तदेव
९२२	सिंहासनवत्तीसी	२६७	तदेव
१२८१	सुधाबिन्दुस्तोत्रम्	२६८	तदेव
६२५	सुन्दराविलासः	२६९	तदेव
६२६	स एव	२७०	तदेव
२५३	सुभषितरत्नभाण्डागारम्	२७१	तदेव
८१६	सुश्रुतसंहिता	२७२	तदेव
८१७	सैव	२५७	हंसदूतम् १८३
८१८	सैव	८९	हंसोपनिषत् २२
८१९	सैव	९२६	हातिमका किस्सा
८२०	सैव	७६१	हायनरत्नम्
८२१	सैव	८२४	हारीतसंहिता
८२२	सैव	३९५	हारीतस्मृतिः ३०५
८२३	सैव	३०२	हितोपदेशः
१३२६	सूचिपत्रम् (रघुनाथ पुस्तकालयस्य)	३०३	स एव

Alphabetical list of Books.

[c = च, s = स.]

A

Ācāramayūkha
Adbhuta Rāmāyana
Adbhuta Sṛīṭicaritra
Adhyātma Rāmāyana
Āditya Hridaya
Advaita Mārtanda
Advaita Sudhā
Agni Purāṇa
Ahnikapaddhati
Ahnika Sūtrāvali
Aitareyopaniṣat
Ajirṇa Manjari
Ākhetaka Praśṇa
Alankāra Śekhara
Amarakoṣa
Amarukaśataka
Ambāṣoḍaśa
Amīr Hamza Kī Dastān
Amṛitabindūpaniṣat
Amṛitabindūpaniṣat Dipikā
Amṛita Sāgara
Amṛita Sarah Stotra
Ānanda Laharī
Ānandāmṛitavārṣiṇī
Anantapūjā
Anekārthapada Sangraha
Angirā Smṛiti
Anubhūti Prakāśa
Anupānatarāṅgiṇī
Anusmṛiti
Apāmārjana Stotra
Aparādhahhanjana Stotra
Aparājita Vidyā
Aparārka
Aparokṣānubhūti
Āpastambasmṛiti
Apratimapratimā
Argalāstotra

Arjunagītā
Arkaprakāśa
Arthasaṅgraha
Āruṇeyopaniṣat
Āruṇeyopaniṣat Dipikā
Āryāsaptaśati
Āśaucanirṇaya
Aṣṭādaśaślokiṅgītā
Aṣṭadurgapāricaya
Aṣṭāṅga Hridaya
Aṣṭāṅga Yoga
Aṣṭaratna
Aṣṭāvakraṅgītā
Āsubhodavyākaraṇa
Atharvaśikhopaniṣat
Atharvaśira Upaniṣat
Atharva Veda Samhitā
Atharvaśira Upaniṣatdipikā
Ātinārīgopālā
Ātmabodha
Ātmapurāṇa
Ātmatattvaviveka
Ātmopaniṣat
Ātrismṛiti
Avatārcarita

B

Bābājitto Kathā
Badrīnārāyaṇa Mahātmya
Bagalāhridaya Stotra
Bagalāmukhībrihatpūjāpaddhati
Bagalāmukhī Kavaca
Bagalāmukhī Laghupūjā-
paddhati
Bagalāmukhī Mantragarbhita-
Kavaca
Bagalāmukhī Sahasra Nāma
Bagalāmukhī Stotra
Bagalāmukhī Paṭala

Bajarangabalā Ārati
 Bālabhodinī Vritti
 Bālabodhodaya
 Bāla Tantra
 Bārahmasā Krishnagopi
 Bhagavadgītā
 Bhāgavata
 Bhāgavata Bhūṣaṇa
 Bhaktacāmarastotra
 Bhaktamālā
 Bhakta Vinoda
 Bhaktirasāmrita Sindhu
 Bhāminīvilāsa
 Bhāratasāra
 Bhaṭṭi Kāvya
 Bhavānī Sahasranāmastotra
 Bhavānī Sahasranāmāvali
 Bhavānī stotra
 Bhāvaprakāśa
 Bhiṣmastavarāja
 Bhojaprabandha
 Bhramarāṣṭaka
 Bhrāntinivāraṇa
 Bhrigusamhitā
 Bhuvanadipaka
 Bodhabhāvanī
 Brahmabindūpaniṣat
 Brahmabindūpaniṣat dipikā
 Brahma Darśana
 Brāhmaṇa Sarvasva
 Brahmaniropapastotra
 Brahmavaivarta Purāṇa
 Brahmaidāśīrvādapaddhati
 Brahmavidyopaniṣat
 Brajavihāra
 Brihadāranyakopaniṣat
 Brihajjātaka
 Brihannigunṭhuratnākara
 Brihannīlantantra

Caitanyacandrodaya
 Caitanya Pancaka
 Camatkāra Cintāmaṇi

Candikāsāpavimocana
 Candikā Māhātmya
 Candiprayogavidhi
 Candrasekharacampu
 Cāpikyaśataka
 Carakasamhitā
 Cāranakulaprakāśa
 Catalogue
 Catalogus Catalogorum
 Catuḥśloki Bhāgavata
 Caturvarga Cintāmaṇi
 Caturvimśatigāyatri
 Caurapancāśikā
 Chāndogyopaniṣat
 Chandomanjari
 Cikitsādhātusāra
 Cīnācārakrama
 Citraçandrikā
 Cūlikopaniṣat

D

Dakṣa Smṛiti
 Dānalīlā
 Dāna Mayūkha
 Dandaka Yujurvedīya
 Daśakarmapaddhati
 Daśa Kumāra Carita
 Daśopaniṣad Bhāṣā
 Dattaka Candrikā
 Dattaka Mimāṃsā
 Dattātreyā taptra
 Deśināma mālā
 Devarṣipitri tarpaṇa
 Devī bhāgavata
 Devī Gītā
 Devī Kavaca
 Devī Māhātmya
 Devī Rahasyatantra
 Devī Sahasranāmāvali
 Devī Śatanāma
 Dhananjayavijaya
 Dharmābdi Sāra
 Dharma Nīti
 Dharma Prabodhini

Dharmā Viveka
 Dhātīpancakas'otra
 Dhātupāṭha
 Dhātu rūpādarśa
 Dhātu rūpāvali
 Dhyānabindūpaniṣat
 Dhyānabindūpaniṣat dipikā
 Durgā Ārati
 Durgā Stotra
 Durjana Karīpancānana
 Driṣṭānta Śataka
 Dvādaśī nirṇaya

G

Gadādhara-nirājāna
 Gajendramokṣaṇa
 Gaṇapati Ārati
 Gaṇapati Sahasranāmāvali
 Gandharvatānta
 Gandhottamānirṇaya
 Gaṇeśa purāṇa
 Gaṇeśa Śatanāma
 Gaṇeśa Stotra
 Gangālahari
 Gangāṣṭaka
 Gangā stuti
 Garbhopaniṣat
 Garbhopaniṣat dipikā
 Garga samhitā
 Garuḍa purāṇa
 Garuḍopaniṣat
 Gāthā
 Ghāṭa karpura
 Ghāṭa Yoga
 Gaurīprārāmbha
 Gautamiya tantra
 Gāyatrī mantra vyākhyā
 Gāyatrī Pancāṅga
 Gāyatrī Puraścaraṇa
 Gāyatrī tantra
 Gīta Govinda
 Gīta Karmaprakāśa
 Gīta pancaratna
 Gītikā

Gopāla pañcāṅga
 Gopāla Sahasranāma
 Govardhanāṣṭaka
 Govinda Pañcaka
 Govinda Stotra
 Grahalāghava
 Grāmyakalpadruma
 Guṇaratna
 Guptasādhana-tantra
 Guru Gītā
 Guru Nānakāṣṭaka
 Guru Piyūṣalahari
 Guru Stotra

H

Hamsadūta
 Hamsopaniṣat
 Hanuman nāṭaka
 Hanumat kavaca
 Hanumat stotra
 Hariharamandira nirājāna
 Hārīta samhitā
 Hārīta smṛiti
 Harivamśa sangraha
 Harṣa carita
 Hāsyaṇṇava Prahasana
 Haṭhayoga pradīpikā
 Hātim kā Qissa
 Hāyana ratna
 Hitopadeśa

I

Indra jala
 Indrākṣī stotra
 Īśādyasṭopaniṣat
 Īsopaniṣat
 Īśvarapratyabhijñā
 vivṛiti vimarśini
 Itihāsarājasthāna

J

Jābālopaniṣat
 Jagannātha Ārati
 Jagannāthāṣṭaka

Jāgti jot
 Jaiminiya sūtra
 Jaiminiyāśvamedha
 Jānakinātha Ārati
 Jānaki śatanāma
 'Janmādyā' &c 3 śloka,
 vyākhyā on,

Jātakābharāṇa
 Jatakālankāra
 Jīvanmukti viveka
 Jñānadīpa stotra
 Jñāna kaṭāri
 Jñāna mālā
 Jñāna prakāśa
 Jñānārṇava
 Jñāna samudra
 Jñāna svarodaya
 Jñāna vilāsa
 Jñāna yogasāra
 Jyotir nibandha
 Jyotirvidābharāṇa

K

Kaivalyopaniṣat
 Kaivalyopaniṣat dipikā
 Kāka śāstra
 Kakṣapṭa
 Kāla jñāna
 Kālikā Sahasranāma
 Kālī Stotra
 Kālī Stuti
 Kalki purāṇa
 Kālukahāra Kathā
 Kāmadhenu tantra
 Kāmākhyā tantra
 Kāmandakiya nītisāra
 Kāmaratna
 Kankālamālīni tantra
 Kanṭhaśrutyupaniṣat
 Kapila Gītā
 Kari Kalpalatā
 Kārikāvali
 Karma vipāka samhitā
 Kārtika mātmya

Kāśī khaṇḍa
 Kāśī stotra
 Kāśyapa Smṛiti
 Kātantra laghu vṛiti
 Kathā sarit sāgara
 Kathopaniṣat
 Kāṭiya tarpaṇa
 Kātyāyana Smṛiti
 Kaulāvali tantra
 Kavikalpadruma
 Kavirapadasangraha
 Kavittarāmāyaṇa
 Kāvyaḍarṣa
 Kedāra mātmya
 Kenopaniṣat
 Khagolasāra
 Kīlakaṣṭhā
 Kirātārjuniya
 Kirtivilāsa
 Kramadīpikā
 Kṛishṇajānamakhaṇḍa
 Kṛishṇa mahimnastotra
 Kṛishṇaṣṭaka
 Kṛishṇaṣṭottara-śatanāma stotra
 Kṛishṇa tāṇḍava
 Kṛishṇa yugala kavaca
 Kṛittaddhitasamāsaprakaraṇa
 Kṛityasangraha
 Kṣurikopaniṣat
 Kulārṇava tantra
 Kumāra Sambhava
 Kuṇḍa Kalpadruma
 Kuṇḍa Kārikā
 Kuṇḍa Kaumudī
 Kuṇḍa Liye
 Kuṇḍa Mandapadarpaṇa
 Kuṇḍa Maricamālā
 Kuṇḍa Mārtaṇḍa
 Kuṇḍa Nārada pañcarātra
 Kuṇḍāṅkuśa
 Kuṇḍa Paruśurāma
 Kuṇḍa pradīpa
 Kuṇḍa racanā
 Kuṇḍa rāma vājapeya

Kunda ratnākara
 Kundārka
 Kundārṇava
 Kundasiddhi
 Kunda śūlbakārikā
 Kundatattvapradīpa
 Kuṇḍodadhi
 Kuṇḍoddyota
 Kuvalayānanda

L

Laghu Candī
 Laghu Kaumudī
 Laghu Rāmāyaṇa
 Laghu Stava
 Laghu Vṛitti
 Laghu Vyākaraṇa
 Lakṣaṇāvalī
 Lakṣmaṇaramaṇa āraṭi
 Lakṣmaṇa bālā Āraṭi
 Lakṣmī Āraṭi
 Lakṣmī hridaya
 Lakṣmī Kāvya
 Lakṣminrisimha Kavaca
 Lakṣmī pūjā vidhi
 Lalitā Sahasra nāma
 Lalitā Sahasranāmāvalī
 Likhita Smṛiti
 Līlāvati
 Lingānuśāsana
 Linga purāṇa
List of Sanskrit Kashmīr Books

M

Mādhava campu
 Māgha mātmya
 Mahābhārata
 Mahā Cīnācāra krama
 Mahā Lakṣmī kavaca
 Mahā Nirvāṇa tantra
 Mahā Padya
 Mahārṇava nibandha
 Mahā Yogeśvara stotra

Mahā Vākya
 Mahā Vākya Ratnāvalī
 Mahā Vākya Vivaraṇa
 Mahāvīra caritra
 Mahā Yogeśvara stotra
 Mahimnah stotra
 Mālatī Mādhava
 Mālavikāgnimitra
 Māhāṣṭaka
 Mallakathā
 Mānasika Snāna Vidhi
 Mānavadharmā prakāśa
 Maṇḍalikā kathā
 Māṇḍūkyopaniṣat
 Mangala stotra
 Maṇi karnikā mahimā
 Maṇi Mālā
 Maṇiśā pañcaka
 Maṇitraya
 Mantra Kośa
 Mantra Mahodadhi
 Mantra Sangraha
 Manusmṛiti
 Mārgopadeśikā
 Mārkaṇḍeya purāṇa
 Masnavi of Mīr Hasan
 Mātrikābheda tantra
 Mātrikā Vilāsa
 Matsya purāṇa
 Mayūra citra
 Megha dūta
 Megha Mālā
 Mīmāṃsā darsana
 Mohamudgara
 Mokṣagītā
 Mricchakatikā
 Mrityu āṣṭaka
 Mrityuñjaya stotra
 Mudrā Kulīna
 Mudrā rāksasa
 Muhūrta cakrikā
 Muhūrta Cintāmaṇi
 Muhūrta Cintāmaṇi Sāraṇi
 Muhūrta gaṇapati

Muhūrta tattva
 Mukṭāvali kārīkā
 Mukṭikopaniṣat
 Mukunda mālā
 Mūla Śānti
 Mumukṣusarvasvasāra-
 Sangraha
 Mundakopaniṣat
 Mūrti rahasya

N

Nāda-bindopaniṣat
 Nāda-bindopaniṣat dīpikā
 Nādī darpaṇa
 Nādī Jñāna taranginī
 Nāgānanda
 Naisadha carita
 Nakhaśikha-śikhanankha
 Nalodaya
 Nāma mālā
 Nārada gita
 Narapati jaya carya
 Nārāyaṇa hridaya
 Nārāyaṇa Sārasangraha
 Nārāyaṇa Varma
 Naśihat Nāma
 Nāsiketopākhyāna
 Nava gīta
 Nava graha mantra
 Nava graha śānti vidhāna
 Nava ratna
 Navārṇa Vidhi
 Nilmat purāṇa
 Nīla rudropaniṣat
 Nīla tantra
 Nirṇayāmṛita
 Nirṇaya Sindhu
 Niruttara tantra
 Nirvāṇa pancaka
 Nirvāṇa tantra
 Nīti mayūkha
 Nīti pradīpa
 Nītiratna
 Nīti Sāra

Nīti śataka
 Nitya homa v'dhi
 Nṛsiṃha Campu
 Nṛsiṃha Kavaca
 Nṛti gopala ji kī nija vārtā
 Nyāya bodhini
 Nyāya Kaumudī

P

Padānka dūta
 Padāti śikṣā
 Padmā
 Pādukā stotra
 Padya sangraha
 Pāka mālā
 Pāka pradīpa
 Pancadaśī *part II*
 Panca gitam
 Pancaka śānti
 Panca Mahāyajña vidhi
 Panca ratna
 Panca tantra
 Pāṇḍava gītā
 Pāṇḍava Yaśendu candrikā
 Pāṇiniya śikṣā
 Parama hamsopaniṣat
 Pārāśara smṛiti
 Pāraskara grihya sūtras
 Pārvatīdevī Arati
 Pātanjala darśana
 Pathyāpathya vinīścaya
 Pavana vijaya
 Phetkārīni tantra
 Pindopaniṣat
 Piṣṭa-paśu mithyā-bhrama-
 nivāraka vāda
 Prabodha-candrodaya
 Prādhānika rahasya
 Prakṛtṇāmśa tantra
 Prakṛita Vyākaraṇa
 Prakṛitika bhogola
 Prāṇāgnihotropaniṣat
 Prasanna rāghava
 Prasnopaniṣat

Prātaḥ kṛitya
 Prātaḥ sāyam kṛitya
 Pratisthā-mayūkha
 Pratisthā prakāśa
 Prāyascitta Kadamba Nirṇaya
 Prāyascitta Mayūkha
 Prema patrikā
 Prema sāgara
 Prithvirāja vijaya
 Priya darsikā
 Pūrṇa prajñadarsana
 Puruṣottama Sahasra nāmaka
 Pūrvacātakāṣṭaka
 Puṣpa-bāna vilāsa
 Puṣṭi prakāśa

R

Rādhāgovinda mānasīpūjā
 Rādhāgovindopāśanāvidhī
 Rādhā tantra
 Rādhā Kavaca
 Rādhā vinoda kāvya
 Rādhikā pancaka
 Raghunāthastuti
 Raghunāthārati
 Raghu Vamśa
 Rāja nīti
 Rāja prasasti
 Rāja taranginī
 Rākṣasa Kāvya
 Rāmacandragaurī prārambha
 Rāmacāndr āraṭi
 Rāma carita
 Rāma carita mānasa
 Rāma Gītā
 Rāma hridaya
 Rāma Kavaca
 Rāma Kṛiṣṇa viloma kāvya
 Ramalāmrita
 Ramala navaratna
 Ramala śāstra
 Ramala sikatā
 Rāma nāmasahāstra
 Rāmānuja vaiḍhavaṣṭotra

Rāma paṭala
 Rāma pūrva tāpanīyopaniṣat
 Rāmarakṣā stotra
 Rāmāṣṭaka
 Rāma s'otra
 Rāma stuti
 Rāmāśvamedha
 Rāmāyana
 Rāmāyanādhyātmavicāra
 Rāmopaniṣat
 Rāmottaratāpanīyopaniṣat
 Raṇavīra dharmasāstra
 nibandha

Raṇavīra jyotir mahā nibandha
 Raṇavīra prakāśa
 Raṇavīra bhakti ratnākara
 Raṇavīra ratnamālā
 Raṇavīra Simha carita
 Raṇavīra vijaya
 Raṇavīra vṛita ratnākara
 Rasakāmadhenu
 Rasa Manjarī
 Rasa Rāja
 Rasarāja Mahodadhi
 Rasarāja Sundara
 Rasa Ratnākara
 Rasa Taranga
 Rasenducintāmaṇi
 Ratimanjarī
 Rātrisūkta
 Rayantrābhyāsa
 Rigvedasamhitā
 Rītiprakāśa
 Ritusamhāra
 Rudrāṣṭādhyāyī
 Rudrayāmala
 Rukmiṇī Mangala
 Rukmiṇī Paripaya

S

Śabdarūpāvalī
 Sabhā vilāsa
 Sādhana pancaka
 Śaḍratna

Sāhitya darpaṇa
 Sāhitya sāra
 Śāktānanda tarangini
 Śākta Pramoda
 Śakti sangama tantra
 Śaligrāma nighaṇṭu bhūṣaṇa
 Śālihotra
 Samayamayūkha
 Samarasāra
 Samāsa cakra
 Sāmaveda samhitā
 Sāmavediya sandhyā
 Samnyāsopaniṣat
 Samnyāsopaniṣat dipikā
 Saṃskāra bhāskara
 Saṃskāra mayūkha
 Saṃskāra vidhi
 Samudāya śikṣā
 Sāmudrika
 Samvartta smṛiti
 Sanātanadharma Sangraha
 Sanat Kumāra tantra
 Sandhyā
 Sandhyā prayoga
 Sandhyā Vandana vidhi
 Sangīta bālabodha
 Sangītāditya
 Sangīta druva carita
 Sangīta prahlāda carita
 Sangīta sāra
 Sangīta vidhāna
 Śankara vijaya
 Sankatā stotra
 Śankha smṛiti
 Śāṅkhyā tattvāvaloka
 Śāṅkhyatattva Kaumudī
 Śāṅkhyā vivṛiti
 Śānti mayūkha
 Śānti mṛityunjayastotra
 Śānti sāra
 Śānti śataka
 Sapta ratna
 Saptaśati prayoga
 Saptaśati mantravidhi

Sapta śloki bhāgavata
 Śārada tilaka
 Śārasvata Vyākaraṇa
 Śārasvatī Kavaca
 Śārasvatī prakriyā
 Śārngadhara Samhitā
 Sarodhā sāra
 Sarvopaniṣat sāra
 Śatapatha brāhmaṇa
 Śaṭkarma dipikā
 Śaṭpadi Stotra
 Śaṭ pañcāśikā
 Satyanārāyaṇa āratī
 Satyanārāyaṇa Kathā
 Satya nirūpana
 Saumya Vārāṇasi mātmya
 Savārtika gaṇāṣṭādhyāyī
 Siddhānta Candrikā
 Siddhānta Śiromaṇi
 Śighra bodha
 Simhāsana battisī
 Śiśupāla Vadha
 Śītalāstotra
 Śiva āratī
 Śiva gītā
 Śiva nātha sāgara
 Śiva pūjana
 Śiva purāṇa
 Śiva sahasranāmāvalī
 Śiva Samhitā
 Śiva Sankalpa Vivṛiti
 Śiva Smaraṇa
 Śiva Stava
 Śiva Stotra
 Śiva Svarodaya
 Śiva tāṇḍavastotra
 Śiva tāṇḍava (yantra) śāstra
 Skandāsthi praśṇa
 Śoḍaṣopacāra Rik mantrāḥ
 Śrādhā Kāṇḍī
 Śrādhā mayūkha
 Śrauta Sūtra
 Śrīkṛiṣṇa candra āratī
 Śrīkṛiṣṇa laharī

Śringārarasāstaka
 Śringāra Śataka
 Śringāra tilaka
 Śrīrādhāvara āratī
 Śrī stava
 Śrīti yatendra vandanā
 Śrī Venkaṭeśa āratī
 Śrūta bodha
 Stotra ratnākara
 Sto ratnāvalī
 Subhāṣita ratna bhāṇḍāgāra
 Sudhābindu stotra
 Śuka Bahattari
 Śukāstaka
 Śukra nīti
 Śukra nītisāra
 Sundaravilāsa
 Sūra Sāgara
 Sūrya Kavaca
 Sūrya Sahasranāmāvalī
 Sūrya Śataka
 Sūrya Śatanāma
 Suśrūta Samhitā
 Śvāmi Bhāskarānand jīvana-
 caritra
 Svapna
 Svapna cintāmani
 Svārājya Siddhi
 Svātma niropaṇa prakaraṇa
 Śvetāśvataropaniṣat
 Śyāmā rahasya

T

Taittirīyopaniṣat
 Tājaka nilakanṭhī
 Tantra Sāra
 Tārā rahasya
 Tarkāmrita
 Tarka sangraha
 Tattva cintāmani
 Tattva nididhyāsana gāthā
 Tattvānusandhāna
 Tejobindopaniṣat
 Tejobindopaniṣat dipikā

Tilismi Farang
 Tithi patri
 Toḍala tantra
 Trigūṇa Śiva āratī
 Trikūṭā Kathā
 Trikūṭā Stuti
 Tripurā Sāra Samuccaya
 Triśatī
 Tulasī Kavaca
 Tulasī nāmasahasra
 Tulasī stotra

U

Uddāmareśa tantra
 Uddiśa tantra
 Udhava dūta
 Udhava sandeśa
 Umāmaheśvara Māhātmya
 Upanayana paddhati
 Upanayana samskāra
 Upaniṣat Samuccaya
 Uśanah Smṛiti
 Utkalaparicaya
 Utsarga Mayūkha
 Uttara Cāṭakāṣṭaka
 Uttara Gītā

V

Vāgbhatāṭlankāra
 Vaidyakalpadruma
 Vaidyakaparibhāṣāpradīpa
 Vaidya rahasya
 Vaikṛitika rahasya
 Vairāgya śataka
 Vaiśākha māhātmya
 Vaitāla pacīsi
 Vaiyākaraṇa Siddhāntakau-
 mudi
 Vājasneyi Samhitā
 Vākya Sudhā
 Vālmīkiya Rāmāyaṇa piyūṣa-
 dhārā
 Vānarāṣṭaka
 Vānaryāṣṭaka

Vana Yātrā
 Vasantarāja śākuna
 Vasan̄ta tilaka bhāna
 Vāsantika Svapana
 Vāsavadattā
 Vāsudeva Vijaya
 Vātsyāyana Kāmasūtra
 Vatuka bhairava Kavaca
 Vatuka Stotra
 Vāyu purāna
 Vedānta darśana
 Vedānta padārtha manjūsā
 Vedānta Muktvāli
 Vedānta Paribhāsā
 Vedānta Sāra
 Vedānta Siddhānta
 Vedānta Vijaya
 Vedasāra śiva stava
 Vedaviruddha mata Khandana
 Vedoktadharmā prakāśa
 Vedokta śivārcana
 Veni Samhāra
 Vetāla pañcavimsati
 Vicāra mālā
 Vicāra Sāgara
 Vidagdha mukhamandana
 Vidyārnava tantra
 Vidyā Sundara
 Vimāla Vinaya Rāmārti
 Vīramitrodaya
 Vira Simhavaloka
 Viśistādvaitādhikarnamālā
 Visnupañjara stotra
 Visnu Purāna
 Visnu Sahasranām
 Visnu Sahasranāmāvlia

Visnu Smṛiti
 Visnusmṛiti paryāya
 Visnu Stava
 Vivādārnava etu
 Vivāha Kṛitya
 Vivāha paddhati
 Viveka Cudāmani
 Vratārka
 Vriddha dharma purāna
 Vrindāvana Śataka
 Vrindāvana Yamaka
 Vriśa Kalpadruma
 Vṛitta ratnākara
 Vṛitti prabhākara
 Vyākaranopa kramanikā
 Vyāsādhikarna mālā
 Vyāsa Smṛiti
 Vyavahāra mayūkha

Y

Yājñavalkya smṛiti
 Yamasmṛiti
 Yamunāstaka
 Yant a cintāmani
 Yatī pañcaka
 Yavana cikitsā graṇtha
 Yavunā
 Yoga Siddhānta
 Yoga Śikhopanisat
 Yoga śikhopanisat dīpikā
 Yoga tattvopanisat
 Yoga tattvopanisat dīpikā
 Yoga Vāsista
 Yoginī tantra

